
**AKCIJSKI PLAN RAZVOJA TURIZMA
DALMATINSKE ZAGORE-SPLITSKOG ZALEĐA**

Lipanj, 2024.

Naručitelj:

Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije

Autori:

Doc.dr.sc. Ante Mandić

Prof. dr.sc. Lidija Petrić

Prof. dr.sc. Smiljana Pivčević

Dr.sc. Snježana Boranić Živoder

Dr.sc. Izidora Marković Vukadin

Sadržaj

1.	Uvod.....	4
1.1.	SWOT analiza.....	5
1.2.	Vizija i ciljevi razvoja	6
1.3.	Načela razvoja.....	8
2.	Prioriteti i mjere	10
3.	Plan aktivnosti.....	13
3.1.	Oblikovanje okruženja prikladnog za razvoj održivog turizma (Cilj 1.).....	13
3.1.1.	Podrška kvalitetnom infrastrukturnom i komunalnom uređenju te oblikovanju turističke suprastrukture u skladu s nosivim (prihvratnim) kapacitetom JLS (Prioritet 1.1.).....	13
3.1.2.	Podrška istraživanju, obnovi, očuvanju i poboljšanju dostupnosti prirodne i kulturne baštine (Prioritet 1.2.)	38
3.1.3.	Osnaživanje lokalne zajednice za razvoj zelenog, otpornog i tehnološki inovativnog turizma (Prioritet 1.3.)	45
3.2.	Razvoj autentičnih i inovativnih turističkih proizvoda koji podižu opću kvalitetu života lokalne zajednice i pridonose ciljevima održivog razvoja (Cilj 2.).....	46
3.2.1.	Podrška stvaranju lokalnih lanaca vrijednosti (Prioritet 2.1.).....	46
3.2.2.	Poboljšanje postojećih i razvoj autentičnih, zelenih i inovativnih turističkih proizvoda (Prioritet 2.2.).....	50
3.3.	Unaprjeđenje sustava upravljanja turističkim razvojem destinacije (Cilj 3.).....	65
3.3.1.	Osnaživanje nositelja upravljačkih procesa u turizmu (Prioritet 3.1.)	65
3.3.2.	Sustavno praćenje kvalitete destinacijskog turizma (Prioritet 3.2.)	70
3.4.	Jačanje prepoznatljivosti destinacije na tržištu (Cilj 4.).....	72
3.4.1.	Jačanje vidljivosti destinacije (Prioritet 4.1.)	73
3.4.2.	Brendiranje regije kao jedinstvene destinacije (Prioritet 4.2.)	76
4.	Praćenje i evaluacija.....	79
4.1.	Razvoj indikatora realizacije i učinkovitosti.....	79
4.2.	Godišnji izvještaji i prilagodba strategije i akcijskog plana	86
4.3.	Suradnja lokalnih i regionalnih tijela za efikasno provođenje strategije i precizno praćenje učinaka	87
5.	Zaključak.....	89

1. Uvod

Razvoj turizma u Dalmatinskoj zagori – splitskom zaleđu nalazi se na prekretnici. Strategija razvoja turizma, koju je inicirala Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, postavila je temelje za transformaciju ovog područja u atraktivnu turističku destinaciju. Međutim, kako bi se strateška vizija pretvorila u stvarnost, ključno je prijeći s planiranja na djelovanje. Stoga, izrada Akcijskog plana razvoja turizma postaje neophodan korak u procesu operacionalizacije strategije, nudeći jasan put prema realizaciji postavljenih ciljeva i prioriteta.

Potreba za Akcijskim planom proizlazi iz niza razloga. Prvo, on omogućava precizno definiranje koraka koji su potrebni za ostvarenje strateških ciljeva i prioriteta, uključujući specifične mјere i aktivnosti. Drugo, Akcijski plan služi kao alat za mobilizaciju resursa, usmjeravanje investicija i koordinaciju među različitim dionicima. Konačno, plan predstavlja osnovu za praćenje napretka i evaluaciju učinkovitosti implementiranih mјera, čime se osigurava transparentnost i odgovornost u procesu razvoja turizma.

Akcijski plan razvoja turizma Dalmatinske zagore - splitskog zaleđa strukturiran je u pet ključnih segmenta koji zajedno čine sveobuhvatni okvir za operacionalizaciju strategije razvoja. Segmenti uključuju *Uvod* s osvrtom na SWOT analizu, definiranu viziju i ciljeve razvoja, načela razvoja, *Prioritete i mјere*, *Plan aktivnosti* koji sistematizira projekte usuglašene i determinirane od strane lokalnih zajednica uključenih u izradu Akcijskog plana, *Praćenje i evaluaciju*, te *Zaključke i preporuke*. Ovaj strukturirani pristup omogućuje sveobuhvatno sagledavanje potreba, mogućnosti i izazova s kojima se područje suočava, te predstavlja temelj za definiranje konkretnih koraka prema ostvarenju održivog turističkog razvoja.

Transformacija strateške vizije u konkretne, izvedive aktivnosti ključan je korak u ostvarenju ciljeva razvoja turizma Dalmatinske zagore - splitskog zaleđa. Ovaj proces, koji se kreće od temeljitog planiranja do praktične implementacije, zahtijeva jasan, strukturiran i participativan metodološki pristup. Metodološki pristup izradi Akcijskog plana predstavlja temelj na kojem se gradi most između postavljenih ciljeva i stvarnih rezultata. On obuhvaća ključne faze prikazane u nastavku od kojih svaka doprinosi detaljnom razumijevanju i efikasnom rješavanju izazova s kojima se područje suočava. Kroz ovaj pristup, Akcijski plan se razvija kao dinamičan dokument koji usmjerava akcije prema ostvarenju održivog razvoja, potiče suradnju među dionicima i osigurava da svaki korak bude usklađen s dugoročnom vizijom razvoja turizma u regiji.

1. *Definiranje Mjera za razvoj turizma* - Organizacija radionica s dionicima (Sinj, Dugopolje, Vrlika) ključna je za zajedničko definiranje Mjera koje će usmjeriti razvoj turizma. Ovaj participativni pristup osigurava da plan odražava stvarne potrebe i mogućnosti lokalnih zajednica.
2. *Prikupljanje podataka* – Ključno je za razumijevanje potreba na terenu. Prikupljanje podataka od svih uključenih lokalnih zajednica (gradovi, općine, turističke zajednice) osigurava identifikaciju i razradu projekata i aktivnosti nužnih za implementaciju definiranih Mjera.
3. *Finalizacija sadržaja Akcijskog plana* - Završne radionice s dionicima (Sinj, Dugopolje, Vrlika) omogućavaju pregled, raspravu i usuglašavanje mјera i aktivnosti. Kroz ovaj proces, Akcijski plan postaje operativni dokument koji jasno definira usuglašene korake prema ostvarenju strateških ciljeva održivog razvoja turizma na području Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa.

Akcijski plan razvoja turizma Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa ključan je dokument koji premošćuje strategijsko planiranje i praktičnu implementaciju. Kroz jasno definirane segmente i metodološki pristup,

plan nudi putokaz prema ostvarenju vizije održivog razvoja turizma na ovom području, uz aktivno uključivanje lokalnih zajednica i dionika u procesu razvoja. Implementacija Akcijskog plana predstavlja sljedeći korak u realizaciji potencijala Dalmatinske zagore kao jedinstvene turističke destinacije, osiguravajući njezin dugoročni prosperitet i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa.

1.1. SWOT analiza

U nastavku se nalazi sinteza SWOT analize koja je u cijelovitom obliku prikazana u Strategiji razvoja turizma dalmatinske zagore – splitskog zaleđa.

SWOT analiza turističkog razvoja Dalmatinske zagore - splitskog zaleđa pruža sveobuhvatan pregled snaga, slabosti, prilika i prijetnji koje oblikuju trenutni i budući kontekst razvoja turizma na ovom području. Analiza predstavlja temeljni korak u strateškom planiranju, omogućavajući jasno razumijevanje internih kapaciteta i vanjskih uvjeta koji utječu na razvoj turizma.

Interne snage Dalmatinske zagore - splitskog zaleđa leže u njenim jedinstvenim prirodnim i kulturnim resursima koji pružaju čvrstu osnovu za razvoj turizma. Povoljan geoprometni položaj omogućava laku dostupnost, dok bogato kulturno nasljeđe, od drevnih arheoloških nalazišta do UNESCO-ve nematerijalne baštine poput Sinjske Alke, nudi bogatu paletu sadržaja za posjetitelje. Izuzetni prirodni resursi, uključujući netaknute krajolike, raznolikost flore i faune te planinske masive, pružaju idealne uvjete za avanturistički i ekoturizam. Uz to, tradicionalna gastronomija i gostoljubivost lokalnog stanovništva dodatno obogaćuju turističku ponudu, čineći Dalmatinsku zagoru privlačnom destinacijom za one u potrazi za autentičnim doživljajima.

Međutim, unatoč ovim snažnim temeljima, postoje znatne **interne slabosti** koje ograničavaju turistički razvojni potencijal. Neriješeni imovinsko-pravni odnosi i nedostatak infrastrukture, posebice u pogledu lokalnih prometnica i komunalnih usluga, predstavljaju prepreke koje ograničavaju pristup i kvalitetu iskustva posjetitelja. Osim toga, sezonalnost turističke potražnje stavlja dodatni pritisak na destinaciju, rezultirajući razdobljima velike posjećenosti koja se izmjenjuju s periodima znatno niže aktivnosti. Ograničena povezanost javnim prijevozom i nedostatak kvalitetnih smještajnih kapaciteta dodatno komplikiraju situaciju, dok nedovoljna suradnja između dionika i slabosti u turističkoj signalizaciji umanjuju učinkovitost u promociji i upravljanju turističkim resursima.

S obzirom na ove snage i slabosti, ključni zaključci su sljedeći:

- Postoji potreba za sveobuhvatnim pristupom razvoju, koji uključuje jačanje infrastrukture i poboljšanje pristupačnosti kako bi se maksimalno iskoristili prirodni i kulturni resursi područja.
- Očuvanje i promicanje kulturnog nasljeđa i prirodnih ljepota, uz istovremeno adresiranje infrastrukturnih nedostataka, mogu znatno poboljšati atraktivnost destinacije.
- Aktivna suradnja između lokalnih zajednica, javnog sektora, poduzetnika u turizmu i drugih ključnih dionika od ključne je važnosti za usklađivanje ciljeva i inicijativa te za stvaranje integriranog turističkog proizvoda.
- Kroz promišljeno planiranje i strateško ulaganje, moguće je ublažiti sezonalnost i razviti raznovrsnu ponudu koja će privući posjetitelje tijekom cijele godine, unapređujući time kvalitetu života lokalne zajednice i doprinoseći održivom turističkom razvoju.

Eksterne prilike koje se otvaraju pred Dalmatinskom zagorom - splitskim zaleđem rezultat su globalnih trendova i promjena u preferencijama putnika, kao i povoljnijih političkih i ekonomskih trendova. Rastući

interes za ekoturizmom, potražnja za destinacijama koje nude autentična iskustva i aktivnosti u prirodi, kao i sve veća svijest o važnosti održivog razvoja, pružaju Dalmatinskoj zagori priliku da se pozicionira kao destinacija koja odgovara tim trendovima. Povoljan strateški okvir EU-a za razvoj ruralnih područja i mogućnosti financiranja iz EU fondova nude dodatne resurse za razvoj infrastrukture, turističkih proizvoda i marketinških aktivnosti. Digitalizacija i društveni mediji otvaraju nove kanale za promociju i prodaju turističkih proizvoda, dok rastući trend "odmora blizu kuće" u post-pandemijskom svijetu može dovesti do povećanja domaće i regionalne turističke potražnje.

S druge strane, destinacija se suočava s izazovima koji mogu ograničiti njezin razvoj i konkurentnost. Izražena konkurenca u vidu drugih destinacija, kako na lokalnoj tako i na globalnoj razini, zahtijeva kontinuirane inovacije i diferencijaciju turističke ponude. Iznenadne promjene u okruženju, uključujući klimatske promjene i prirodne katastrofe, mogu utjecati na atraktivnost i dostupnost destinacije. Nedostatak specijaliziranih obrazovnih programa za turizam i ograničena raspoloživost kvalificirane radne snage mogu otežati pružanje visokokvalitetnih usluga. Također, administrativna i politička nestabilnost mogu usporiti provedbu razvojnih projekata i reformi nužnih za unaprjeđenje turističke ponude.

Da bi se maksimalno iskoristile prilike i minimizirale prijetnje, Dalmatinska zagora treba usvojiti strateški pristup koji uključuje:

- Razvoj održivih turističkih proizvoda koji odražavaju autentičnost destinacije, poštujući prirodno i kulturno nasljeđe.
- Diversifikaciju turističke ponude kako bi se smanjila sezonalnost i privukli novi segmenti turista.
- Intenziviranje digitalnog marketinga i korištenje društvenih mreža za promociju destinacije, ciljujući pritom specifične tržišne niše.
- Jačanje suradnje između javnog i privatnog sektora, kao i među samim lokalnim zajednicama, kako bi se osigurala koherentna turistička ponuda.
- Poboljšanje infrastrukture i pristupačnosti destinacije kroz strateško korištenje dostupnih EU fondova.
- Razvoj i implementaciju obrazovnih programa usmjerenih na turizam kako bi se osigurala kvalificirana radna snaga spremna odgovoriti na potrebe tržišta.

Suočavanje sa snagama i slabostima, uz iskorištavanje prilika i minimiziranje prijetnji, zahtijeva usmjeren pristup koji uključuje strateško planiranje, ulaganje u infrastrukturu, poticanje suradnje između dionika, te adaptaciju na promjene u tržišnom i okolišnom okruženju. Upravljanjem prethodno navedenim prilikama i prijetnjama kroz strateško planiranje i suradnju, Dalmatinska zagora - splitsko zaleđe može ostvariti svoj potencijal kao destinacija koja nudi bogata, autentična iskustva i doprinosi održivom razvoju lokalne zajednice. Strateški razvoj turizma u Dalmatinskoj zagori trebao bi biti usmjeren ka stvaranju održive, raznolike i konkurentne turističke ponude koja valorizira jedinstvene prirodne i kulturne resurse područja, uz istovremeno adresiranje infrastrukturnih i operativnih izazova.

1.2. Vizija i ciljevi razvoja

Vizija razvoja turizma Dalmatinske zagore-splitskog zaleđa do 2030. godine, razrađena i usuglašena na radionici s ključnim dionicima, odražava ambiciju da se turizam razvija kao ključni pokretač ekoloških, društvenih i ekonomskih promjena na području. Ova vizija prihvata turizam ne samo kao gospodarsku

aktivnost već i kao sredstvo za očuvanje i promicanje kulturnih i prirodnih vrijednosti, uz istovremeno osiguranje održivog života za lokalno stanovništvo.

„U 2030. godini Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe će biti sigurna, autentična i ekološki očuvana oaza mira, prirodnih ljepota i kulturne baštine, skladno ukomponiranih u atraktivne i inovativne turističke proizvode koji potiču održiv i prostorno uravnotežen rast na cijelom teritoriju destinacije, na dobrobit lokalne zajednice i zadovoljstvo posjetitelja koji traže jedinstvena iskustva. Upravljanje destinacijom temeljiti će se na aktivnoj suradnji javnog i privatnog sektora, kao i lokalne zajednice, čiji stanovnici i njihove inicijative čine ključni dio turističkog lanca vrijednosti.“

U središtu ove vizije leži ideja o održivom turizmu koji će osnažiti lokalnu zajednicu, čuvati i unapređivati kulturnu i prirodnu baštinu te pružiti posjetiteljima autentično i odgovorno iskustvo. To znači razvoj turizma na temeljima koji poštuju okoliš, promiču kulturnu raznolikost i potiču ekonomski razvoj koji je pravedan i inkluzivan. Dionici se trebaju usredotočiti na stvaranje modela razvoja turizma koji neće samo privući posjetitelje već će i poboljšati kvalitetu života domicilnog stanovništva, čineći Dalmatinsku zagoru primjerom uspješne destinacije koja je uskladila potrebe turizma s očuvanjem svoje jedinstvenosti.

Misija koja prati ovu viziju naglašava važnost suradnje između gradova i općina koji su uključeni u izradu ovog dokumenta, turističkih zajednica i ostalih dionika, u stvaranju turističke ponude koja će biti katalizator pozitivnih promjena. To uključuje inovativne pristupe u razvoju turističkih proizvoda, odgovorne prakse u turizmu i predanost ideji održivog razvoja. Vizija i misija zajedno čine temelj za strateški pristup razvoju turizma koji će Dalmatinskoj zagori omogućiti da do 2030. godine postane prepoznatljiva destinacija koja nudi bogatstvo autentičnih iskustava, dok istovremeno čuva svoju kulturnu i prirodnu baštinu i doprinosi ekološkoj, društvenoj i ekonomskoj dobrobiti lokalne zajednice. Izazovi s kojima se regija suočava, poput demografskih promjena i potrebe za očuvanjem baštine, prepoznati su kao ključni elementi koji se moraju adresirati kako bi se vizija ostvarila, zahtijevajući od svih dionika predanost i suradnju u ostvarivanju zajedničkih ciljeva.

Načela razvoja turizma

Ciljevi

Okolišna
održivost

Ekomska
održivost

Socio-kulturna
održivost

Cilj 1: Oblikovanje okruženja prikladnog za razvoj održivog turizma

Cilj 2. Razvoj autentičnih i inovativnih turističkih proizvoda koji podižu opću kvalitetu života lokalne zajednice i pridonose ciljevima održivog razvoja

Cilj 3. Unapređenje sustava upravljanja turističkim razvojem destinacije

Cilj 4 . Jačanje prepoznatljivosti destinacije na tržištu

Vizija

U 2030. godini Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe će biti sigurna, autentična i ekološki očuvana oaza mira, prirodnih ljepota i kulturne baštine, skladno ukomponiranih u atraktivne i inovativne turističke proizvode koji potiču održiv i prostorno uravnotežen rast na cijelom teritoriju destinacije, na dobrobit lokalne zajednice i zadovoljstvo posjetitelja koji traže jedinstvena iskustva. Upravljanje destinacijom temeljiti će se na aktivnoj suradnji javnog i privatnog sektora, kao i lokalne zajednice, čiji stanovnici i njihove inicijative čine ključni dio turističkog lanca vrijednosti.

Prikaz 1. Integracija načela, ciljeva i vizije razvoja turizma na području Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa

Definiranje **strateških ciljeva** turističkog razvoja Dalmatinske zagore-splitskog zaleđa temelji se na sveobuhvatnoj analizi postojećih snaga, slabosti, prilika i prijetnji, s ciljem preciznog adresiranja ključnih područja za poboljšanje i razvoj. Ovi ciljevi su usko povezani s vizijom razvoja turizma projektnog područja do 2030. godine, oblikujući konkretnu putanju prema željenoj budućnosti. U procesu definiranja, dionici su se usredotočili na kreiranje detaljnih, mjerljivih i realnih prioriteta, čije će ostvarenje omogućiti transformaciju Dalmatinske zagore u održivu, atraktivnu i konkurentnu turističku destinaciju. Kroz ovaj strukturirani pristup, ciljevi razvoja postavljaju temelje za operacionalizaciju vizije, omogućavajući da se sva identificirana 'uska grla' u turističkom razvoju sistematizirano adresira i prevlada.

Strateški cilj 1 naglašava potrebu za stvaranjem okruženja koje podržava održivi turizam. To znači razvoj infrastrukture koja će koristiti kako lokalnom stanovništvu tako i posjetiteljima, uz poseban fokus na očuvanje i valorizaciju prirodne i kulturne baštine. Osim toga, ovaj cilj prepoznaje važnost lokalne zajednice kao ključnog faktora u razvoju turizma, što podrazumijeva poticanje na aktivno sudjelovanje i osnaživanje kroz edukaciju i podršku u razvoju zelenih i inovativnih turističkih inicijativa.

Strateški cilj 2 usmjeren je na razvoj autentičnih i inovativnih turističkih proizvoda koji će obogatiti turističku ponudu i istovremeno doprinijeti održivom razvoju. To uključuje stvaranje proizvoda koji se temelje na lokalnim resursima i tradiciji, promičući time autentičnost i jedinstvenost destinacije. Cilj je također osigurati da turizam pozitivno utječe na kvalitetu života lokalne zajednice, stvarajući nove prilike za zapošljavanje i poduzetništvo.

Strateški cilj 3 fokusira se na unaprjeđenje sustava upravljanja turističkim razvojem, što je ključno za uspješno vođenje i koordinaciju turističkih inicijativa. Ovaj cilj ističe potrebu za jačanjem kapaciteta i kompetencija ključnih dionika, uključujući lokalnu zajednicu, turističke organizacije i druge relevantne institucije. Efikasan sustav upravljanja omogućit će bolje planiranje, implementaciju i evaluaciju turističkih projekata, vodeći računa o održivosti i kvaliteti turističke ponude.

Strateški cilj 4 bavi se jačanjem prepoznatljivosti destinacije na tržištu kroz različite marketinške i promotivne aktivnosti. Ovo uključuje brendiranje Dalmatinske zagore kao jedinstvene destinacije koja nudi bogatstvo kulturnih, prirodnih i gastronomskih doživljaja. Cilj je privući veći broj posjetitelja kroz efikasnu komunikaciju i promociju, koristeći pri tome moderne tehnologije i digitalne medije.

Realizacijom ovih ciljeva Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe može ostvariti svoju viziju kao destinacija koja nudi održive, inovativne i autentične turističke proizvode, pritom osiguravajući visoku kvalitetu života za lokalnu zajednicu i izvanredno iskustvo za posjetitelje. To zahtijeva koordiniranu akciju svih dionika, od lokalnih vlasti i zajednice do poduzetnika u turističkim i udrugama građana, kako bi se zajednički radilo na ostvarenju ovih strateških ciljeva.

1.3. Načela razvoja

Načela razvoja turizma u Dalmatinskoj zagori-splitskom zaleđu temelje se na dubinskoj analizi trenutnog stanja i prepoznatih potreba područja, uzimajući u obzir njegovu resursno-atrakcijsku osnovu i trenutnu turističku valorizaciju. S obzirom na otkrivene slabosti i rastuću potražnju za prirodnim, ruralnim i autentičnim doživljajima, postavljeni su temelji za razvoj koji će turizam pretvoriti u ključni pokretač pozitivnih promjena, istovremeno sprečavajući rizike stihijskog razvoja koji je zahvatio mnoge destinacije.

Svjesni potencijala i izazova, načela razvoja turizma usmjereni su na stvaranje turističke ponude koja promiče održivost, konkurentnost i uključivost, usklađujući se s ključnim strateškim dokumentima na europskoj i nacionalnoj razini. Ova načela obuhvaćaju sljedeće ključne aspekte:

Okolišna održivost temelji se na ekološkoj odgovornosti i usmjerena je na minimiziranje negativnih utjecaja turizma na prirodno okruženje. To uključuje zaštitu kvalitete prostora, očuvanje bioraznolikosti, učinkovito upravljanje otpadom i vodama, te promicanje korištenja obnovljivih izvora energije. Posebna pozornost posvećena je određivanju prihvatnog kapaciteta destinacije kako bi se osiguralo da turizam ne narušava ekološku ravnotežu. Promicanje zelenih praksi i cirkularne ekonomije smatra se ključnim za održivi turistički razvoj, zajedno s težnjom ka klimatskoj neutralnosti kroz smanjenje emisija štetnih plinova.

Ekonomска održivost fokusira se na korištenje lokalnih resursa i kratkih lanaca opskrbe kako bi se povećali multiplikativni efekti turizma u lokalnoj zajednici. Naglasak je na razvoju turističke ponude koja je ravnomjerno raspoređena kroz cijelu godinu i cijelo područje, kako bi se izbjegla koncentracija turističkih aktivnosti na ograničene lokacije. Prilagodljivost turističkog sektora na brze promjene tržišnih trendova i težnja ka regenerativnom turizmu, koji uvažava post-materijalističke vrijednosti, smatraju se ključnim za ekonomsku održivost. Inovativnost u razvoju turističkih proizvoda i usluga te posvećenost kvaliteti kroz certifikaciju i praćenje relevantnih indikatora dodatno doprinose ekonomskoj održivosti destinacije.

Socio-kulturna održivost naglašava važnost očuvanja identiteta, tradicije i kulturne baštine lokalne zajednice u procesu turističkog razvoja. Potiče se transparentnost i uključivost u odlučivanju, te razvoj turizma koji je u funkciji povećanja kvalitete života lokalnog stanovništva. Partnerstvo među svim dionicima i suradnja na razini zajednice ključni su za održivi razvoj turizma. Inkluzivnost osigurava da su koristi od turizma dostupne svim članovima zajednice, dok se koordinacija različitih interesa smatra neophodnom za uspješno upravljanje razvojem.

Implementacijom ovih načela, Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe usmjerava se ka održivom, konkurentnom i uključivom (inkluzivnom) turističkom razvoju koji valorizira lokalne resurse, štiti okoliš i kulturnu baštinu, te pruža temelj za kvalitetan život lokalne zajednice i bogato iskustvo posjetitelja.

2. Prioriteti i mjere

Strateški ciljevi razvoja turizma Dalmatinske zagore-splitskog zaleđa odražavaju holistički pristup koji integrira ekonomske, ekološke i sociokulturne aspekte razvoja. Svaki od ciljeva postavlja temelje za održivi turizam i omogućava destinaciji da ostvari svoj puni potencijal. U kontekstu svakog od promatrana 4 cilja, determinirani su prioriteti i predložene mjere.

U nastavku se nalazi prikaz strukture *cilj – prioritet – mjeru*.

3. **Cilj 1. Oblikovanje okruženja prikladnog za razvoj održivog turizma**

3.1. **Prioritet 1.1: Podrška kvalitetnom infrastrukturnom i komunalnom uređenju te oblikovanju turističke suprastrukture u skladu s nosivim (prihvatnim) kapacitetom JLS**

Mjere:

- 3.1.1. Izgradnja te unaprjeđenje kvalitete, dostupnosti i sigurnosti prometne infrastrukture
- 3.1.2. Poticanje kvalitetnijeg sustava javnog prijevoza
- 3.1.3. Poboljšanje kvalitete komunalne infrastrukture u skladu s relevantnim pravilnicima
- 3.1.4. Podizanje učinkovitosti zbrinjavanja komunalnog otpada uz poštivanje načela cirkularne ekonomije
- 3.1.5. Oblikovanje zelene i otporne turističke infrastrukture i suprastrukture poštujući načelo ujednačenog prostornog razvoja
- 3.1.6. Prostorno ujednačeno i s relevantnim pravilnicima usklađeno oblikovanje, izgradnja, uređenje i održavanje te kvalitetna signalizacija i interpretacija biciklističkih i planinarskih staza, poučnih staza, šetnica i tematskih ruta, kroz zajednička nastojanja lokalnih i regionalnih dionika
- 3.1.7. Poticanje implementacije pametnih (digitalnih) tehnologija u opremanju, uređenju i valorizaciji infrastrukturnih i komunalnih sustava
- 3.1.8. Poticanje primjene obnovljivih izvora energije u opremanju smještajnih kao i ostalih objekata u funkciji turističke ponude

3.2. **Prioritet 1.2. Podrška istraživanju, obnovi, očuvanju i poboljšanju dostupnosti prirodne i kulturne baštine**

Mjere:

- 3.2.1. Podrška izradi dokumentacije neophodne u valorizaciji lokaliteta kulturne i prirodne baštine
- 3.2.2. Poticanje suradnje i umreženosti relevantnih institucija i subjekata u aktivnostima istraživanja, obnove, očuvanja i valorizacije prirodne i kulturne baštine
- 3.2.3. Podizanje svijesti i edukacija lokalnog stanovništva o vrijednosti prirodne i kulturne baštine za jačanje identiteta zajednice i održivi turistički razvoj
- 3.2.4. Unaprjeđenje fizičke dostupnosti prirodnih i kulturnih lokaliteta
- 3.2.5. Oblikovanje i digitalizacija turističke signalizacije i interpretativnih panela, uključivo i za osobe s invaliditetom

3.3. **Prioritet 1.3. Osnaživanje lokalne zajednice za razvoj zelenog, otpornog i tehnološki inovativnog turizma**

Mjere:

- 1.1.1. Edukacija stanovništva u poduzetničkim znanjima te znanjima i vještinama potrebnim za razvoj održivih, zelenih, otpornih i tehnološki inovativnih turističkih praksi i proizvoda

- 1.1.2. Edukacija stanovništva o mogućnostima financiranja turističkih projekata iz EU fondova i drugih potencijalnih izvora te o pisanju prijava radi apliciranja na natječaje
- 1.1.3. Oblikovanje sustava tehničke, savjetodavne i finansijske podrške lokalnim obrtnicima, umjetnicima i OPG-ovima za potrebe razvoja održivih, zelenih, otpornih i tehnološki inovativnih turističkih praksi i proizvoda

2. Cilj 2. Razvoj autentičnih i inovativnih turističkih proizvoda koji podižu opću kvalitetu života lokalne zajednice i pridonose ciljevima održivog razvoja

2.1. Prioritet 2.1. Podrška stvaranju lokalnih lanaca vrijednosti

Mjere:

- 2.1.1. Podrška lokalnim OPG-ovima za nuđenje usluga smještaja i aktivnosti za posjetitelje
- 2.1.2. Povezivanje lokalnih proizvođača hrane s ugostiteljima
- 2.1.3. Podrška ostalim lokalnim poduzećima, obrtima i udrugama u plasmanu vlastitih roba i usluga za potrebe oblikovanja turističke ponude
- 2.1.4. Podrška razvoju lokalnih gastro i ostalih brendova
- 2.1.5. Edukacije lokalnih iznajmljivača te ostalih dionika turističkog eko sustava (nositelja ponude) u znanjima i vještinama potrebnim za pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja u turizmu
- 2.1.6. Jačanje i koordinacija međusektorske suradnje na lokalnoj i regionalnoj razini

2.2. Prioritet 2.2. Poboljšanje postojećih i razvoj autentičnih, zelenih i inovativnih turističkih proizvoda

Mjere:

- 2.2.1. Oblikovanje, izgradnja i implementacija novih, održivih, inovativnih i ekološki prihvatljivih projekata usmjerenih na valorizaciju prirodne i kulturne baštine
- 2.2.2. Unaprjeđenje kvalitete gastronomске ponude s naglaskom na raznolikost i lokalnu gastronomsku tradiciju
- 2.2.3. Poticanje organizacije različitih vrsta postojećih i novih događanja, festivala, izložbi i predstava, sportskog, kulturnog, gospodarskog i drugog značaja, s naglaskom na one koje slave lokalnu kulturu i tradiciju
- 2.2.4. Poticanje organizacije edukativnih tura o prirodi i ekologiji okoliša za posjetitelje i različite skupine lokalnih dionika
- 2.2.5. Oblikovanje sustava interpretacije materijalne i nematerijalne kulturne baštine i usluga turističkog eko-sustava, uz korištenje digitalnih i drugih medija
- 2.2.6. Poticanje razvoja različitih oblika aktivnog (sportsko-rekreativnog) turizma s minimalnim ekološkim otiskom
- 2.2.7. Poticanje oblikovanja tematskih radionica i tura temeljenih na lokalnoj kulturi i nasleđu regije
- 2.2.8. Razvoj sustava pomoći/potpore vlasnicima starih tradicijskih kuća u cilju njihove obnove i turističke valorizacije

3. Cilj 3. Unaprjeđenje sustava upravljanja turističkim razvojem destinacije

3.1. Prioritet 3.1. Osnaživanje nositelja upravljačkih procesa u turizmu

Mjere:

- 3.1.1. Poticanje kontinuirane edukacije zaposlenih u TZ-ovima, JLS i drugim institucijama povezanim s upravljanjem destinacijom
- 3.1.2. Poticanje integralnog pristupa turističkom razvoju područja jačanjem suradnje među JLS-ovima, posebno kroz zajedničke projekte infrastrukturne izgradnje, opremanja i održavanja te oblikovanja i valorizacije turističkih proizvoda
- 3.1.3. Jačanje uključenosti lokalnog stanovništva u procesima donošenja odluka vezanih za

razvoj turizma

- 3.1.4. Potpora osnutku koordinacijskog tijela za upravljanje destinacijskim turizmom

3.2. Prioritet 3.2. Sustavno praćenje kvalitete destinacijskog turizma

Mjere:

- 3.2.1. Uvođenje sustava upravljanja integralnom kvalitetom destinacije (engl. Integrated Quality Management)
- 3.2.2. Potpora dionicima turističkog eko sustava u dobivanju međunarodnih certifikata izvrsnosti (ekoloških i drugih)
- 3.2.3. Umrežavanje s relevantnim domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama radi prijenosa znanja i iskustava.

4. Cilj 4. Jačanje prepoznatljivosti destinacije na tržištu

4.1. Prioritet 4.1. Jačanje vidljivosti destinacije

Mjere:

- 4.1.1. Unapređenje promocijskih aktivnosti
- 4.1.2. Kreiranje promocijskih materijala, s naglaskom na one koji promoviraju cijelu destinaciju i zajedničke proizvode
- 4.1.3. Poticanje organizacije B2B događanja
- 4.1.4. Poticanje turističko-informativne aktivnosti na području cijele destinacije, kroz pojedinačne i zajedničke inicijative
- 4.1.5. Unapređenje online prisutnosti kroz optimizaciju web stranica, oglašavanje na društvenim mrežama i online promociju

4.2. Prioritet 4.2. Brendiranje regije kao jedinstvene destinacije

Mjere:

- 4.2.1. Oblikovanje brenda, odnosno razvoj jedinstvenog vizualnog identiteta i slogana temeljem jedinstvenog skupa atributa i vrijednosti koje se vežu uz destinaciju
- 4.2.2. Jačanje inicijativa povezanih sa storytelling-om i content marketingom

3. Plan aktivnosti

U nastavku slijedi razrada konkretnih aktivnosti u kontekstu prethodno determiniranih ciljeva, prioriteta i mjera. **Razrada je strukturirana na način da uključuje:**

- A. aktivnosti nominirane od strane članova projektnog tima (**plave tablice**) te
- B. aktivnosti nominirane od strane gradova, općina i turističkih zajednica uključenih u izradu Akcijskog plana (**sive tablice**).

Budući projektno područje Dalmatinske zagore-splitskog zaleđa promatramo kao jedinstvenu destinaciju s nizom mikrodestinacija, u nastavku teksta, pri elaboraciji projektnih aktivnosti u sklopu svakog pojedinog cilja i prioriteta najprije su prikazani oni projekti koji se odnose na cijelu destinaciju, odnosno koji na destinacijsko područje gledaju kao na teritorijalnu i funkcionalnu cjelinu (**plave tablice**).

Nakon prikaza takvih zajedničkih projekata prikazani su i projekti svake od jedinica lokalne samouprave (JLS), kao sastavnica destinacije Dalmatinske zagora–splitskog zaleđa, tj. gradova Sinja, Trilja, Vrlike te općina Hrvace, Otok, Dicmo, Dugopolje i Klis (**sive tablice**).

Svaka od navedenih JLS - mikrodestinacija odgovorna je za provedbu onih aktivnosti koje se odnose isključivo na njen teritorij i predmetom su financiranja iz lokalnih proračuna, proračuna turističkih zajednica i/ili drugih izvora financiranja temeljem aktivnosti odgovornih nositelja s teritorija predmetne JLS.

3.1. Oblikovanje okruženja prikladnog za razvoj održivog turizma (Cilj 1.)

Strateški cilj 1 fokusira se na kreiranje okruženja pogodnog za razvoj održivog turizma u Dalmatinskoj zagori – splitskom zaleđu, s naglaskom na tri ključna prioriteta: *infrastrukturni razvoj, očuvanje prirodne i kulturne baštine te osnaživanje lokalne zajednice*.

- 3.1.1. Podrška kvalitetnom infrastrukturnom i komunalnom uređenju te oblikovanju turističke suprastrukture u skladu s nosivim (prihvatnim) kapacitetom JLS (Prioritet 1.1.)

Prioritet 1.1. usmjeren je na poboljšanje infrastrukture i komunalnog uređenja kako bi se stvorila privlačna turistička destinacija koja ne narušava prirodnu i kulturnu okolinu. Fokus je na pravilnom planiranju i razvoju infrastrukture u skladu s kapacitetima lokalnih samouprava, čime se izbjegava preopterećenje i šteti na okolišu. Razvijaju se kvalitetne komunalne usluge koje osiguravaju ugodan boravak turista, uz paralelno očuvanje prirodnog i kulturnog naslijeđa.

Zajednički projekti/aktivnosti makrodestinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe

Naziv projekta	Izrada programa razvoja cikloturističke destinacije Dalmatinska zagora – Splitsko zaleđe
Kratki opis	<p>Turistička destinacija Dalmatinska zagora–splitsko zaleđe, iako sastavljena od više mikro destinacija, mora razvijati i niz zajedničkih projekata, posebno ako je riječ o projektima koji su logično povezani jedan s drugim i nisu usko teritorijalno definirani. Jedan od takvih jest i razvoj cikloturizma. U tom smislu kao polazište se nameće potreba izrade integralnog programa razvoja cikloturizma na području destinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe, koji bi trebao obuhvatiti sljedeće aktivnosti/faze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiranje atraktivnih biciklističkih ruta • Izrada digitalnih zapisa staza, izrada foto i video dokumentacije, izrada detaljnih prometnih elaborata za vertikalnu i horizontalnu signalizaciju za biciklističke rute i staze; • Izgradnja staza i postavljanje informativnih oznaka i signalizacije na rutama; • Suradnja s lokalnim zajednicama, poduzetnicima i udruženjima kako bi se osigurala podrška i angažman u razvoju cikloturizma; • Interpretacija i promocija cikloturističkih sadržaja destinacije; • Pružanje obuke i edukacije za lokalno stanovništvo, turističke radnike i posjetitelje o sigurnosti, pravilima ponašanja i održivom biciklizmu; • Redovno praćenje i evaluacija efikasnosti programa razvoja cikloturizma; • Održavanje biciklističkih trasa. <p>Gore navedene aktivnosti podrazumijevaju uključivanje relevantnih stručnjaka i ostalih zainteresiranih strana, prije svega svih JLS i TZ-ova, u proces planiranja i implementacije programa. Zajednički program mora uključiti i raspodjelu odgovornosti te načina financiranja uključenih JLS i ostalih partnera, kako pripremnih aktivnosti tako i valorizacije i održavanja staza. Iako su JLS s projektnog područja već krenule pojedinačno u stvaranje preduvjeta razvoja cikloturizam na svom teritoriju, očigledno je nužna suradnja kako bi se cijeli teritorij destinacije premrežio kvalitetnom mrežom cikloturističke infrastrukture. Osim već aktualnog financiranja vlastitih pojedinačnih aktivnosti u ovom području, ostaje još niz drugih aktivnosti koje se može provoditi i financirati zajednički, temeljem integriranih napora svih uključenih partnera.</p>
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora–splitsko zaleđe s turističkim zajednicama s projektnog područja
Partneri u provedbi	Gradovi i općine s projektnog područja, planinarska društva, sportske, obrazovne i kulturne udruge i institucije
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice, proračuni turističkih zajednica, JLS, te temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

Projekti/aktivnosti grada Sinja

Naziv projekta	Alkarska staza
Kratki opis	<p>Grad Sinj predstavlja upravno, kulturno i gospodarsko središte Cetinske krajine koje ima bogato kulturno – povjesno naslijeđe nastalo u različitim vremenskim periodima i pod različitim kulturnim utjecajima.</p> <p>Grad Sinj je pokrenuo aktivnosti na realizaciji projekta „Kulturno turistička infrastruktura Grada Sinja“ koji ima za cilj revitalizaciju kulturne infrastrukture grada Sinja, povećanje kvalitete sadržaja javne turističke infrastrukture te omogućavanje održivog upravljanja destinacijom razvojem sadržaja koji su dostupni posjetiteljima tijekom čitave godine.</p> <p>Projektom se planira rekonstrukcija/ izgradnja kroz 4 zahvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Alkarska staza B. Tvrđava Grad C. Sanacija i rekonstrukcija gradske štale na hipodromu D. Sanacija i rekonstrukcija Građanske kuće (Kuća Šuić) <p>Alkarska staza planirana je kao središnja „žila kukavica“ Grada Sinja i njegove kulturno turističke ponude kojom će se posjetiteljima približiti fenomen Alke. Formirana Staza bi obuhvaćala građevine i ulice koje su sastavni dio rute alkara i alkarske povorke.</p> <p>Projektom Alkarske staze planirano je propitati mogućnosti i uvjete te planirati provedbu aktivnosti uređenja navedenih ulica i građevina, kako bi iste odgovarale zahtjevima zaštite pokretnih dobara i nepokretnog kulturnog dobra, zaštite zdravlja i života kako posjetitelja, tako i stanara susjednih objekata, te se očekuje kako će ovaj Projekt doprinijeti jačanju gospodarstva Grada Sinja.</p>
Status projekta	Za Projekt A. Alkarske staze izrađen je snimak postojećeg stanja, Konzervatorski elaborat sa smjernicama za obnovu i prezentaciju kulturnog dobra, te je izrađeno idejno rješenje za čije odobrenje Grad Sinj želi provesti konzultacije s javnošću kako bi se mogao nastaviti rad na izradi cijelokupne PT dokumentacije)
Vrijeme trajanja	2023.-2027.
Nositelj projekta	Grad Sinj
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	procjena: 9.375.000,00 EUR. Točan iznos ovog Projekta utvrdit će se nakon izrade cijelokupne PT i studijske dokumentacije (Grad Sinj ugovorio izradu iste).
Izvori financiranja	EU izvori, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun grada Sinja

Naziv projekta	Tvrđava Grad
Kratki opis	<p>Tvrđava Grad drugi je podprojekt u okviru projekta „Kulturno turistička infrastruktura Grada Sinja“ svrha kojeg je revitalizacija kulturne infrastrukture grada Sinja, povećanje kvalitete sadržaja javne turističke infrastrukture te omogućavanje održivog upravljanja destinacijom razvojem sadržaja koji su dostupni posjetiteljima tijekom čitave godine.</p> <p>Sukladno utvrđenim nedostacima na Tvrđavi Grad, nedovoljnoj i neadekvatnoj prezentaciji iskorištenosti Tvrđave, podprojektom Tvrđava Grad predviđa se provođenje dodatnog arheološkog istraživanja, restauracija i djelomična rekonstrukcija zidina i građevina unutar Tvrđave, uz planiranje novih građevina unutar Tvrđave i interpoliranje novih sadržaja. U sklopu Projekta osmislit će se i program korištenja Tvrđave tijekom cijele godine zasnovana na višenamjenskoj vanjskoj pozornici, osvjetljenje, prezentacija.</p>

Status projekta	Za Projekt B. Tvrđava Grad izrađen je snimak postojećeg stanja, Konzervatorski elaborat sa smjernicama za obnovu i prezentaciju kulturnog dobra, te idejno rješenje za čije odobrenje Grad Sinj čeka odobrenje Konzervatorskog odjela kako bi se mogao nastaviti rad na izradi cijelokupne PT dokumentacije.
Vrijeme trajanja	2023.-2027.
Nositelj projekta	Grad Sinj
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	procjena: 12.000.000,00 EUR. Točan iznos ovog Projekta utvrdit će se nakon izrade cijelokupne PT i studijske dokumentacije (Grad Sinj ugovorio izradu iste).
Izvori financiranja	EU izvori, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun grada Sinja

Naziv projekta	Sanacija i rekonstrukcija gradske štale na Hipodromu
Kratki opis	<p>Sanacija i rekonstrukcija gradske štale na Hipodromu treći je podprojekt u okviru cijelovitog projekta Kulturno turistička infrastruktura Grada Sinja kroz koji Grad Sinj, kao upravno, kulturno i gospodarsko središte Cetinske krajine, ulaže sredstva u revitalizaciju svog bogatog kulturno – povjesno naslijeđe nastalog u različitim vremenskim periodima i pod različitim kulturnim utjecajima.</p> <p>Specifični ciljevi podprojekta „Sanacija i rekonstrukcije gradske štale na hipodromu“ su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obnoviti sklop postojećih zgrada poljoprivredno-gospodarske namjene na sinjskom Hipodromu (gradsku štalu, gospodarsku zgradu, konjušnicu, sjenik, upravna zgrada, okoliš); • povezati ih u jedinstven turistički proizvod s postojećom infrastrukturom Interpretacijsko-edukacijskog centra (IEC) Sinjska alka, koji se također nalazi na hipodromu i čini neodvojivu cjelinu u sklopu većeg projekta, te • stvoriti pomake i inovacije u interpretaciji i prezentaciji lokalne povijesti i kulturne baštine Grada Sinja na lokalnom, nacionalnom i europskom planu.
Status projekta	Za Projekt C. je izrađena ukupna projektno tehnička i studijska dokumentacija, te ishođene Potvrde Glavnog projekta (2023.)
Vrijeme trajanja	2023.-2027.
Nositelj projekta	Grad Sinj
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	4.408.632,00 EUR
Izvori financiranja	EU izvori, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun grada Sinja

Naziv projekta	Sanacija i rekonstrukcija Građanske kuće (Kuća Šuić)
Kratki opis	Četvrti podprojekt u okviru integralnog projekta „Kulturno-turistička infrastruktura Grada Sinja“ jest Sanacija i rekonstrukcija Građanske kuće (Kuća Šuić). Svrhom i sadržajem uklapa se u integralni projekt kao i ciljeve razvoja turizma na ovom području obzirom ima za svrhu revitalizaciju kulturne infrastrukture u gradu Sinju, povećanje kvalitete sadržaja javne

	turističke infrastrukture te stavljanje u funkciju sadržaja i razvojem sadržaja koji su dostupni posjetiteljima tijekom čitave godine. Provedba podprojekta Sanacija i rekonstrukcija Građanske kuće (Kuća Šuić) omogućiće revitalizaciju zapuštenog kulturnog dobra (<i>brownfield</i> područje) čime će Galerija Sikirica riješiti probleme nedostatka primjerenih prostora i uvjeta za obavljanje muzejsko-galerijske djelatnosti. Projektom će se stvoriti preduvjeti za proširenje ponude sadržaja Galerije inovativnim i inkluzivnim proizvodima i uslugama temeljenima na tehnologiji. Pritom će se posebno usmjeriti na sadržaje namijenjene ranjivim skupinama. Projekt će neizravno utjecati i na diversifikaciju turističke ponude, čime će doprinijeti i jačanju gospodarstva Grada Sinja.
Status projekta	Za Projekt D. je izrađena ukupna projektno tehnička i studijska dokumentacija, te ishođena Građevinska dozvola (2024.)
Vrijeme trajanja	2023.-2027.
Nositelj projekta	Grad Sinj
Partneri u provedbi	Gradska galerija Sikirica
Trošak projekta	4.689.899,00 EUR
Izvori financiranja	EU izvori (<i>projekt prijavljen na EU sufinanciranje: Poziv PK.6.4.01 Obnova javne kulturne infrastrukture, u okviru Programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027., naziv projekta „Gradska galerija Sikirica: inovacija i integracija kroz umjetnost“</i>); državni proračun (svi dostupni HR izvori); proračun grada Sinja

Naziv projekta	Obnova biciklističkih staza te povezivanje ciklo infrastrukture šireg područja
Kratki opis	Projektom je planirana izrada dokumentacije za biciklističke staze na području Grada Sinja. Projekt obuhvaća izradu projektne dokumentacije i izgradnju biciklističke staze Piket-Kerep, te izradu projektne dokumentacije i uređenje biciklističke infrastrukture na širem području te povezivanje s prostorom susjednih općina i gradova. Planirano je revidiranje postojećih staza, odabir najatraktivnijih, izrada marketinškog plana i plana održavanja. Biciklistička staza uz dionicu Županijske ceste 67040 koja bi se u oba smjera protezala u dužini 7800m i koja bi sadržavala asfaltirani dio u ravnini prometne dionice, širine 60-80cm cijelom dionicom. Cilj projekta je izgradnjom i povezivanjem biciklističkih staza na području Grada Sinja i okolice stvoriti preduvjete za veću protočnost i sigurnije prometovanju na gradskim i prigradskim relacijama, ali i povezivanje raznih oblika prijevoza prihvatljivih za okoliš. Biciklistička infrastruktura će pridonijeti boljoj povezanosti na linijama koje služe za dnevne migracije na području urbane aglomeracije Sinj. Razvoj cikloturizma kao jednog od najzastupljenijih turističkih proizvoda na području destinacije, te razvijanja svijesti o općoj dobrobiti aktivnog i rekreativnog bavljenja sportom u skladu sa strateškim marketinškim dokumentima. U suradnji Grada Sinja i Županijske uprave za ceste započelo je u 2024.g. izvođenje radova za rekonstrukciju LC 67040 s dogradnjom nogostupa i biciklističke staze od hipodroma do aerodroma u Sinju, tj. do Piketa.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2023.-2027.
Nositelj projekta	Grad Sinj
Partneri u provedbi	TZ Grada Sinja
Trošak projekta	Postoji okvirna procjena troškova: 1.125.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU izvori, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun grada Sinja

Naziv projekta	Izgradnja interpretacijsko-edukacijskog centra Sinjska Alka s tvrđavama Grada Sinja
Kratki opis	Nepokretna kulturno-povijesna baština čini jednu od ključnih okosnica turističke ponude i atraktivnosti destinacije te su njena adekvatna zaštita, očuvanje i valorizacija ključni preduvjeti za uspješno tržišno pozicioniranje i razvoj turizma. Grad Sinj je u suradnji s Viteškim alkarskim društvom, TZGS, MCKS, JU RERA S.D., pokrenuo i proveo aktivnosti projekta „Sinj u sridu“, sufinanciran EU sredstvima, a u sklopu kojeg je izgrađen objekt Interpretacijsko-edukacijskog centra (IEC) Sinjska Alka. Projekt „Sinj u sridu“, je projekt obnove i uređenja jedinstvene kulturne baštine Grada Sinja s ciljem njene veće valorizacije. Okosnicu projekta činila je rekonstrukcija, obnova i revitalizacija nepokretnih kulturnih dobara Tvrđave Grad, Tvrđave Kamičak sa zgradom Palacine. Njihovom obnovom i revitalizacijom unaprijedila bi se infrastruktura za razvoj niza tematskih povezanih kulturnih i turističkih sadržaja (festivali, predstave, prezentacije tradicijskih obrta, suvenira) koji bi Sinj pretvorio u odredište s brojnim sadržajima dostupnima tijekom cijele godine. Izgrađenim novim IECom omogućiti će se održavanje cjelogodišnjeg interpretacijsko edukacijskog sadržaja povezanog sa Sinjskom Alkom. U 2024. planira se dodatno opremiti objekt IEC-a sa ciljem stvaranja preduvjeta za održavanja programa/sadržaja u IEC-u, kao i na tvrđavama Grad i Kamičak s Palacinom.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	Kontinuirano, godišnje
Nositelj projekta	Grad Sinj
Partneri u provedbi	Turistička zajednica grada Sinja, Grad Sinj, KAMIČAK d.o.o, Galerija Sikirica, Kulturno-umjetničko središte Sinj, Muzej Cetinske krajine Sinj, Klupa Sinj, Viteško alkarsko društvo, Splitsko-dalmatinska županija, Turistička zajednica Splitsko – dalmatinske županije, Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske, lokalna kulturno-umjetnička društva i udruge; ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	EU izvori, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun grada Sinja, bespovratna sredstva - Turistička zajednica Splitsko dalmatinske županije i dr.

Naziv projekta	Razvoj, obnova i unapređenje javne turističke infrastrukture Grada Sinja
Kratki opis	<p>Raspoloživost i kvaliteta javne turističke infrastrukture esencijalne su komponente turističke ponude destinacije, ključne za privlačenje i zadržavanje posjetitelja te osiguranje ugodnog, sadržajnog i sigurnog iskustva. Raznolika i dobro održavana turistička infrastruktura poboljšava ukupni dojam destinacije te omogućava dulji i sadržajniji boravak posjetitelja.</p> <p>Cilj projekta je dodatno obogatiti postojeću javnu turističku infrastrukturu grada Sinja. Planiranje aktivnosti obuhvaćaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postavljanje novih panoa za fotografiranje na najatraktivnijim lokacijama u gradu Sinju, • Zamjenu dotrajalih klupa prema tvrđavi Grad do koje vodi 14 postaja Križnog puta. Isto je omiljeno izletište grada Sinja na čijem se vrhu, uz zavjetnu crkvicu uz koju je postavljeni kip Čudotvorne Gospe Sinjske, održavaju Svetе mise. Sve veći broj hodočasnika i turista obilazi tvrđavu s koje se pruža panoramski pogled na cijelu Cetinsku krajинu, planine Kamešnicu, Biokovo, Dinaru i Mosor. Uz postaju se planira i sadnja ukrasnog i ljekovitog bilja; • Zamjenu dotrajalih i uništenih klupa na Pavića nebesima, omiljenoj šetnici i izletištu koje privlači rastući broj ljubitelja prirode, kulture i outdoor aktivnosti.

Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	Od 2024.godine, kontinuirano (po potrebi)
Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Sinja
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko – dalmatinske županije, Grad Sinj, udruge, Kamičak d.o.o., Čistoća Cetinske krajine d.o.o., Kulturno-umjetničko središte Sinj
Trošak projekta	Približno 11.000,00 Eura
Izvori financiranja	Turistička zajednica grada Sinja, proračun grada Sinja, bespovratna sredstva – Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije

Naziv projekta	Uređenje šetnice Sutina
Kratki opis	<p>Zaštićeni prirodni lokaliteti privlače posjetitelje svojom jedinstvenom i netaknutom ljepotom te pružaju priliku za ekoturizam i aktivnosti na otvorenom, poput planinarenja, šetanja, promatranja životinja i bilja, fotografiranje prirode. Posjetitelji često traže autentična i održiva iskustva koja upravo zaštićena područja nude, povećavajući atraktivnost destinacije. Dodatno, zaštićena područja doprinose i očuvanju okoliša i podizanju svijesti o važnosti zaštite prirodnih resursa. Preduvjet za sve navedeno je njihova prilagođenost i opremljenost za posjete.</p> <p>Značajni krajobraz Sutina zaštićen je 2000. na površini od 426,80 ha i obuhvaća gornji kanjonski dio toka potoka Sutine, pritoka Cetine. Kanjon planinskog potoka Sutine, sa svojim neobičnim rasporedom biljnog pokrova, tipičan je primjer botaničke inverzije. Ovim projektom cilj je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • urediti nekoliko šetnica kroz bukovu šumu • postaviti klupe na odmarališta • postaviti info table na ulazu u zaštićeni krajobraz koje će dati osnovne informacije o lokalitetu • napraviti dvije promatračnice za ptice te • postaviti drvene putokaze za kretanje zaštićenim krajobrazom.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2023. - 2024.
Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Sinja
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Grad Sinj, Javna ustanova More i Krš, planinarska društva
Trošak projekta	Oko 13.000,00 EUR
Izvori financiranja	Turistička zajednica grada Sinja, proračun grada Sinja, bespovratna sredstva – Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije (9.290,60 EUR)

Naziv projekta	Uređenje vidikovca i poučne tematske staze Visoka
Kratki opis	Tematske staze su sve češći i traženiji segment ponude u turizmu jer pružaju jedinstvena i edukativna iskustva za različite skupine posjetitelja. Takve staze omogućuju turistima istraživanje specifičnih aspekata destinacije, bilo da se radi o kulturnoj baštini, povijesti, gastronomiji ili prirodnim ljepotama, čime se obogaćuju njihov boravak u destinaciji. Planina

	<p>Visoka nalazi se s jugozapadne strane grada Sinja te je omiljeno izletište za brojne planinare, hodočasnike, sudionike trailove koji se održavaju nekoliko puta godišnje poput Sinj traila, Cetina adventure race-a, Ultra Trail Dinarides. Na samom vrhu nalazi se veliki Križ, postavljen 1933. godine te se na 892 m/nv nekoliko puta godišnje održavaju organizirana hodočašća uz Svetе mise.</p> <p>Cilj projekta je uređenjem staze i vidikovca dati dodatne sadržaje za postojeće izletnike Visoke, ali i privući nove ljubitelje prirode, kulture i outdoor aktivnosti, a kako bi se doprinijelo razvoju održivog ekološkog turizma i unaprijedila ponudu destinacije.</p> <p>Aktivnosti u projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • urediti poučnu stazu prema vrhu Visoke, • označiti je putokazima, • postaviti info table s osnovnim informacijama o samom lokalitetu i ljekovitim i jestivim biljkama koje se nalaze oko vrha i cijelom stazom prema vrhu, • postaviti nekoliko klupa uz stazu te stol i klupe uz vidikovac, • postaviti panoramski teleskop, • urediti vidikovac postavljanjem prigodne drvene konstrukcije.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024. - 2025.
Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Sinja
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko – dalmatinske županija, Grad Sinj, udruge , planinarska društvo, Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) ispostava Sinj
Trošak projekta	Oko 57.916,50 EUR
Izvori financiranja	Turistička zajednica grada Sinja, proračun grada Sinja, bespovratna sredstva – Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije

Projekti/aktivnosti grada Trilja

Naziv projekta	Šetnica uz Cetinu
Kratki opis	<p>Razvoj infrastrukture igra ključnu ulogu u održivom razvoju turizma, pomaže postizanju bolje povezanosti i pristupa turističkim atrakcijama doprinoseći uravnoteženom razvoju turizma. Posebno je važno poboljšanje pješačke i biciklističke dostupnosti zbog doprinosa smanjenju emisija stakleničkih plinova ali i poticanja zdravog načina života među lokalnim stanovništvom i turistima. Razvijanjem mreže pješačkih staza, turisti imaju priliku doživjeti destinaciju na autentičan način, što pozitivno utječe na njihovo zadovoljstvo i doprinosi dugoročnoj održivosti turističkog sektora.</p> <p>U svrhu boljeg korištenja prirodnih potencijala rijeke Cetine i Rude te poboljšanja turističke ponude Grada Trilja, planira se uređenje postojeće pješačke šetnice u duljini od oko 874 metra. U Gradu Trilju s lijeve i desne strane izgrađene su obalo-utvrde s integriranim šetnicama. Uz lijevu obalu obalo-utvrda i šetnica izgrađene su u jednome dijelu te se na završetku šetnice nalazi neuređena prometnica. Kako se obalo-utvrda i integrirana šetnica neće dalje graditi, prije nekoliko godina projektirana je pješačka šetnica od završetka obalo-utvrde prema sjeveru u duljini cca 685 m (predmet drugog projekta). Područje zahvata koji je predmet ovog projekta se nastavlja na spomenuti projekt kod područja „Veliki Drinić“ nizvodno od ušća rijeke Rude u rijeku Cetinu i nastavlja se područjem neuređene obale rijeke Cetine i Rude do područja naziva „Gubavica“ kod naselja Vedrine u duljini cca 874 m.</p>

	Obuhvat ovog idejnog rješenja je uređenje šetnice u duljini cca 875,0 m. Tehničko rješenje u okviru ovog projekta nastavlja se na postojeću tehničku dokumentaciju „Šetnica uz lijevu obalu rijeke Cetine“, kojom je dano rješenje pješačke šetnice širine 4,0 m, od završetka obalo-utvrde prema sjeveru u duljini cca 685 m. Postojeća zemljana prometnica prema svojoj nosivosti podnosi trenutačni režim prometa. Za promet pješaka ona je nezadovoljavajuća, jer je obrasla travom i deformirirana kolotrazima dok se u vrijeme padalina pojavljuje blato koje smeta pješacima.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	Do 2028.
Nositelj projekta	Grad Trilj
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	75.000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun grada Trilja, bespovratna sredstva – Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije

Naziv projekta		Izgradnja zip-line atrakcije Air bike Trilj
Kratki opis		Adrenalinske atrakcije postaju sve popularnije u turizmu zbog rastuće potražnje za avanturističkim i aktivnim odmorima. Tržište avanturističkog turizma bilježi dvoznamenasti godišnji rast, čemu značajno doprinose izgrađene atrakcije poput ziplineova. Ziplineovi privlače turiste željne adrenalina, ali i povećavaju vidljivost i atraktivnost destinacije te mogu djelovati i na jačanje svijesti o prirodnim ljepotama područja i očuvanje okoliša. Projektom se planira izgradnja zip linea sa gondolama koji će biti postavljen uz kanjon Cetine na ulazu u Trilj iz pravca Biskoga, u neposrednoj blizini kule Nutjak. Za projektu dokumentaciju Grad Trilj je dobio sredstva od Splitsko-dalmatinske županije. Cilj projekta je obogaćivanje turističke ponude grada Trilja, privlačenje značajnijeg broja posjetitelja samom lokalitetu, a posljedično i cijelom kraju te na taj način jačanje lokalne ekonomije.
Status projekta		U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja		2024.
Nositelj projekta		Grad Trilj
Partneri u provedbi		Turistička zajednica grada Trilja
Trošak projekta		30.000,00 EUR (5.308,91 EUR za izradu dokumentacije, financira SDŽ)
Izvori financiranja		Splitsko-dalmatinska županija, proračun grada Trilja, Turistička zajednica grada Trilja

Projekti/aktivnosti grada Vrlike

Naziv projekta	Razvoj, obnova i unaprjeđenje javne turističke infrastrukture
Kratki opis	Cilj projekta je obogatiti postojeću javnu turističku infrastrukturu na području grada Vrlike poput postavljanja opreme na vidikovce, zamjena dostrajale opreme na postojećim vidikovcima, dopunjavanje i zamjena smeđe signalizacije. Raznolika i dobro održavana turistička infrastruktura poboljšava ukupni dojam destinacije i pridonosi sigurnosti posjetitelja.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2024.-kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica Grada Vrlike
Partneri u provedbi	Grad Vrlika
Trošak projekta	Cca 30.000,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice grada Vrlike, proračun grada Vrlike, sredstva Turističke zajednice Splitsko dalmatinske županije

Naziv projekta	Uvođenje sustava javnih bicikala na području Grada Vrlike
	Projektom „Uvođenje bike-share usluge“ ili sustava javnih bicikli na području Grada Vrlike uvest će se sustav iznajmljivanja bicikala na dvije lokacije koji će doprinijeti razvoju turističke infrastrukture i jačanju turističke resursne osnove na području Grada Vrlike. Olakšat će dnevno kretanja turista koji će u kratkom vremenu i uz najmanje moguće troškove na održiv i siguran način zamijeniti svoje automobile i slična prijevozna sredstva biciklom, koji nije u njihovom vlasništvu, a trenutno u Vrlici ne postoji agencija koja nudi najam bicikli. Ovo je fleksibilan način iznajmljivanja jer korisnik ne mora odmah vratiti bicikl, može ga slobodno koristiti i vratiti na drugoj lokaciji. Lokacije su označene i jednostavne te praktične bez potrebe za građevinskim ili lokacijskim dozvolama, budući da nije potrebno provođenje opsežnih građevinskih radova prilikom postavljanja već je dovoljno označavanje lokacije gdje će se postaviti bicikli. Radi se o usluzi iznajmljivanja 24 sata kroz 7 dana u tjednu, tako da korisnik u bilo kojem trenutku može pristupiti iznajmljivanju bicikla.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2024.-2026.
Nositelj projekta	Turistička zajednica Grada Vrlike
Partneri u provedbi	Grad Vrlika
Trošak projekta	55.000,00 EUR
Izvori financiranja	Turistička zajednica grada Vrlike, proračun grada Vrlike, sredstva iz Fonda za nerazvijene (HTZ)

Naziv projekta	Unaprjeđenje Športsko-rekreativnog centra Česma
Kratki opis	Sportska infrastruktura u turizmu privlači posjetitelje zainteresirane za aktivni odmor i sportska događanja. Postojeći sportski objekti zahtijevaju kontinuirano ulaganje poput zamjene umjetnog travnjaka, zamjena postojećih reflektora sa led rasvjetom, postavljanje

	stolica na tribine, natkrivanje teniskog terena. Kvalitetna infrastruktura omogućava održavanje raznih sportskih manifestacija.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.-2030.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Športsko-rekreacijski centar Česma
Trošak projekta	200.000,00 €
Izvori financiranja	Proračun grada Vrlike, Ministarstvo turizma i sporta, Splitsko-dalmatinska županija

Naziv projekta: Uređenje ceste do utvrde Prozor	
Kratki opis	Uređene prometnice osiguravaju siguran i efikasan promet i povezanost sa i unutar mjesta/destinacije te su vitalne kako za lokalno stanovništvo tako i za turizam. Lokalnom stanovništvu kvalitetne ceste skraćuju vrijeme putovanja, poboljšavaju pristup dobrima i uslugama te podižu opću kvalitetu života. Turistima adekvatno razgranate i dobro održavane prometnice omogućuju lakši pristup turističkim atrakcijama i smanjuju stres povezan s putovanjem. Dobra prometna infrastruktura povećava atraktivnost destinacije, podržavajući tako i lokalno gospodarstvo i njegov razvoj. S obzirom da je u planu više projekata uređenja utvrde Prozor, od esencijalne važnosti je uređenje i proširenje postojeće dotrajale ceste do utvrde koja trenutno ima samo jedan trak. Zbog dostupnosti lokaliteta te sigurnosti i ugode posjetitelja važno je i planira se proširenje ceste, postavljanje sigurnosne mreže za odrone, postavljenje rasvjete te uređenje postojećih odmorišta.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	Nije poznato
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	700.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, proračun grada Vrlike

Naziv projekta: Izgradnja pješačkog mosta preko Cetine	
Kratki opis	Razvoj infrastrukture igra ključnu ulogu u održivom razvoju turizma. Ulaganje u infrastrukturu pomaže u stvaranju bolje povezanosti i pristupa turističkim atrakcijama, što rezultira uravnoteženim rastom turizma. Posebno je važno poboljšanje pješačke i biciklističke dostupnosti, što značajno doprinosi smanjenju emisija stakleničkih plinova. Promocija ekološki prihvatljivih načina putovanja, kao što su pješačenje i biciklizam, pomaže u očuvanju okoliša. Ove inicijative ne samo da smanjuju zagađenje zraka, već i potiču zdrav način života među lokalnim stanovništvom i turistima. Razvijanjem mreže biciklističkih staza i pješačkih zona, turisti imaju priliku doživjeti destinaciju na autentičan način, što dodatno povećava njihovo zadovoljstvo i doprinosi dugoročnoj održivosti turističkog sektora. S ciljem povećanja atraktivnosti lokalnog turističkog proizvoda, Grad Vrlika planira izgraditi i urediti pješački most preko rijeke Cetine. Most je predviđen isključivo za pješački i biciklistički promet. Cilj je stvoriti uređen i prepoznatljiv opseg turističke i ekološke infrastrukture

	determiniran kulturnom i prirodnom baštinom područja. Planira se postava novih elemenata koji će posjetiteljima pružiti mogućnost odmora i informiranja. Duž staze se planiraju postaviti elementi za sjedenje, informacijske table i ograde na dijelovima šetnice. Planira se prostor račistiti od srušenih stabala i granja, a ondje gdje ona ne utječu na sigurnost stanoviti broj suhih i porušenih stabala če se ostaviti radi očuvanja faune i mikroflore staništa u skladu s mjerama zaštite.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	130.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun Grada Vrlike

Naziv projekta	Ozelenjavanje javne površine u Vrlici (Perućko jezero)
Kratki opis	<p>Uređena kupališta iznimno su važne atrakcije u ruralnim područjima koje privlače turiste i lokalno stanovništvo, pružajući im sigurno i ugodno mjesto za odmor, opuštanje i rekreatiju. Lokalitet koji se uređuje omiljeno je kupalište lokalnog stanovništva i jedina lokacija na jezeru u koju se planski ulaže te je namjera da u budućnosti bude i glavna točka turističkog razvoja Perućkog jezera. Na jezeru je postavljena rasvjeta, ponton za lakši pristup kupačima, teren za odbojku, signalizacija, stalak za bicikle, pametna klupa, roštilj te klupe i stolovi. Korištenje svih sadržaja je besplatno.</p> <p>Ovim projektom planirana je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izgradnja vodovoda u svrhu postavljanja javne slavinu sa zdravstveno pitkom vodom na gradskoj plaži koja je ujedno i lokacija veslačkog kampa, odnosno mjesto i za rekreativne i sportske aktivnosti tj. masovnog okupljanja; • izgradnja potpornog zida sa šetnicom u svrhu sprječavanje erozije tla i povećanja sigurnosti; • uređenje prostora gradske plaže ozelenjavanjem, odnosno formiranjem novih zelenih površina i spajanje istih šetnicama; • postavljanje informacijske ploču s osnovnim podacima projekta na plaži.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.-2025.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	100.000,00 EUR
Izvori financiranja	Prijava na natječaj Fonda za zaštitu okoliša

Naziv projekta	Osnivanje zavičajnog muzeja u utvrdi Prozor
Kratki opis	Važan dio atraktivnosti ruralnih predjela čini njihova baština i tradicija te su očuvanje kao i adekvatna, atraktivna prezentacije iste iznimno biti za razvoj turizma na području istih. Vrlo čest i dobar način očuvanja i prezentacije naslijeđa i tradicije kraja su muzeji. Iskustva pokazuju kako osobito muzejski prostori koji na adekvatan način integriraju suvremena

	<p>digitalna rješenja u prezentaciju baštine plijene pozornost i postiću povećanu posjećenost kako lokalnih posjetitelja tako i turista.</p> <p>S obzirom na svoju dugu i bogatu povijest te iznimno atraktivnu lokaciju, tvrđava 'Prozor' će po obnovi biti idealan prostor za muzejski postav. Stoga je po završetku obnove u njoj planirano osnivanje i postavljanje zavičajnog muzeja u kojem će biti prikazana bogata i burna povijest vrličkog kraja. S ciljem osiguranja atraktivnosti i adekvatne razine posjećenosti, za prikaz i interpretaciju u muzejskom postavu biti će korištene suvremene digitalne tehnologije i interpretativna rješenja.</p>
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	650.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi

Naziv projekta	Uređenje vrličke tradicijske kuće
Kratki opis.	<p>Lokaliteti u kojima se na adekvatan način prezentira i posjetiteljima omogućuje upoznavanje sa kulturno-povijesnom baštinom, tradicijom i običajima kraja jako su važan element suvremene turističke ponude ruralnog turizma.</p> <p>U kontekstu navedenog trenda te s ciljem očuvanja bogate baštine kao i obogaćivanja turističke ponuda grada Vrlike, kroz ovaj projekt planira se uređenje vrličke tradicijske kuće. Projekt se realizira kroz dvije faze te je u prvoj fazi izrađena projektna dokumentacija te je preostalo unutarnje uređenje. Cilj projekta je očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine obnovom objekta „Kuće Bratovštine“ koja je dio urbane jezgre grada Vrlike i koja je izgrađena na tradicionalan način kao i ostali objekti u okolini. Unutarnje uređenje je zamišljeno kao budući muzej u kojem bi se nalazili predmeti, videa, fotografije, zapisi i slično, vezani za Vrliku i vrličku povijest. U prezentaciji sadržaja biti će korištene suvremene digitalne tehnologije i rješenja.</p>
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.-2025.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	130.000,00 EUR
Izvori financiranja,	EU fondovi, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun grada Vrlike

Naziv projekta	Izgradnja i opremanje konjičkog kampa
-----------------------	--

Kratki opis	Obzirom na važnost konjičke tradicije za sinjski kraj i okolicu, te visoku atraktivnost konjičkih sportova i aktivnosti za posjetitelje i turiste, razvoj aktivnosti povezanih s konjičkom tradicijom ima izniman turistički i tržišni potencijal. Temeljem istog planira se izgradnja konjičkog kampa kao zajednički je projekt Grada Vrlike i Viteškog alkarskog društva Sinj. Projekt obuhvaća izgradnju smještaja za konje, tzv. slobodnih štala za kobile te konje iznad 10 mjeseci starosti koji će biti odvojeni prema spolu. Gradio bi se na pašnjaku površine 10 hektara na području Slanovac, koji je u državnom vlasništvu i koji će biti ustupljen na upravljanje Gradu Vrlici. U okviru kampa bit će i licencirana staza za jahače. Radni konji ostaju u Sinju dok će kobile i pomladak biti u kampu u Vrlici do 2 godine starosti. Na toj će lokaciji proći obuku i pripremiti se za odlazak u Sinj, gdje će se doškolovati i pripremati za Alku, kako bi mogli početi trčati u 5. godini. Procjenjuje se da će za početak u kampu biti do 10 kobil. Kapacitet kampa biti će 30-ak konja.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2023.-2025.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Alkarsko društvo Sinj
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	EU fondovi, državni proračun (svi dostupni HR izvori)

Naziv projekta	Izgradnja planinarskog doma Crvene grede
Kratki opis	Planiranje, hiking i ostale aktivnosti provođenja vremena u očuvanoj prirodi privlače sve veći broj ljudi potičući tjelesnu aktivnost, zdrav način života i povezanost s prirodom. Ovi oblici rekreacije pružaju priliku za bijeg od svakodnevnog stresa, istraživanje prirodnih, netaknutih krajobraza i otkrivanje novih predjela, što privlači sve veći broj turista, a nije zanemariva ni njihova uloga u promicanju svijesti o očuvanju prirode i održivosti kao i ekonomski utjecaj na zajednice uz planinske predjele. Iako je grad Vrlika okružen planinama i brdima netaknutih prirodnih ljepota, na danom području ne postoji ni jedan planinarski dom. Ovim projektom planira se izgradnja i opremanje planinarskog doma na lokalitetu Crvene grede, čime će se pridonijeti turističkoj privlačnosti istog. Planirano ulaganje će područje Vrlike učiniti zanimljivijim mjestom za posjetitelje, a posebno za članove planinarskih društava i rekreativce dok će stanovnicima Vrlike pružiti nove usluge i time unaprijediti kvalitetu života. Izgradnjom planinarskog doma lokalno stanovništvo i zainteresirani posjetitelji dobiti će kvalitetno i pristupačno ishodišno mjesto za obilazak i istraživanje okolnih brdsko-planinarskih zanimljivosti, kao i sigurno utočište za odmor, okrjeput i druženje. Cilj projekta jest poboljšanje infrastrukturne i turističke ponude te atraktivnosti područja.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.-2030.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	1.174.557,8 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi

Naziv projekta	Izgradnja sportskog aerodroma u Vinaliću
Kratki opis	<p>Učinkovita prometna infrastruktura ključna je za turizam, a isto osobito vrijedi za ruralna područjima zbog njihove česte udaljenosti od emitivnih centara. Poboljšana povezanost različitim oblicima prometa može poboljšati atraktivnosti i dolaske gostiju te potaknuti lokalno gospodarstvo promoviranjem regionalnih atrakcija i podržavanjem ugostiteljskih i ostalih pratećih djelatnosti.</p> <p>Cilj projekta jest izgradnja manjeg sportskog aerodroma u svrhu poticanja turizma više kategorije obzirom gosti više platežne moći, koji koriste ovaj vid prijevoza, u ljetnoj sezoni nisu u mogućnosti koristiti velike aerodrome zbog velikog broja komercijalnih letova. Aerodrom bi donio mogućnost spuštanja domaćih i stranih isključivo sportskih, malih VIP aviona. Služio bi brzoj komunikaciji i prijevozu s okruženjem, bio na usluzi zdravstvenom sustavu, policiji i vatrogascima, a nudio bi i taxi letove.</p>
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	260.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun grada Vrlike

Naziv projekta	Izgradnja i opremanje info centra Parka prirode Dinara
Kratki opis	<p>Suvremena turistička suprastruktura atrakcija i područja različite naravi, uključujući i parkove prirode, sve češće uključuje info centre za posjetitelje. U parkovima prirode informativni centri imaju ključnu ulogu u pružanju informacija posjetiteljima o prirodnim i kulturnim značajkama parka kao i svim elementima ponude parka. Osim edukacije o očuvanju prirode, centri uobičajeno nude i praktične savjete za sigurno i odgovorno uživanje u parku, a služe i kao središta za organizaciju tura i aktivnosti doprinoseći boljem iskustvu posjetitelja kao i očuvanju prirodnih resursa.</p> <p>Kako se Grad Vrlika nalazi na području parka prirode Dinara, projektom je planirana izgradnja informativnog centra za posjetitelje Park prirode Dinara. Projekt obuhvaća gradnju, opremanje i stavljanje u funkciju centra za posjetitelje koji će pružiti turističko- edukativne usluge posjetiteljima, i to uvođenjem novih inovativnih metoda prezentiranja geološkog, biološkog i kulturno-povjesnog bogatstva parka.</p>
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	1.250.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun grada Vrlike

Naziv projekta	Uređenje toka rijeke Cetine kroz Paško polje
Kratki opis	Uređenje toka rijeke Cetine kroz Paško polje ima za cilj unaprijediti turističku dostupnost, atraktivnost i posjećenost ovog lokaliteta. Projekt će se fokusirati na stvaranje privlačnih prostora za turiste i dnevne posjetitelje, omogućujući im uživanje u prirodnom okruženju i istraživanje ljepota rijeke Cetine uz minimalni utjecaj na okoliš. Planirano je uređenje i pristupačnost prirodnih lokaliteta kroz izgradnju i obnovu pješačkih i biciklističkih staza duž toka rijeke, postavljanje interpretacijskih ploča s informacijama o flori, fauni i geološkim značajkama područja, te uređenje vidikovaca i odmorišta na atraktivnim lokacijama uz rijeku. Ciljevi projekta uključuju povećanje broja posjetitelja uz očuvanje prirodnih resursa, poboljšanje turističke infrastrukture i pristupačnosti prirodnim ljepotama Paškog polja, povećanje svijesti o važnosti zaštite prirodnog okoliša među turistima i lokalnim stanovništvom, te stvaranje novih radnih mesta u turizmu i srodnim djelatnostima kroz razvoj održivih turističkih sadržaja. Paško polje, smješteno uz izvor rijeke Cetine, bit će prepoznato kao iznimno turističko odredište koje nudi jedinstveno iskustvo povezivanja s prirodom i promociju načela održivosti.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	375.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, Splitsko-dalmatinska županija, proračun grada Vrlike

Projekti/aktivnosti općine Hrvace

Naziv projekta	Izgradnja pješačkog visećeg mosta preko Cetine – Rumin
Kratki opis	Razvoj infrastrukture igra ključnu ulogu u održivom razvoju turizma. Ulaganje u infrastrukturu pomaže u stvaranju bolje povezanosti i pristupa turističkim atrakcijama, što rezultira uravnoteženim rastom turizma. Posebno je važno poboljšanje pješačke infrastrukture, što značajno doprinosi smanjenju emisija stakleničkih plinova. Promocija ekološki prihvatljivih načina putovanja, kao što su pješačenje pomaže u očuvanju okoliša. Ove inicijative ne samo da smanjuju zagađenje zraka, već i potiču zdrav način života među lokalnim stanovništvom i turistima. Razvijanjem mreže pješačkih zona, turisti imaju priliku doživjeti destinaciju na autentičan način, što dodatno povećava njihovo zadovoljstvo i doprinosi dugoročnoj održivosti turističkog sektora. S ciljem povećanja atraktivnosti lokalnog turističkog proizvoda, Općina Hrvace planira izgraditi i urediti pješački viseći most preko rijeke Cetine nizvodno od HE PERUĆA. Most je predviđen isključivo kao pješački. Cilj je stvoriti uređen i prepoznatljiv opseg turističke i ekološke infrastrukture determiniran kulturnom i prirodnom baštinom područja. Planira se postava novih elemenata koji će posjetiteljima pružiti mogućnost odmora i informiranja. Duž pješačke staze uz koju bi se nalazio i viseći most planiraju postaviti elementi za sjedenje, informacijske table i ograde na dijelovima šetnice.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Općina Hrvace

Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	350.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, državni proračun (svi dostupni HR izvori), proračun općine Hrvace

Naziv projekta	Uređenje pješačke staze uz rijeku Cetinu
Kratki opis	Uređene šetnice imaju važnu ulogu u svakodnevnom životu lokalnog stanovništva i u turizmu. Za lokalno stanovništvo, one pružaju siguran i ugodan prostor za rekreaciju, šetnju i druženje pružajući podlogu za poboljšanje njihova fizičkog i mentalnog zdravlja. Za turiste, šetnice nude priliku za istraživanje i uživanje u prirodnim i urbanim ljepotama, povećavajući atraktivnost destinacije i podršku lokalnoj ekonomiji. Dodatno, dobro održavane šetnice mogu smanjiti prometne gužve i zagađenje, doprinoseći održivom razvoju zajednice. Cilj projekta je uređenje pješačke staze uz rijeku Cetinu, poboljšanje i unapređenje javne, društvene, komunalne i gospodarska infrastrukture na danom lokalitetu te podizanje razine očuvanja i zaštite okoliša. Na lokaciji će se očistiti teren, ugraditi klupe za odmor, informacijski panoi i rasvjetna tijela te nabaviti i ugraditi opremu za dva dječja igrališta.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024. - 2025.
Nositelj projekta	Općina Hrvace
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	1.900,000,00 EUR
Izvori financiranja	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Naziv projekta	Uređenje nerazvrstane ceste RAVNO VRDOVO
Kratki opis	Uređene prometnice koje osiguravaju siguran i efikasan promet vitalne su za lokalno stanovništvo i turizam. Za lokalno stanovništvo, kvalitetne ceste skraćuju vrijeme putovanja, poboljšavaju pristup dobrima i uslugama te podižu opću kvalitetu života. Za turiste, dobro održavane prometnice omogućuju lakši pristup turističkim atrakcijama i smanjuju stres povezan s putovanjem. Dobra prometna infrastruktura povećava atraktivnost destinacije, podržavajući tako i lokalno gospodarstvo. Nerazvrstana cesta RAVNO VRDOVO nalazi se na planini Dinari te je zbog svoje svakodnevne učestale upotrebe od strane stanovnika, planinara, lovaca, vatrogasaca, pripadnika HV i MUP-a i turista, jedan od prioriteta na listi projekata Općine Hrvace. Ulaganje u gospodarsku infrastrukturu, sanacijom i uređenjem nerazvrstane ceste RAVNO VRDOVO poboljšala bi se dostupnost društvene, javne i komunalne infrastrukture te zaštitio okoliš. Uređenje je na korist domicilnog stanovništva te ostalih javnih službi. Kroz projekt će se poboljšati kvaliteta života, skratiti vrijeme odlaska i povratka u domove, povezati će se dva frekventna dijela planine Dinare te povećati sigurnost svih pješaka, turista izletnika i vozača na planini Dinari.
Status project	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.-2025.
Nositelj projekta	Općina Hrvace

Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	1.560,000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Hrvace

Naziv projekta	Uređenje pješačke staze na lokalitetu KRINJ
Kratki opis	Projektom se planira čišćenje terena od trave i raslinja te postavljanje turističke signalizacije na putu do lokaliteta KRINJ kako bi se domaći i strani posjetitelji privukli na lokalitet te olakšao njegov pronalazak s ciljem upoznavanja s povijesnim značajem i vrijednošću istog. Lokalitet KRINJ sastoji se od starokršćanske crkve sv.Jure sa stećcima u njenoj okolini. Poboljšanje pristupačnosti lokaliteta osnovni je preduvjet njegove valorizacije.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja
Vrijeme trajanja	2024.-2026.
Nositelj projekta	Općina Hrvace
Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	170.000,00 EUR
Izvori financiranja	Splitsko-dalmatinska županija, Ministarstvo kulture i medija, proračun općine Hrvace, EU fondovi

Naziv projekta	Uređenje javne površine-plaže u Potravlju, Lokacija: Gargašar
Kratki opis	Uređena kupališta iznimno su važne atrakcije u ruralnim područjima koje privlače turiste i lokalno stanovništvo, pružajući im sigurno i ugodno mjesto za odmor, opuštanje i rekreaciju. Lokalitet koji bi se uredio omiljeno je kupalište lokalnog stanovništva i lokacija na jezeru u koju se do sada uložilo malo sredstava. Na jezeru se planira izgraditi plaža koja će biti nasuta šljunkom. Planira se postaviti ponton za lakši pristup kupačima, teren za odbojku, signalizacija, stalak za bicikle, 3 stola i 6 klupa te roštilj. Korištenje svih sadržaja će biti besplatno. Ovim projektom planirana je:
	<ul style="list-style-type: none"> • izgradnja vodovoda u svrhu postavljanja javne slavine sa zdravstveno pitkom vodom na plaži i postavljanje sekundarne elektromreže. • uređenje prostora gradske plaže ozelenjavanjem, odnosno formiranjem novih zelenih površina • postavljanje informacijske ploču sa osnovnim podacima projekta na plaži.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.-2026.
Nositelj projekta	Općina Hrvace
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	250.000,00 EUR
Izvori financiranja	Prijava na natječaj Fonda za zaštitu okoliša, Ministarstvo turizma i sporta

Naziv projekta	Uređenje šetnice da povjesne utvrde POTRAVNIK
Kratki opis	<p>Zaštićeni prirodni i povjesni lokaliteti privlače posjetitelje svojom jedinstvenom i netaknutom ljepotom te pružaju priliku za ekoturizam i aktivnosti na otvorenom, poput planinarenja, šetanja, promatranja životinja i bilja, fotografiranje prirode kao i razgledavanje starih tvrđava koje čuvaju uspomenu na burnu prošlost lokalnog stanovništva. Posjetitelji često traže autentična i održiva iskustva koja upravo zaštićena područja nude, povećavajući atraktivnost destinacije. Dodatno, zaštićena područja doprinose i očuvanju okoliša i podizanju svijesti o važnosti zaštite prirodnih resursa. Preduvjet za sve navedeno je njihova prilagođenost i opremljenost za posjete.</p> <p>Cilj ovog projekta je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uređenje pješačke staze • postavljanje klupa na odmarališta • postavljanje info table sa osnovnim informacijama o lokalitetu utvrde Travnik i naselja Potravljе • izgradnja promatračnice neposredno uz utvrdu Travnik • postavljanje drvenih putokaze za kretanje zaštićenim krajobrazom prema planini Svilaji
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.-2026.
Nositelj projekta	Općina Hrvace
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Splitsko-dalmatinska županija, Ministarstvo kulture i sporta
Trošak projekta	380.000,00 EUR
Izvori financiranja	Eu fondovi, Ministarstvo kulture i sporta

Projekti/aktivnosti općine Otok

Naziv projekta	Izgradnja arheološkog parka Cetina
Kratki opis	<p>Za adekvatnu zaštitu, očuvanje i turističku valorizaciju arheološke baštine u suvremenom turizmu izuzetno su bitni objekti turističke infrastrukture koji posjetiteljima pružaju jedinstveno iskustvo istraživanja povijesnih i kulturnih ostataka. U iste spadaju arheološki parkovi koji imaju ulogu edukacije javnosti o povijesnim periodima, civilizacijama i načinima života kroz koje potiču i očuvanje baštine. Suvremeni arheološki parkovi nude vođene ture, interaktivne izložbe i edukativne programe te su gradivni element kulturnog turizma na danim područjima. Projektom se predviđa izgradnja sojeničkog naselja na arheološkom lokalitetu <i>in situ</i>, sadržaji interpretacije prostora rijeke Cetine uključujući umijeće izgradnje otočkih lađa, koje bi trebalo postati prepoznatljivi element ponude općine Otok. Arheološkim parkom stvorit će se osnova za razvoj niza tematski povezanih kulturnih i turističkih sadržaja (festivali, predstave, prezentacija tradicijskih zanata i proizvoda i sl.) koji će prostor pretvoriti u turističko odredište s brojnim sadržajima dostupnima tijekom cijele godine te će potaknuti snažniju valorizaciju nematerijalne kulturne baštine.</p>
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.-2027.
Nositelj projekta	Općina Otok

Partneri u provedbi	Međunarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru; Arheološki muzej u Splitu; Muzej Cetinske krajine Sinj; Sveučilište u Zagrebu, Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta; Centar za prapovijesna istraživanja u Zagrebu
Trošak projekta	530.891,23 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Otok

Naziv projekta	Izgradnja akvaparka uz rijeku Cetinu
Kratki opis	<p>Istraživanja pokazuju kako su suvremeni turisti tijekom putovanja sve aktivniji i uključuje se u sve više aktivnosti. Stoga je važno u ponudi destinaciji isto omogućiti, a jedan od sve češćih načina su izgrađene atrakcije za rekreativne i adrenalinske aktivnosti koje privlače posjetitelje svih dobnih skupina. Navedeni sadržaji pružaju uzbudljive doživljaje i obogaćuju ponudu turističkih destinacija, a osim zabave, često su i faktor produženja boravka i povećane potrošnje u lokalnom gospodarstvu.</p> <p>Projektna ideja odnosi se na izgradnju akvaparka uz rijeku Cetinu sa adrenalinskim turizmom. Riječ je o projektu koji je namijenjen lokalnom stanovništvu, ali i unaprjeđenju turističke ponude i atraktivnosti općine Otok. Projekt bi predstavljao cjelovito rješenje izgradnje plaže sa popratnim sadržajima (ugostiteljstvo, barovi, odbjoka na pjesku, dječji kampovi i dječja igrališta, tobogani i slično) te će za njega biti potrebno pribaviti kompletну dokumentaciju i dozvole (idejni/glavni/ izvedbeni projekt, troškovnik, aktivnosti vezane za ishođenje lokacijske odnosno građevinske dozvole kao i ostale potrebne studije. Predviđena lokacija za objekt je područje Općine Otok.</p>
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2024. – 2028.
Nositelj projekta	Općina Otok
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	250.000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Otok

Projekti/aktivnosti općine Dicmo

Naziv projekta	Izgradnja kulturno- interpretacijskog centra Dicmo
Kratki opis	<p>Ustanove koje prezentiraju lokalnu kulturu i tradiciju važna su komponenta turističke ponude a posebice u svjetlu suvremenih trendova koji naglašavaju važnost kulture kao motiva putovanja kod značajnog dijela turista. Kroz projekt se planira izgradnja kulturno-interpretacijskog centra Dicmo koji će se smjestiti u samom centru mjesta, u neposrednoj blizini općinske zgrade, osnovne škole, pošte, ambulante, vrtića, te će nadopuniti ponudu društvenih i javnih sadržaja mjesta. Projekt je dio Strategije razvoja Urbane aglomeracije Split za razdoblje do kraja 2027. godine kao i Akcijskog plana Strategije usvojenog na Gradskom vijeću Grada Splita. Dio je integriranog projekta Kulturno- društveni tokovi Urbane aglomeracije Split koji uključuje ulaganja u izgradnju, rekonstrukciju i opremanje kulturno - društvenih objekata na području nekoliko gradova i općina. Svrha projekta je očuvanje, isticanje povijesno-kulturološke vrijednosti ključnih kulturnih dobara te njihova interpretacija uz razvoj specifične i komplementarne ponude za prostor aglomeracije. Razvoj multifunkcionalnih centara omogućit će formiranje adekvatnih mesta za prezentaciju stvaralaštva iz različitih sektora te će približiti i upoznati širu publiku s radom i djelovanjem udruga te ustanova iz područja kulture, društvenog rasta i razvoja.</p>
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)

Vrijeme trajanja	2024.-2027.
Nositelj projekta	Grad Solin
Partneri u provedbi	Općina Dicmo, općina Klis, grad Kaštela, grad Trogir
Trošak projekta	10.964.705,90 EUR (integrirani projekt), KIC Dicmo- procijenjen trošak 2.000.000,00 EUR
Izvori financiranja	ITU mehanizam (Urbana aglomeracija Split)

Naziv projekta		Izgradnja kulturnog centra Rera
Kratki opis		Posebno vrijedan element kulturnog bogatstva i turističke atraktivnosti pojedinog kraja jest nematerijalna baština, koja je istovremeno i posebno izazovna za očuvanje i prezentaciju. Model kojim se isto često rješava u praksi su različiti oblici kulturnih ustanova i centara. Općina Dicmo planira urediti prostor bivše željezničke postaje Rera kao Kulturni centar Rera, u čast vlaka koji je prometovao na relaciji Split- Sinj od početka prošlog stoljeća. Vlak je u narodu dobio naziv „rera“ zbog putnika koji su se vozili i pjevali reru, gangu i ojkavicu, pučke pjesme karakteristične za Sinjsku krajinu te će se upravo zbog tog kulturni centar baviti nematerijalnom kulturnom baštinom, rerom, kao vrstom pučkog pjevanja. Dodatni motiv uređenja je status zaštićenog kulturnog dobra Republike Hrvatske koji građevina ima. Nekretnina je u postupku rješavanja imovinsko pravnih odnosa. Cilj projekta je unutar navedenog prostora urediti interpretaciju kulturne nematerijalne i materijalne baštine, te prezentiranje iste budućim posjetiteljima kao dodatan sadržaj u ponudi kulturnog turizma. Zgrada se nalazi u neposrednoj blizini Tematskog parka povijesnih putova i željezničke postaje Rera.
Status projekta		Idejna faza
Vrijeme trajanja		2024. -2027.
Nositelj projekta		Općina Dicmo
Partneri u provedbi		Splitsko-dalmatinska županija
Trošak projekta		300.000,00 EUR
Izvori financiranja		Državni proračun - Ministarstvo kulture i medija

Naziv projekta		Obnova bunara i ozelenjavanje Tematskog parka povijesnih putova i željezničke postaje „Rera“ Dicmo
Kratki opis		Uređenje zelenih površina, parkova i kulturno-povijesnih lokaliteta stvara privlačno i poželjno okruženje za lokalno stanovništvo, turiste i posjetitelje. Takvi uređeni prostori mjesta su za rekreaciju, socijalizaciju i opuštanje ali i za istraživanje i odmor domaćeg stanovništva kao i turista te element jačanja atraktivnosti destinacije. Održavanje zelenih površina način je i očuvanja okoliša te promicanja održivosti. Krajem 2023. godine u Dicmu je izgrađen i opremljen Tematski park povijesnih putova i željezničke postaje „Rera“ Dicmo, sfinanciran sredstvima Europske unije. Park je smješten pored bivše željezničke postaje „Rera“ koju se planira urediti kao interpretacijski centar nematerijalne kulturne baštine najstarijih vrsta pjevanja u Hrvatskoj. Naime, rera je vrsta pjevanja koja dijeli naziv sa bivšom uskotračnom željezničkom prugom koja je prolazila ispred predmetne zgrade. U samom obuhvatu parka nalazi se bunar izgrađen kada i bivša željeznička postaja, koji je služio za punjenje vlaka vodom i za potrebe postaje. Njegova obnova nije bila predmet projekta izgradnje parka te je po završetku parka odlučeno da se izradi projektno tehnička dokumentacija za obnovu bunara te dodatno ozelenjavanje parka. Izrada dokumentacije naručena u travnju 2024. te se po dostavi iste planira realizacija projekta. Projekt je prijavljen

	na pozivni natječaj TZ SDŽ za 11 općina bez TZ te će se realizirati do kraja godine. Park se prostire na površini od 1540 m2 i u vlasništvu je Općine Dicmo.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.
Nositelj projekta	Općina Dicmo
Partneri u provedbi	Nije dostupno
Trošak projekta	33.000,00 €
Izvori financiranja	Proračun općine Dicmo, Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije

Projekti/aktivnosti općine Dugopolje

Naziv projekta	Uređenje parka Gaj u središtu naselja Dugopolje
Kratki opis	Uređenje zelenih površina, parkova i šetnica iznimno je važno jer stvara privlačno i zdravo okruženje za lokalno stanovništvo, turiste i posjetitelje. Takvi prostori su mesta za rekreaciju, socijalizaciju i opuštanje lokalnog stanovništva dok turistima i dnevnim posjetiteljima nude ugodne prostore za istraživanje i odmor, povećavajući atraktivnost destinacije. Održavanje zelenih površina također je i način očuvanja okoliša i promicanja održivog odnosa prema prirodnom okruženju. Projekt se odnosi na uređenje i opremanje središnjeg mjesnog parka koji se planira na prostoru iznad nove zgrade osnovne škole čija je izgradnja predviđena u razdoblju 2025.-2026. Uređenje podrazumijeva dodatno ozelenjivanje postojećeg parka, izgradnju kružne pješačke staze, uređenje malog botaničkog vrta i prostora za tzv. outdoor fitness. Park Gaj nalazi se na površini od oko 2500 m2.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2026.-2027.
Nositelj projekta	Općina Dugopolje
Partneri u provedbi	Nije dostupno
Trošak projekta	Približno 100.000,00-120.000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Dugopolje, državni proračun- Ministarstvo turizma i sporta

Naziv projekta	Uređenje izletišta na lokalitetu lokva Dračanica – Dugopolje
Kratki opis	U ruralnim prostorima, sve važniji dio turističke ponude čine izletišta koja imaju ključnu ulogu u privlačenju turista i dnevnih posjetitelja, pružajući im priliku za rekreaciju i uživanje u prirodnim ljepotama u opuštajućem okruženju. Za lokalno stanovništavo izletišta su prostor za rekreaciju, opuštanje i socijalizaciju te utječu na povećanje kvalitetu života i osjećaja zajednice. Projekt se odnosi na uređenje i opremanje izletišta oko lokve Dračanica uz županijsku cestu Dugopolje – Bisko. Na lokalitetu Dračanica već postoji biciklističko odmorište i terminali za najam javnih bicikala, a prostor se koristi i za organiziranje koncerata tijekom ljeta. Uređenje izletišta podrazumijeva sadnju nekoliko desetaka visokih stablašica, uređenje pješačkih staza oko same lokve i uređenje prostora za organizaciju koncerata i manifestacija (pozornica, amfiteatralno gledalište, ponton na lokvi, klupe, sjedišta i sl.). Na lokalitetu će se izgraditi i manji parking sa 10-12 parkirališnih mjesta.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2027.
Nositelj projekta	Općina Dugopolje

Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	Približno 150. 000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Dugopolje, državni proračun - Ministarstvo turizma i sporta

Naziv projekta	Izgradnja Zelene tržnice u Dugopolju
Kratki opis	Domaće namirnice i poljoprivredna proizvodnja igraju sve važniju ulogu u turizmu jer pružaju autentična gastronomска iskustva koja privlače posjetitelje koji sve češće traže jedinstvene i lokalne okuse. Podrška lokalnoj poljoprivredi potiče održivi razvoj i ekonomsku stabilnost ruralnih zajednica. Promocija domaćih proizvoda jača kulturni identitet i tradiciju, čineći destinaciju privlačnjom za posjetitelje. Projektom se predviđa izgradnja javne zelene tržnice u poslovnoj zoni naselja Dugopolje, preko puta Sportskog centra "Hrvatski vitezovi". Tip tržnice je „zelena“ s prodajom voća i povrća, mlijecnih proizvoda, mesa, poljoprivrednih proizvoda. Tržnica je koncipirana na način da je omeđena s 6 kioska koji služe za prodaju domaćih prehrabnenih proizvoda poput mlijecnih i mesnih. Projektom se planira rekonstrukcija postojeće javne i zelene površine te nabava prodajne plohe s klupama. Cilj je projekta doprinosi daljnjem razvoju poljoprivrede i OPG-ova u lokalnoj zajednici, jačanju kratkih opskrbnih lanaca te razvoju lokalnih gastro manifestacija.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	Do kraja 2024. godine.
Nositelj projekta	Općina Dugopolje
Partneri u provedbi	LAG Zagora
Trošak projekta	Približno 200.000,00 EUR
Izvori financiranja	LAG Zagora (68.870,00 EUR) i proračun općine Dugopolje

Naziv projekta	Dovršetak izgradnje i uređenja Sportskog centra "Hrvatski vitezovi"
Kratki opis	Sportska infrastruktura u turizmu privlači posjetitelje zainteresirane za aktivni odmor i sportske događaje. Kvalitetna infrastruktura omogućava održavanje raznih sportskih manifestacija, turnira i rekreativnih aktivnosti, čime otvara priliku za povećani broj turista i posjetitelja te generiranje dodatnih prihod za lokalnu ekonomiju. Osim toga, sportski objekti i tereni pružaju dodatne sadržaje za postojeće turiste, poboljšavajući njihovo ukupno iskustvo. Razvoj sportske infrastrukture važan je i jer doprinosi zdravom načinu života lokalnog stanovništva. Projekt se odnosi na dovršetak izgradnje II. faze sportskog centra (I. faza je nogometni stadion s pomoćnim nogometnim terenom) čija je izgradnja, zbog nedostatka finansijskih sredstava, zaustavljena 2011. godine. Projektom se planira zatvaranje velikog bazenskog kompleksa i puštanje u rad manjeg bazena za neplivače, dovršetak uređenja multifunkcionalne dvorane kapaciteta 1000 sjedećih mjesta (tenis, boćanje, borilački sportovi) te uređenje dvaju vanjskih natkrivenih nogometnih terena dimenzija 70x50 m s podlogom od umjetne trave i montažnim tribinama za 500 gledatelja. Ovaj sportski kompleks fizički je naslonjen na istočnu tribinu nogometnog stadiona, a površina zemljišta za izgradnju je gotovo 16 000 m ² .
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2025.-2027.
Nositelj projekta	Općina Dugopolje
Partneri u provedbi	Nije poznato

Trošak projekta	Približno 8.000.000,00 EUR
Izvori financiranja	3.200.000,00 EUR osigurano preko ITU mehanizma Urbane aglomeracije Split, ostalo proračun općine Dugopolje (EU fondovi i/ili kredit)

Naziv projekta	Dovršetak uređenja pješačke staze Mali put kroz Dugopoljsko polje
Kratki opis	Tematske staze omogućuju turistima istraživanje specifičnih aspekata destinacije uključujući kulturnu baštinu, povijest, tradiciju, gastronomiju ili prirodne ljepote, obogaćujući ponudu sadržaja i boravak u destinaciji. Zbog svoje raznovrsnosti i atraktivnosti te pružanja jedinstvenih i edukativna iskustva za različite skupine posjetitelja, tematske staze sve su češći i traženiji segment ponude u turizmu. Projekt se odnosi na radove na površinskom sloju pješačkih staza te isti predstavlja dovršetak uređenja tematske staze "Mali put". Navedena tematska staza dio je projekta Skrivene Dalmacije, obuhvaća interpretacijski centar i dijelom je uređena iz projekta. Cilj ovog projekta jest promocija prirodne baštine planine Mosor, poboljšanje uvjeta boravka turista te razvoj sportskih i avanturističkih manifestacija,
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2025. – 2027.
Nositelj projekta	Općina Dugopolje
Partneri u provedbi	Splitsko-dalmatinska županija, Turistička zajednica općine Dugopolje
Trošak projekta	Približno 100.000,00 Eur
Izvori financiranja	Proračun općine Dugopolje, sredstva Turističke zajednice općine Dugopolje

Projekti/aktivnosti općine Klis

Naziv projekta	Uređenje pješačke staze Ilijin potok
Kratki opis	Uređene šetnice imaju važnu ulogu u svakodnevnom životu lokalnog stanovništva i u turizmu. Za lokalno stanovništvo, one pružaju siguran i ugodan prostor za rekreaciju, šetnju i druženje pružajući podlogu za poboljšanje njihova fizičkog i mentalnog zdravlja. Za turiste, šetnice nude priliku za istraživanje i uživanje u prirodnim i urbanim ljepotama, povećavajući atraktivnost destinacije i podršku lokalnoj ekonomiji. Dodatno, dobro održavane šetnice mogu smanjiti prometne gužve i zagađenje, doprinoseći održivom razvoju zajednice. Cilj projekta je uređenje pješačke staze Ilijin potok, poboljšanje i unapređenje javne, društvene, komunalne i gospodarska infrastrukture na danom lokalitetu te podizanje razine očuvanja i zaštite okoliša. Na lokaciji će se očistiti teren, ugraditi dvije zaštitne ograde za pješake, ugraditi klupe za odmor i rasvjetna tijela te nabaviti i ugraditi oprema za dva dječja vrtića.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2024.
Nositelj projekta	Općina Klis
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	91.542,01 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Klis, državni proračun - Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU)

Naziv projekta	Uređenje nerazvrstane ceste Mezanovci
Kratki opis	<p>Uređene prometnice koje osiguravaju siguran i efikasan promet vitalne su za lokalno stanovništvo i turizam. Za lokalno stanovništvo, kvalitetne ceste skraćuju vrijeme putovanja, poboljšavaju pristup dobrima i uslugama te podižu opću kvalitetu života. Za turiste, dobro održavane prometnice omogućuju lakši pristup turističkim atrakcijama i smanjuju stres povezan s putovanjem. Dobra prometna infrastruktura povećava atraktivnost destinacije, podržavajući tako i lokalno gospodarstvo.</p> <p>Nerazvrstana cesta Mezanovci, zbog svoje svakodnevne učestale upotrebe od strane stanovnika i poslovnih subjekata područja, jedna je od prioriteta na listi projekata Općine Klis. Ulaganje u gospodarsku infrastrukturu, sanacijom i uređenjem nerazvrstane ceste Mezanovci poboljšala bi se dostupnost društvene, javne i komunalne infrastrukture te zaštitio okoliš. Uređenje je na korist domicilnog stanovništva te poslovnih subjekata. Kroz projekt će se poboljšati kvaliteta života, skratiti vrijeme odlaska i povratka u domove, smanjiti buka i onečišćenje na dionici te povećati sigurnost svih pješaka i vozača.</p>
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.-2025.
Nositelj projekta	Općina Klis
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	694.250,19 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Klis

Naziv projekta	Rekonstrukcija ceste i komunalna infrastruktura- Greben
Kratki opis	<p>Sigurne i uređene prometnice koje omogućuju siguran i efikasan transport ljudi i dobara, ključne su za lokalni razvoj kao i razvoj turizma. Osim što turistima olakšavaju dolazak do atrakcija i smanjuju stres putovanja, kvalitetne ceste također povećavaju atraktivnost destinacije te podržavajući lokalnu ekonomiju.</p> <p>Nerazvrstana cesta na predjelu Greben je namijenjena javnoj upotrebni te dostupna pojedincima i interesnim skupinama. U skladu s prostornim planom općine Klis, predstavlja funkcionalnu tehničko-tehnološku cjelinu te je javno dobro u vlasništvu jedinice lokalne samouprave. Cesta je dotrajala te u lošem stanju. Projektom rekonstrukcije ove nerazvrstane ceste poboljšati će se cestovna infrastruktura, omogućiti lakše i sigurnije prometovanje lokalnom stanovništvu, turistima i dnevnim posjetiteljima.</p>
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2024.-2025.
Nositelj projekta	Općina Klis
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	1.703.975,43 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Klis

Naziv projekta	Sanacija kamenog zida iznad pozornice na tvrđavi Klis
Kratki opis	Tvrđava Klis jedna je od ključnih kulturno-povijesnih dobara i atrakcija na području Dalmatinske zagore- splitskog zaleđa, iznimne identitetske i povijesne vrijednosti. Obnova i

	<p>zaštita ovakvih kulturnih dobara imperativ je kako zbog očuvanja baštine samog područja, tako i zbog održivog razvoja turizma na području istog. Tvrđava Klis iz godine u godinu privlači povećani broj posjetitelja te je sigurnost i zaštita posjetitelja tijekom posjeta neophodan preduvjet za nastavak i unaprjeđenje turističke valorizacija samog lokaliteta.</p> <p>Projekt se odnosi na hitne sanacije kamenog zida i blokova na mjestima gdje su vidljive statičke deformacije. Iste zbog potencijalnog otpadanja predstavljaju sigurnosnu prijetnju za posjetitelje tvrđave Klis.</p>
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2023.-2024.
Nositelj projekta	Općina Klis
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	81.337,50 EUR
Izvori financiranja	Državni proračun -Ministarstvo kulture i medija RH, proračun općine Klis

3.1.2. Podrška istraživanju, obnovi, očuvanju i poboljšanju dostupnosti prirodne i kulturne baštine (Prioritet 1.2.)

Prioritet 1.2. naglašava značaj istraživanja, obnove, očuvanja i poboljšanja dostupnosti prirodne i kulturne baštine. Ove aktivnosti doprinose stvaranju jedinstvenog turističkog iskustva koje privlači turiste zahvaljujući autentičnosti i očuvanju identiteta regije. Integracija baštine u turističku ponudu omogućava razvoj edukativnih programa i promicanje očuvanja tradicije.

Projekti/aktivnosti grada Sinja

Naziv projekta	Kongres Dani duhovne baštine marijanskih svetišta
Kratki opis	Stručni i znanstveni skupovi igraju ključnu ulogu u promociji određenih ideja jer okupljaju stručnjake i istraživače koji razmjenjuju znanja i najnovija otkrića. Ovakvi skupovi pružaju platformu za prezentaciju inovacija, raspravu o aktualnim problemima kao i formuliranje zajedničkih rješenja, čime se potiče napredak u specifičnim područjima. Dodatno, kroz ovakve skupove povećava se vidljivost i kredibilitet predmetnih tema i ideja među stručnom i širom javnosti, a također potiču umrežavanje i suradnju među sudionicima, što može rezultirati novim projektima i istraživanjima te dugoročnim razvojem tematike skupa. Na smije se zanemariti niti uloga ovakvih skupova u privlačenju posjetitelja, povećanju noćenja i potrošnje u destinaciji održavanja. Projektom se planira održavanje trećeg kongresa Dani duhovne baštine marijanskih svetišta, uz podršku i suradnju Svetišta Gospe Sinjske. Namjera i svrha kongresa jest populariziranje sakralne baštine, iskustva i duhovne dimenzije svetišta unutar Republike Hrvatske, ali i svetišta hrvatskog naroda izvan područja Republike Hrvatske s ciljem jačanja vjerskog turizma na području Sinja i RH. Kongresom marijanskih svetišta cilj je dugoročno sačuvati postojeću sakralnu baštinu, pri tom ne narušivši njenu primarnu vjersku funkciju, te razvojem sakralnog turizma, doprinijeti njenom očuvanju i razvoju lokalne zajednice.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	Od 2022.godine kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Sinja, Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske

Partneri u provedbi	Turistička zajednica grada Sinja, Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske, Splitsko-dalmatinska županija, Turistička zajednica Splitsko dalmatinske županije, HTZ, Grad Sinj, Viteško alkarsko društvo
Trošak projekta	Oko 45.000,00 EUR
Izvori financiranja	Turistička zajednica grada Sinja, bespovratna sredstva – Splitsko-dalmatinska županija, Turistička zajednica Splitsko dalmatinske županije, Hrvatska turistička zajednica

Naziv projekta	Postavljanje LCD Totema
Kratki opis	Turistička infrastruktura s adekvatnim, suvremenim sustavom informiranja posjetitelja ključni su za stvaranje pozitivnog iskustva i zadovoljstva turista omogućujući im sadržajniji i ispunjeniji boravak. Sustavi informiranja, poput informativnih centara, znakova i digitalnih platformi, pružaju turistima potrebne informacije o atrakcijama, aktivnostima i lokalnim uslugama, što im omogućava bolje planiranje i uživanje u boravku. Kroz projekt se planira postavljanje LCD totema na dvije lokacije u gradu Sinju. Cilj je postizanja veće vidljivosti i informiranosti o svim događanjima u gradu i okolini, a time posledično i povećanje njihove posjećenosti i atraktivnosti, kao i postizanje sadržajnijeg boravka posjetitelja destinacije.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2023. - 2024.
Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Sinja
Partneri u provedbi	Turistička zajednica grada Sinja, Turistička zajednica Splitsko – dalmatinske županije, Grad Sinj, Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske, KAMIČAK d.o.o, Kulturno umjetničko središte Sinj
Trošak projekta	Oko 30.000,00 EUR
Izvori financiranja	Turistička zajednica grada Sinja, bespovratna sredstva – Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije (18.000,00 EUR) i proračun grada Sinja

Projekti/aktivnosti grada Trilja

Naziv projekta	Camino
Kratki opis	Tematske staze i rute omogućuju turistima istraživanje specifičnih aspekata destinacije uključujući kulturnu baštinu, povijest, tradiciju, religiju, gastronomiju ili prirodne ljepote, obogaćujući ponudu sadržaja i boravak u destinaciji. Zbog svoje raznovrsnosti i atraktivnosti te pružanja jedinstvenih i edukativna iskustva za različite skupine posjetitelja, tematske rute i staze sve su češći i traženiji segment ponude u turizmu, a posebno dugu tradiciju i značaj imaju hodočasničke rute. Projekt Camino Hrvatska odnosi se na obnovu srednjovjekovnih hodočasničkih ruta koje iz Hrvatske vode prema Santiago de Composteli, kao dijela europske mreže puteva sv. Jakova. Projekt vodi Bratovština sv. Jakova – Hrvatska, službeni hrvatski predstavnik u Nadbratovštini sv. Jakova u Španjolskoj. Camino ruta kroz Hrvatsku razvija se u fazama, a realizacija projekta zamišljena je za idućih sedam godina (2021. – 2028.). Cilj projekta je uključiti triljski kraj u Camino rutu koja se nastavlja od Imotskog, Aržana pa do Tijarice, obuhvaća Čačvinu – Veliči i povezuje se preko Graba na stazu Gospa Sinjskoj. Ovaj dio staze ukupne je duljine 20 km. Budući hodočasnici, strani i domaći, pješačenjem po stazi upoznat će znamenitosti, crkve i kapele, povijest, baštinu i kršćanske korijene kao i gastronomiju, običaje i etno baštinu triljskog kraja. Sve navedeno iznimno je važno za atraktivnost ovog područja te obogaćivanje sadržaja boravka za posjetitelje.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	Do 2028.
Nositelj projekta	Grad Trilj

Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Proračun grada Trilja i bespovratna sredstva-Splitsko-dalmatinska županija, Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, i dr.

Naziv projekta		Obnova Ursića mlinice u Grabu
Kratki opis		Obnova povijesnih mlinica igra važnu ulogu u razvoju turizma jer ove strukture predstavljaju vrijednu kulturnu baštinu i mogu postati atraktivni turistički lokaliteti. Očuvanje mlinica doprinosi obogaćivanju turističke ponude, povećanju posjećenosti i promociji lokalne povijesti i tradicije. Projektom se planira obnova Ursića mlinice u Grabu, najstarije mlinice u mjestu smještene gotovo na samom izvoru rječice Grab. Radi se o mlinici s vodoravno položenim mlinskim kolom te se zbog razlike u vodostaju sastoji od dva dijela, ljetne i zimske mlinice. Mlinice su postavljene jedna uz drugu te zimska mlinica ima tri, a ljetna dva mlina. Zimska i ljetna mlinica čine Ursića mlinicu jedinstvenom i značajnom za proučavanje tipologije mlinica na području cijele Hrvatske te jedinstvenom u kontekstu arhitektonске baštine. U produžetku mlinice nalazi se prostorija u kojoj je nekad boravio mlinar. Građena je od priklesanog kamenja, većih dimenzija. Od ostalih grapskih mlinica, izdvaja se po tome što se rad njenog mlinskog kola, ovisno o godišnjem dobu, prilagođava vodostaju. Mlinica je u trošnom stanju te joj je potrebna žurna obnova kako bi se spriječilo daljnje propadanje i potencijalno urušavanje cijelog objekta.
Status projekta		U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja		2024. i 2025. godina
Nositelj projekta		Grad Trilj
Partneri u provedbi		Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta		50.000,00 EUR
Izvori financiranja		Proračun grada Trilja, državni proračun-Ministarstvo kulture i medija, vlastita sredstva vlasnice Estere Ursić

Naziv projekta		Obnova Tvrđava Nutjak
Kratki opis		Očuvanje povijesne baštine, osim svoje iznimno važne uloge u zaštiti lokalnih i nacionalnih vrijednosti, ključno je za razvoj turizma jer stvara podlogu za razvoj jedinstvenih kulturnih i edukativnih sadržaja koji privlače posjetitelje. Revitalizacija povijesnih građevina i lokaliteta doprinosi očuvanju kulturne baštine i jačanju lokalnog ponosa te potiče lokalni ekonomski razvoj kroz povećanje turističke aktivnosti. Utvrdra Nutjak nalazi se oko 3 km nizvodno od Trilja. Podignuta je na litici iznad desne obale rijeke Cetine. Krajem 15. st. poljički vojvoda Žarko Dražojević inicirao je izgradnju tvrđave kako bi ojačao sjevernu granicu Poljičke kneževine u obrani od Turaka. Glavni ulaz u tvrđavu nalazi se na zapadnom bedemu koji je djelomično sačuvan u dužini od oko 7 m i visini od 4 m. Unutar tvrđave otkriveno je manje dvorište, niz objekata i prostorija čija namjena nije još određena. Cijelim sklopolom dominira velika kružna kula, zidana od djelomično obrađenih kamenih blokova vezanih žbukom, s dva lica ziđa i ispunom od manjeg kamena i žbuke. Na terasama južno od kule nalaze se temeljni ostatci drugih objekata, a sjeverozapadno se pruža prilazni put. Cilj ovog projekta je buduća turistička valorizacija tvrđave Nutjak kao atraktivnog lokaliteta, povećanje posjećenosti i promocija lokalne kulturne baštine.
Status projekta		U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja		2024. 2025.

Nositelj projekta	Muzej Triljskog kraja
Partneri u provedbi	Grad Trilj, Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	10.000,00 EUR (Ministarstvo) + ostalo 30.000, 00 EUR
Izvori financiranja	Državni proračun -Ministarstvo kulture i medija i drugi dostupni izvori

Projekti/aktivnosti grada Vrlike

Naziv projekta	Izrada katastra arheoloških lokaliteta na području Grada Vrlike
Kratki opis	Inventarizacija resursa ključan je i prvi korak u razvoju svakog oblika turizma. Kada se govor o arheološkom turizmu, izrada preciznog katastra arheoloških lokaliteta ključan je inicijalni korak koji omogućava identifikaciju a potom i zaštitu i očuvanje arheoloških lokaliteta, pružajući podlogu za osiguranje njihove dostupnosti i atraktivnosti za posjetitelje. Kvalitetno dokumentirani arheološki lokaliteti mogu poslužiti kao temelj za edukativne programe i tematske turističke staze, obogaćujući turističku ponudu destinacije. Na području Grada Vrlike postoji više arheoloških lokaliteta te je iznimno važno napraviti precizan i ažuran katalog istih. Ovaj sustav djeluje tako da precizno geometrijski obuhvaća zemljišta, lokacije i podatke u svezi tih zemljišta/područja. Geografski objekti, kao temeljni objekt razmatranja, biti će određeni koordinatama, metrikom, topologijom i atributima. Zemljišta i prostori će kroz projekt biti precizno izmjereni te prikazani digitaliziranim satelitskim snimkama ili kartografski.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	20.000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun Grada Vrlike, državni proračun (iz svih dostupnih sredstava, posebno Ministarstva kulture i medija)

Naziv projekta	Obnova utvrde Prozor
Kratki opis	Očuvanje povijesne baštine ključno je za razvoj turizma jer stvara podlogu za razvoj jedinstvenih kulturnih i edukativnih sadržaja koji privlače posjetitelje. Revitalizacija utvrde Prozor ne samo da doprinosi očuvanju kulturne baštine, već i potiče lokalni ekonomski razvoj kroz povećanje turističke aktivnosti. Projektom se planira potpuna obnova utvrde Prozor u svrhu njene zaštite, očuvanja i prezentiranja domaćim i inozemnim posjetiteljima. Obnova utvrde započela je 1988. godine i prekinuta Domovinskim ratom. Utvrdi 'Prozor' sagrađena je na prijelazu iz 14. u 15. stoljeće na teritoriju cetinskog kneza Ivana Nelipića. Prvi put se spominje 1406. godine kada Vrlikom i okolicom upravlja bosanski plemič i splitski knez Hrvoje Vukčić Hrvatinić. Nepravilnog je pravokutnog tlocrta sa središnjim utvrđenim stambenim dijelom, donžonom, u koji se ulazilo preko zidane rampe i pokretnog drvenog mosta na istočnom pročelju. Na zapadnoj strani je stambeni dio, "providurov stan". S istočne strane utvrda je branjena manjom kulom kružnog tlocrta, a ulaz u tvrđavu bio je sa zapadne strane, zaklonjen posebnim zaobljenim zidom. Južnu, nepristupačnu stranu kompleksa štiti niski bedem izgrađen na litici. Tvrđava je stradala 1715. godine tijekom Malog rata i poznatog turskog napada na Cetinsku krajинu.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2025.-2030.

Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	1.300.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, državni proračun (iz svih dostupnih sredstava, posebno Ministarstva kulture i medija)

Naziv projekta	Obnova vrličke Česme
Kratki opis	Očuvanje i obnova povijesnih izvora od vitalne su važnosti za razvoj turizma jer stvaraju autentična mjesto koja obogaćuju kulturnu ponudu i privlače posjetitelje. Česma u Vrlici, kao značajno mjesto okupljanja i inspiracija za umjetnička djela, ima veliki potencijal za povećanje turističke atraktivnosti ovog kraja. Česma (vrilo) je izvor potoka u šumi u jugozapadnom dijelu Vrlike. U katastarskom zapisu spominje se 1840. godine. 1875., uoči pohoda cara Franje Josipa vrličkom kraju, izvor je uređen. Oko izvora je izgrađen kameni zid koji uokviruje plato kružnog tlocrtnog oblika. U zidu je kao spolja uzidan nečitak raniji natpis. Do izvora se silazi s tri strane kamenim stubama, a voda teče iz šest kamenih izljeva na kamenom zidu. Nizvodno od vrila je uređeno kameno korito za pranje rublja. Uz Česmu je 1939. godine izgrađena manja centrala s električnom pumpom te je Vrlika već tada bila opskrbljena strujom i vodom. Česma je kao mjesto okupljanja i druženja imala značajnu ulogu u životu Vrličana te je inspirirala Milana Begovića po čijem je libretu Jakov Gotovac skladao operu „Ero s onoga svijeta“. Na Česmi je i spomenik Milanu Begoviću te je ista pozornica na kojoj se svakog ljeta izvodi Gotovčeva opera. Česma i njena okolica upisani su u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Restauracija Česme zahtjeva mnogo vremena i novčanih sredstava te se obnavlja u fazama.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2021.-2025.
Nositelj projekta	Grad Vrlika
Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	346.851,6 EUR
Izvori financiranja	Državni proračun- sredstva Ministarstva kulture i medija

Naziv projekta	Obnova starih mlinica (Balek, Jakelić, Maras)
Kratki opis	Obnova povijesnih mlinica igra ključnu ulogu u razvoju turizma jer ove strukture predstavljaju vrijednu kulturnu baštinu i mogu postati atraktivni turistički lokaliteti. Očuvanje mlinica doprinosi obogaćivanju turističke ponude, povećanju posjećenosti i promociji lokalne povijesti i tradicije. Projektom se planira obnova starih mlinica na tri lokacije, u svrhu razvoja turističkih atrakcija i obogaćivanja ponude. Lelasova mlinica na Baleku je primjer mlinice kašikare s dvanaest mlinova i dvije pomoćne zgrade. Zgrade su u ruševnom stanju, bez krovne konstrukcije, ali s djelomično sačuvanim kamenim zidovima. Marasova mlinica na Zdušu (Podosoje) primjer je mlinica kašikara s horizontalnim mlinski kolom i tri mlinska postrojenja. U istom prostoru je otvoreno ognjište i prostor za pomeljare. Mlinica trenutno nije u funkciji. Jakelića mlinica u Podosoju iste je vrste te je također u ruševnom stanju i nije u funkciji.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Grad Vrlika

Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	650.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, državni proračun (iz svih dostupnih sredstava) , proračun grada Vrlike

Projektne aktivnosti općine Hrvace

Naziv projekta	Obnova utvrde Potravnik
Kratki opis	Očuvanje povijesne baštine ključno je za razvoj turizma jer stvara podlogu za razvoj jedinstvenih kulturnih i edukativnih sadržaja koji privlače posjetitelje. Revitalizacija utvrde Potravnik ne samo da doprinosi očuvanju kulturne baštine, već i potiče lokalni ekonomski razvoj kroz povećanje turističke aktivnosti. Projektom se planira potpuna obnova utvrde Potravnik- Bićin grad u svrhu njene zaštite, očuvanja i prezentiranja domaćim i inozemnim posjetiteljima. Srednjovjekovna tvrđava se prvi puta spominje 1372. godine u sklopu posjeda velikaške obitelji Nelipić. Vrlo često je nalazimo i u izvorima tijekom prvih desetljeća 15. stoljeća, također u posjedu iste obitelji. Godine 1505. tvrđavom upravljuju kaštelani Stjepan Martinošević i vojvoda Kožul. Turci će je vjerovatno osvojiti oko 1520. godine. Prema predaji, topovima su je gađali s obližnje uzvisine Gradić. U kasnijim izvorima se ne spominje pa je vjerovatno bila napuštena.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2025.-2028.
Nositelj projekta	Općina Hrvace
Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	1.000.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, državni proračun - Ministarstvo kulture i medija i Ministarstvo turizma i sporta

Naziv projekta	Obnova starih mlinica (Jerkan, Bošnjak i uređenje Izvorista)
Kratki opis	Obnova povijesnih mlinica igra ključnu ulogu u razvoju turizma jer ove strukture predstavljaju vrijednu kulturnu baštinu i mogu postati atraktivni turistički lokaliteti. Očuvanje mlinica doprinosi obogaćivanju turističke ponude, povećanju posjećenosti i promociji lokalne povijesti i tradicije. Projektom se planira obnova starih mlinica na tri lokacije, u svrhu razvoja turističkih atrakcija i obogaćivanja ponude. Jerkanova mlinica i Bošnjakova mlinica primjeri su mlini kašikara s horizontalnim mlinskim kolom i tri mlinska postrojenja. U istom prostoru je otvoreno ognjište i prostor za pomeljare. Mlinice trenutno nisu u funkciji a trebalo bi i sanirati izvorista vode u blizini njih.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2025.-2026.
Nositelj projekta	Općina Hrvace
Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	260.000,00 EUR
Izvori financiranja	EU fondovi, državni proračun (iz svih dostupnih sredstava) , proračun općine Hrvace

Naziv projekta	Uređenje bunara i lokve iznad naselja Potravlje -Babića lokva
Kratki opis	Očuvanje i obnova tradicijskih bunara i lokvi značajno doprinosi razvoju turizma jer pruža autentična i atraktivna mjesta za posjetitelje, istovremeno čuvajući kulturnu baštinu. Projekt revitalizacije starih bunara i lokvi u Hrvacama i ostalim naseljima općine ima potencijal povećati turističku ponudu i privući ljubitelje prirode i aktivnog turizma. Projektom se planira obnoviti sati bunar i lokvu u naselju Potravlje. Općina Hrvace je uz pomoć mještana u naselju Satrić sanirala veliku Vardina lokvu te je postavljen stol i klupe za mještane i turiste. Obzirom da se općina prostire na krškom području bogatom lokvama, iste se vide kao potencijal u razvoju prirodnog i aktivnog turizma te se kroz ovaj projekt nastavlja ulaganje sredstva za njihovu valorizaciju, a u suradnji sa Hrvatskim vodama obnavlja i čisti lokve i njihov okoliš. Cilj je ovih aktivnosti mještanima, turistima i izletnicima pružiti dostupna i atraktivna izletišta u prirodi.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024. - 2025.
Nositelj projekta	Općina Hrvace
Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	25.000,00 €
Izvori financiranja	Proračun općine Hrvace, proračun Splitsko-dalmatinske županije

Projektne aktivnosti općine Dicmo

Naziv projekta	Uređenje bunara i lokvi iznad zaseoka Botiči u Općini Dicmo – faza 2
Kratki opis	Očuvanje i obnova tradicijskih bunara i lokvi značajno doprinosi razvoju turizma jer pruža autentična i atraktivna mjesta za posjetitelje, istovremeno čuvajući kulturnu baštinu. Projekt revitalizacije bunara u Dicmu ima potencijal povećati turističku ponudu i privući ljubitelje prirode i aktivnog turizma. Projektom se planira nastavak obnove bunara u Dicmu započet 2023. godine. Općina Dicmo je aplicirala na javni poziv SDŽ za obnovu i revitalizaciju otvorenih bunara i lokvi građenih tradicijskom gradnjom, osigurala sredstva te tijekom 2023. realizirala projekt čišćenja suhozidna bunara i postavlja info table. Obzirom se općina prostire na krškom području bogatom lokvama, iste se vide kao potencijal u razvoju prirodnog i aktivnog turizma te se kroz ovaj projekt nastavlja ulaganje sredstva za njihovu valorizaciju, a u suradnji sa Hrvatskim vodama obnavlja i čisti lokve i njihov okoliš. Cilj je ovih aktivnosti mještanima, turistima i izletnicima pružiti dostupna i atraktivna izletišta u prirodi.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja)
Vrijeme trajanja	2024.
Nositelj projekta	Općina Dicmo
Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	4.000,00 €

Izvori financiranja	Proračun općine Dicmo, proračun Splitsko-dalmatinske županije
---------------------	---

Projektne aktivnosti općine Klis

Naziv projekta	Uređenje bunara na lokalitetu Svrnoga
Kratki opis	Projektom se planira čišćenje terena od trave i raslinja te postavljanje turističke signalizacije na putu do lokaliteta Svrnoga kako bi se domaći i strani posjetitelji privukli na lokalitet te olakšao njegov pronalazak s ciljem upoznavanja s povijesnim značajem i vrijednošću istog. Lokalitet Svrnoga sastoji se od šest bunara i jedne lokve u Korućima te predstavlja primjer tradicijske baštine visokih krajobraznih vrijednosti. Bunari su građeni u blagoj udolini kojoj se pristupa makadamskim puteljkom, zemljištu na kojem se zadržava voda nakon dugotrajnih kiša s podlogom od nepropusnog glinenog materijala. Imena su dobili prema nadimcima i zaseocima (Tarašov, Škokin, Patakunov, Čekin, Spremin, Guskov), a služili su za osiguranje pitke vode stanovnika i napajanje stoke, ulijevajući vodu u obližnje kamenice. Ovoj stil gradnje suhozida dobio je i trajnu zaštitu kao nematerijalno kulturno dobro RH te su njegovo očuvanje i zaštita od iznimne važnosti.
Status projekta	U fazi pripreme (izrada projektne dokumentacije, priprema natječaja
Vrijeme trajanja	2024.
Nositelj projekta	Općina Klis
Partneri u provedbi	Ustanove i stručnjaci u kulturi
Trošak projekta	cca 5.000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Klis, proračun Splitsko-dalmatinske županije

3.1.3. Osnaživanje lokalne zajednice za razvoj zelenog, otpornog i tehnološki inovativnog turizma (Prioritet 1.3.)

Prioritet 1.3. usmjeren je na osnaživanje lokalne zajednice za razvoj zelenog, otpornog i tehnološki inovativnog turizma. Edukacija i obuka lokalnog stanovništva, podrška lokalnom poduzetništvu te primjena modernih tehnologija ključni su za stvaranje dinamičnog turističkog sektora koji je u skladu s ekološkim standardima i spreman za buduće izazove. Kroz ove prioritete, strateški cilj 1 teži uspostavi Dalmatinske zagore kao održive turističke destinacije koja harmonično spaja razvoj i očuvanje, čime osigurava dugoročnu atraktivnost i prosperitet regije.

Zajednički projekti/aktivnosti makrodestinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe

Naziv projekta	Uspostava Poduzetničkog servisa
Kratki opis	Cilj projekta je uspostava servisne točke/službe za podršku potencijalnim poduzetnicima u različitim fazama razvoja njihovih poslovnih ideja obzirom je prevladavanje nedostatka kvalitetnih i ažurnih informacija o regulativama poslovanja i izvorima financiranja kao i nedostatak znanja i vještina za pripremu projekata za financiranje iznimno bitna pretpostavka razvoja turističkog poduzetništva na području Dalmatinske zagore- splitskog

	<p>zaleđa. Servis bi trebao uključivati stručno savjetovanje, edukativne resurse i podršku te digitalna rješenja (on line alate) s ciljem olakšanja procesa pokretanja i vođenja vlastitog poslovanja za sve zainteresirane građane sa područja pripadajućeg JLSa. Poduzetnički servis u svakoj JLS osiguravao bi potencijalnim i postojećim poduzetnicima kvalitetnu podršku u procesu pripreme i realizacije njihovih poduzetničkih poduhvata i bio bi tzv. 'one stop shop' za sve građane na projektnom području koji razmišljaju o pokretanju vlastitih poduzetničkih inicijativa. Ovakav servis preporuča se formirati u sklopu gradskih/općinskih uprava uključenih JLS-ova, a glavne usluge koje bi pružao, među ostalim uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • besplatno pružanje relevantnih informacija vezanih uz pripremu projekata, • informiranje o pravnim, poreznim i ostalim regulatornim elementima poslovanja; • davanje informacija i educiranje o tržišnim trendovima, primjerima dobre prakse u području marketinga, vođenja poslovanja, održivosti, i dr; • baza i diseminacija informacija o dostupnim izvorima financiranja (EU fondovi, HBOR, bespovratna sredstva različitih ministarstava i državnih tijela i sl.) te • osiguranje savjetodavnih usluga (seminari, radionice, konzultacije, mentorstvo) i podrške u pripremi dokumentacije za poduzetničke razvojne projekte.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	Od 2025.
Nositelj projekta	Gradovi i općine s projektnog područja
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Turističke zajednice s projektnog područja
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Proračun gradova i općina s projektnog područja

3.2. Razvoj autentičnih i inovativnih turističkih proizvoda koji podižu opću kvalitetu života lokalne zajednice i pridonose ciljevima održivog razvoja (Cilj 2.)

Strateški cilj 2 usmjeren je na razvoj autentičnih i inovativnih turističkih proizvoda koji ne samo da doprinose zadovoljenu specifičnih potreba posjetitelja već i podižu opću kvalitetu života lokalne zajednice te pridonose ciljevima održivog razvoja u Dalmatinskoj zagori – splitskom zaleđu. Ovaj cilj artikulira se kroz dva glavna prioriteta koji su usmjereni na integraciju lokalnih resursa u turističku ponudu i inovacije u turističkim proizvodima.

3.2.1. Podrška stvaranju lokalnih lanaca vrijednosti (Prioritet 2.1.)

Prioritet 2.1. fokusira se na podršku stvaranju lokalnih lanaca vrijednosti, čime se jača lokalna ekonomija kroz integraciju različitih lokalnih resursa i aktera u turističku ponudu. Centralni koncept ovog prioriteta je osnaživanje lokalne zajednice s ciljem da postane aktivni sudionik u turističkoj industriji, čime se promiče očuvanje i valorizacija lokalnih tradicija, kulture i prirodnih ljepota. Kroz osnaživanje lokalnih lanaca vrijednosti, turizam postaje alat za socio-ekonomski razvoj koji ne samo generira prihode, već i doprinosi očuvanju lokalnog identiteta.

Zajednički projekti/aktivnosti makrodestinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe

Naziv projekta	Unapređenje ponude OPG-ova i uključivanje u turističku ponudu
Kratki opis	<p>Trendovi na međunarodnom tržištu sve više ukazuju na potrebu in situ prezentacije, posebice u aspektu gastronomije, kulture života i rada i kreativnih industrija. S obzirom na navedeno i tradiciju poljoprivredne proizvodnje kraja, nužno je uspostaviti sustav pokaznih vrtova u kojima će posjetitelji na licu mjesta (npr. uz kušaonu), moći vidjeti kako povrće/voće raste i uključiti se u proces proizvodnje (branje, plijevljenje i slično). Pokazni vrtovi bi za vlasnike predstavljali atrakciju, ali i resurs za proizvodnju. Dodatno na području projektnog područja nužna je uspostava najmanje jedne didaktičke farme, koja bi omogućavala cijelodnevni ili višednevni boravak dječje i mlađe školske dobi na istoj te ih uključila u sve elemente života i rada na farmi. Didaktičke farme veliki su trend na prostoru Srednje Europe, povezan s modernim trendovima u odgoju i obrazovanju, te su se pokazale kao vrlo održiv proizvod. Iako je navedena aktivnost usmjerena na ponuditelje usluga, TZ-ovi bi kroz program potpora nužno trebali adekvatno sufinancirati takav projekt.</p> <p>Provđeni koraci su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istraživanje međunarodnih i domaćih trendova u agroturizmu i doživljajnom turizmu 2. Identificiranje primjera dobre prakse iz Srednje Europe i drugih relevantnih regija. 3. Mapiranje postojećih OPG-ova (Obiteljska Poljoprivredna Gospodarstva) u ciljanoj regiji i uspostava kontakta s potencijalnim sudionicima 4. Razvoj koncepta pokaznih vrtova i didaktičkih farmi (Dizajnirati plan pokaznih vrtova uključujući raspored, vrste biljaka i aktivnosti za posjetitelje, te razrada koncepta didaktičke farme uključujući aktivnosti, smještajne kapacitete i edukativne programe) 5. Priprema edukativnih i promotivnih materijala 6. Implementacija <ul style="list-style-type: none"> • Odabratи lokacije za pokazne vrtove i provesti potrebne pripremne radove. • Uspostaviti suradnju s lokalnim vodičima i edukatorima za vođenje posjetitelja kroz aktivnosti. • Pronaći odgovarajuću lokaciju za didaktičku farmu i osigurati sve potrebne dozvole. • Izgradnja ili prilagodba objekata za smještaj i edukaciju djece. • Uspostaviti program aktivnosti uključujući dnevne i višednevne boravke. 7. Edukacija, promocija i praćenje <ul style="list-style-type: none"> • Organizirati radionice i treninge za vlasnike OPG-ova i zaposlenike na didaktičkoj farmi. • Razviti kurikulum za edukativne programe na farmi. • Marketinška kampanja ciljana na domaće i međunarodne turiste. • Uspostaviti sustav za praćenje uspjeha projekta i prikupljanje povratnih informacija od posjetitelja • Redovito analizirati podatke i prilagođavati aktivnosti prema potrebama i interesima posjetitelja
Status projekta	Idejna faza.
Vrijeme trajanja	2024. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	OPG-ovi; poljoprivrednici, Ministarstvo poljoprivrede, Pedagoški fakultet, Udruga Klub članova Selo
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica i općinskih proračuna s projektnog područja, Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice te temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

Naziv projekta	Organiziranje događanja s ciljem povezivanja proizvođača i ugostitelja
Kratki opis	<p>Za podizanje kvalitete enogastronomске ponude važno je poticati povezivanja proizvođača i ugostitelja, kako bi se što veći broj lokalnih i svježih namirnica i jela našao u jelovnicima restorana. Osim toga, sajamska događanja i lokalne tržnice na kojima se mogu vidjeti i kupiti lokalni proizvodi važan su dio doživljaja i čine atmosferu neke destinacije za koju suvremeni gosti pokazuju sve veći interes. Takva se događanja mogu organizirati u svim gradovima/općinama Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa i u okviru njih edukativne radionice na kojima ugostitelji i proizvođači mogu izmjenjivati ideje i informacije. Jedan od zanimljivih lokaliteta je, primjerice, dvorište zgrade Palacina koje je zbog svoje reprezentativnosti iznimno zanimljivo za izlaganje lokalnih proizvođača (lončari, proizvođači opanaka, proizvođači suvenira i dr.).</p> <p>Takva događanja mogu biti iznimno zanimljiva i za turiste jer im se može predstaviti kultura života i rada, lokalni običaji, povijest.</p>
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Lokalni proizvođači, poduzetnici
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica i općinskih proračuna s projektnog područja, donacije (sponzori)

Naziv projekta	Razvoj programa poticanja stvaranja lokalnih suvenira i proizvoda koji odražavaju baštinu i identitet Dalmatinske zagore - splitskog zaleđa
Kratki opis	<p>Za program suvenira važno je odabrati i selektirati one proizvode koji na najbolji način predstavljaju lokalnu baštinu. Ti se proizvodi mogu posebno označiti kao autohtonii lokalni suveniri te se potiče njihova proizvodnja i distribucija. To znači da trebaju odgovarati unaprijed određenim kriterijima postavljenim od strane stručnjaka. Uz svaki suvenir može ići i 'priča' koja govori o njegovu nastanku i povezanosti s područjem.</p> <p>Suveniri se trebaju distribuirati u lijepo uređenim suvenirnicama u kojima treba biti osoblje koje je educirano za njihovu interpretaciju i značenje. Također je važno znati kako ih izložiti i kako im osigurati adekvatnu ambalažu zbog transporta (često u udaljene krajeve i u različitim prijevoznim sredstvima). Za to se također mogu angažirati stručnjaci / dizajneri budući da je način pakiranja iznimno važan za cijelu vrijednost.</p> <p>Predloženi koraci u provedbi projekta, među ostalim, uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formiranje grupe stručnjaka za odabir suvenira • Razvoj kriterija za suvenire • Objava natječaja i izbor suvenira • Izrada modela poticaja za proizvodnju lokalnih suvenira • Promocija suvenira • Pomoći u prodaji suvenira
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)

Partneri u provedbi	Poduzetnici, gradovi i općine s projektnog područja
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja

Naziv projekta	Upravljanje posjetiteljima na području kanjona rijeke Cetine
Kratki opis	U kontinentalnom dijelu Splitsko-dalmatinske županije, rijeka Cetina predstavlja izuzetan prirodni dragulj obogaćen ne samo svojom prirodnom ljepotom već i bogatom kulturnom baštinom, dok svoj put utire kroz impresivne kanjone i prostrane poljoprivredne površine. Unatoč tomu, nedostatak svijesti i razumijevanja među posjetiteljima o važnosti ovih prirodnih blaga za lokalnu zajednicu te za Hrvatsku u cijelini pridonio je nekontroliranom turističkom kretanju na ovim područjima, što dodatno ugrožava njihovu sigurnost. Stoga se nameće hitna potreba za educiranjem posjetitelja o uslugama eko-sustava i učinkovitim upravljanjem njihovim kretanjem, koristeći raznolike i primjerene tehnike upravljanja posjetiteljima. To uključuje postavljanje fizičkih barijera radi zaštite osjetljivih područja, obilježavanje poučnih staza kako bi se posjetiteljima pružila edukacija i razvoj svijesti o okolišu i kulturnoj baštini, izgradnju vidikovaca radi boljeg uvida u prirodne ljepote i postavljanje interpretacijskih ploča radi boljeg razumijevanja povijesnih i ekoloških konteksta. Kroz primjenu ovih strategija, lokalne vlasti mogu ne samo unaprijediti iskustvo posjetitelja već i umanjiti negativne utjecaje turizma na okoliš te osigurati dugoročnu zaštitu ovih vrijednih krajolika za buduće generacije.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – 2027.
Nositelj projekta	JU More i Krš
Partneri u provedbi	Grad Sinj, Grad Trilj, NGO-i iz područja kulture i prirode (LAG Adrion; Centar za ruralni razvoj Cerura; Ekološka udruga Bioraznolikost ; Zajednica održivog razvoja Zora), Lokalne turističke zajednice na području obuhvata prirodne i kulturne baštine, Ministarstvo gospodarstva, Gradski i općinski odjeli za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Fond za zaštitu okoliša, Fond za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice te temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

Projekti/aktivnosti grada Sinja

Naziv projekta	Sinjski sajam sela
Kratki opis	Organizacijom Sinjskog sajma sela, Turistička zajednica Grada Sinja omogućuje zainteresiranim građanima i posjetiteljima grada Sinja degustaciju i kupnju visokokvalitetnih tradicijskih domaćih proizvoda do kojih potrošači teško dolaze jer ih većina nije dostupna u trgovinama. Istovremeno, malim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima s ruralnoga prostora grada Sinja i okolice te ostalih dijelova Hrvatske pomaže u promociji i prodaji njihovih proizvoda. Organizira zabavno kulturni program kroz prezentaciju radionica starih obrta i umijeća, nastupima klapa i KUDova prezentira nematerijalnu baštinu Cetinske krajine i cijele RH. Kao i koncertna gostovanja eminentnih glazbenika poput Kopita, Ljute kuće, Gustafa, Cinkuša.
Status projekta	U tijeku
Vrijeme trajanja	Kontinuirano

Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Sinja
Partneri u provedbi	Poduzetnici, TZSDŽ, SDŽ, Grad Sinj, KUS - Sinj, Kamičak d.o.o., Čistoća Cetinske krajine d.o.o., lokalni KUD-ovi, udruge, OPGovi
Trošak projekta	25.000,00 EUR
Izvori financiranja	Turistička zajednica grada Sinja, proračun grada Sinja, bespovratna sredstva – Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije

3.2.2. Poboljšanje postojećih i razvoj autentičnih, zelenih i inovativnih turističkih proizvoda (Prioritet 2.2.)

Prioritet 2.2. usmjeren je na poboljšanje postojećih i razvoj novih, autentičnih, zelenih i inovativnih turističkih proizvoda. Cilj je stvaranje jedinstvenih turističkih iskustava koja odražavaju pravu prirodu i kulturu regije, a istovremeno minimiziraju utjecaj na prirodno okruženje i promiču očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Ovaj prioritet podrazumijeva implementaciju novih tehnologija i pristupa koji omogućavaju razvoj turističkih proizvoda i usluga koje su inovativne, održive i integrirane s lokalnom zajednicom. Kroz realizaciju ovih prioriteta, strateški cilj 2 teži transformaciji Dalmatinske zagore- splitskog zaleđa u regiju koja je prepoznatljiva po svojoj autentičnosti i inovativnosti u turističkoj ponudi, te koja uspješno balansira između potreba za ekonomskim razvojem i imperativima održivog razvoja. Ovakav pristup osigurava dugoročnu vitalnost i atraktivnost regije kao turističke destinacije.

Zajednički projekti/aktivnosti makrodestinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe

Naziv projekta	Unaprjeđenje kvalitete eno-gastronomске ponude
Kratki opis	<p>S obzirom na sve veću ulogu gastronomije kao dijela i motiva turističkih doživljaja te time privlačenja posebnih ciljnim segmenta (foodiji) važno je ulagati u jačanje kvalitete gastronomске ponude. Pri tome je naglasak na korištenju lokalnih namirnica, razvoju autentičnih jelovnika i maštovitoj prezentaciji. Da bi se to postiglo nužno je kontinuirano ulagati u ljudske resurse, u inovativne marketinške aktivnosti i implementaciju trendova u gastronomiji.</p> <p>Osim toga, važno je ulagati u tri komplementarna elementa ponude: proizvod, uslugu i priču i to vodeći računa o svakom objektu, ali i o destinaciji u cijelosti. Srž samog gastronomskog doživljaja je u samoj konzumaciji jela i pića, ali prošireno iskustvo podrazumijeva i obilazak tematskih staza, mogućnost kupnje na OPG-im i vinarijama (pri čemu važan dio čini i prezentacija domaćina), sudjelovanje u kuvarske radionicama, obilazak tržnica, sudjelovanje na gastronomskim događanjima i sl.</p> <p>Također je nužno podizati raznolikost ugostiteljskih objekata i kuhinje, podizati autentičnost gastronomске ponude, širiti ponudu jelovnika za vegeterijance i vegane, poticati proizvodnju lokalnih namirnica, uspostaviti gastronomске puteve te unaprijediti trgovačku ponudu.</p> <p>Operacionalizacija ovog projekta podrazumijeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizu resursne osnove za razvoj enogastronomije • Istraživanje interesa dionika za uključivanje u projekt unapređenja (oznake, edukacija, sudjelovanje u uključivanje u ture i dr.) • Izradu plan unapređenja enogastronomije • Razvoj programa sustava poticaja • Implementaciju i praćenje aktivnosti
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – kontinuirano

Nositelj projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – Splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Gradovi i općine s projektnog područja, ugostitelji, vlasnici OPG-a, hotelijeri, poljoprivrednici, vinari, udruženja i drugi poduzetnici
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja; Fond za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Razvoj edukativnih ekoloških i geoloških tura
Kratki opis	<p>Projekt je inovativna inicijativa koja ima za cilj razvoj edukativnih ekoloških i geoloških tura s fokusom na očuvanje prirodnih resursa i promicanje održivog turizma u području Cetinske krajine i splitskog zaleđa. Kroz suradnju s lokalnom zajednicom, stručnjacima za ekologiju i turizam, te relevantnim dionicima, projekt će stvoriti platformu koja potiče svijest o važnosti zaštite okoliša i kulturne baštine.</p> <p>Glavni cilj projekta je pružiti posjetiteljima autentično iskustvo koje istovremeno educira okolišnim izazovima i bogatstvu prirode područja, s naglaskom na planinski prsten. Svaka tura će biti pažljivo osmišljena kako bi omogućila posjetiteljima da istraže ljepotu prirode i istovremeno nauče o ekološkim sustavima i praksama održivog života, uz poštivanje sigurnosnih standarda.</p> <p>Aktivnosti uključene u ture bit će raznovrsne i prilagođene različitim interesima posjetitelja. Temeljna aktivnost je pješačenje kroz netaknute prirodne krajolike, vožnja biciklom kroz ruralna naselja, posjete OG-ovima te sudjelovanje u ekološkim radionicama i predavanjima, s fokusom na određene teme. Primjerice, jedna od tema mogu biti regulirajuće usluge ekosustava, druga fosili Svilaje (amoniti u Muću) i slično.</p> <p>Dodatno, projekat će poticati lokalno gospodarstvo kroz suradnju s lokalnim proizvođačima hrane i rukotvorina, te promicati znanstvene spoznaje, kulturnu raznolikost i tradicionalne vrijednosti zajednice. Konačno, temeljna zadaća eko i geo tura jest potaknuti posjetitelje da postanu aktivni sudionici u očuvanju prirode i podrže održivi razvoj lokalnih zajednica, stvarajući tako pozitivan utjecaj na okoliš i društvo.</p> <p>Faze izvedbe ovog projekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definirati jasne ciljeve projekta, uključujući povećanje svijesti o očuvanju okoliša, promicanje održivog turizma i poticanje lokalnog gospodarstva. • Razviti detaljan plan tura, uključujući pješačke i biciklističke rute, posjete OG-ovima, ekološke radionice i predavanja. Edukacija i priprema lokalnog stanovništva i partnera. • Kreiranje i promocija raznovrsnih edukativnih tura i aktivnosti • Razviti edukativne materijale i interpretacijske sadržaje koji će posjetiteljima pružiti dublje razumijevanje ekoloških sustava i kulturne baštine • Osigurati potrebnu infrastrukturu za provedbu tura, uključujući označavanje staza, postavljanje informativnih ploča i osiguranje biciklističke opreme • Redovito pratiti broj posjetitelja, njihove povratne informacije i ekonomski rezultati • Analizirati utjecaj programa na lokalno gospodarstvo i očuvanje kulturne i prirodnih baština
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – 2026.
Nositelj projekta	Turističke zajednice s projektnog područja; Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	JU More i krš, gradovi i općine na projektnom području, DMC agencije, ponuditelji usluga u turizmu, ekološke udruge
Trošak projekta	Nije poznato

Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, sredstva JU More i krš, sredstava EU projekata (npr. Interreg i Life programi), Fond za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice
----------------------------	--

Naziv projekta	Razvoj integriranih programa adrenalinskog i aktivnog turizma u planinskom prstenu
Kratki opis	<p>Trendovi na turističkom tržištu sve više potiču razvoj aktivnog turizma, koji predstavlja ključni faktor u dalnjem unapređenju održivog i cjelogodišnjeg turizma. Aktivni turizam privlači grupe turista i individualne posjetitelje u ruralna i kontinentalna područja, produžujući turističku sezonu i revitalizirajući ruralne krajeve. U Dalmatinskoj zagori, razvoju adrenalinskog i aktivnog turizma pogoduje bogatstvo kulturnih i prirodnih znamenitosti, netaknuta priroda, mirna okolina te raznovrsnost smještajnih mogućnosti, uz dobru prometnu povezanost.</p> <p>Iako potencijal za razvoj aktivnog turizma postoji, suočavamo se s izazovima poput nedovoljne educiranosti lokalnog stanovništva, nedostatka specijaliziranih turističkih agencija (DMC), nedostatka finansijskih ulaganja te nedovoljne promocije ovih aktivnosti. Ipak, ulaganje u razvoj aktivnog turizma može imati značajan pozitivan utjecaj na lokalno gospodarstvo, zapošljavanje te očuvanje kulturne i prirodne baštine.</p> <p>Naglasak razvoja programa aktivnog turizma usmjeren je na područje lokaliteta Prozor (Vrlika), Kamešnica, Svilaja, Orlove stine, Greda - Glavice – penjalište, te vidikovac Nutjak i stijena za slobodno penjanje Čačvina. Kroz raznolike aktivnosti poput planinarenja, penjanja, biciklizma, vožnje kanuima te razgledavanja prirodnih ljepota i kulturnih znamenitosti, ova područja mogu privući širok spektar turista i ljubitelja aktivnog odmora. Ključni korak u dalnjem razvoju aktivnog turizma bit će uspostava suradnje između lokalnih dionika, turističkih agencija, vlasti te drugih relevantnih institucija, kako bi se osigurala adekvatna infrastruktura, promocija te očuvanje prirodnih i kulturnih resursa za buduće generacije.</p> <p>Izvedba projekta uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza trenutnog stanja i potreba za infrastrukturom (Provesti detaljnu analizu trenutnog stanja turističke infrastrukture, resursa i aktivnosti u planinskom prstenu (Prozor, Kamešnica, Svilaja, Orlove stine, Greda - Glavice, vidikovac Nutjak, stijena Čačvina) • Identificirati potencijalne turističke rute i lokalitete za adrenalinske i aktivne turističke programe. • Edukacija lokalnog stanovništva • Potaknuti stvaranje lokalnih specijaliziranih turističkih agencija (DMC) koje će se baviti aktivnim turizmom. • Razvoj turističke infrastrukture i integriranih turističkih paketa. • Marketinške kampanje i promocija. • Implementacija i praćenje programa aktivnog turizma • Redovito održavanje i dugoročna suradnja s dionicima.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Turistička zajednica splitsko-dalmatinske županije turističke agencije Dalmatinske zagore; sportske udruge i društva Dalmatinske zagore, JU More i Krš; HGSS; Ministarstvo turizma i sporta; Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, Interreg programi, Fond za zaštitu okoliša, Fond za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Razvoj programa usmjerenog na domaći (izletnički) turizam
Kratki opis	<p>Navedena aktivnost ima za cilj potaknuti razvoj i promociju domaćeg turizma kao ključnog segmenta u održivom turističkom razvoju. Fokusiran na poticanje lokalnog ekonomskog rasta i jačanje turističke ponude, projekt će osmislići i implementirati inovativne programe i aktivnosti koji će privući domaće posjetitelje i potaknuti njihovo istraživanje i upoznavanje s raznolikim turističkim destinacijama u lokalnoj regiji.</p> <p>Jedan od glavnih ciljeva projekta je razvoj raznolikih izletničkih programa koji će zadovoljiti različite interese i preferencije domaćih turista. Kroz suradnju s lokalnim dionicima, turističkim agencijama, obiteljskim gospodarstvima, kulturnim institucijama i drugim relevantnim partnerima, nužno je osmislići programe koji će obuhvatiti posjete kulturnim znamenitostima, prirodnoj baštini, eno-gastronomskim destinacijama, ali i povezati sjećanje na minula vremena i emocije povezivanja s vlastitom baštinom.</p> <p>Stoga, ključni element projekta bit će promocija lokalne kulture, tradicije i običaja kroz organizaciju tematskih događanja, festivala, i radionica koje će privući domaće posjetitelje i potaknuti ih da istraže i dožive autentične lokalne doživljaje. Također, kroz edukativne programe i interpretacijske sadržaje, posjetiteljima će se pružiti dublje razumijevanje povijesti, prirodnih fenomena te tradicionalnih zanata i obrta karakterističnih za određenu regiju.</p> <p>Kroz sve aktivnosti projekta, posebna pažnja bit će posvećena održivosti i zaštiti okoliša, potičući odgovorni turizam i promicanje lokalne ekološke svijesti među posjetiteljima. Očekivani rezultati projekta uključuju povećanje broja domaćih turista, jačanje lokalne ekonomije, promociju kulturne baštine i prirodnih resursa te poboljšanje kvalitete turističke ponude u regiji.</p> <p>Faze ovog projekta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza trenutnog stanja i potreba za razvojem domaćeg turizma • Identificirati ključne dionike, uključujući turističke agencije, obiteljska gospodarstva, kulturne institucije i druge relevantne partnere. • Edukacija i priprema lokalnog stanovništva i partnera. • Kreiranje raznovrsnih izletničkih programa • Organizacija tematskih događaja, festivala i radionica koje promiču lokalnu kulturu, tradiciju i običaje. • Razviti marketinške kampanje usmjerenе na domaće tržište, koristeći tradicionalne i digitalne kanale. • Implementacija i praćenje programa. • Održavanje i dugoročna održivost programa.
Status projekta	U provedbi.
Vrijeme trajanja	2025. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Gradovi i općine na projektnom području, DMC agencije, ponuditelji usluga u turizmu, OPG-ovi, udruge u kulturi, Splitsko-dalmatinska županija
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, proračuni gradova i općina s s projektnog područja, Fond za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Unaprjeđenje turističke signalizacije i interpretacije
----------------	--

Kratki opis	Smeđa signalizacija i interpretacija dio je aktivnosti koji provodi sustav turističkih zajednica, a daljnjim razvojem turizma potrebno ju je kontinuirano nadopunjavati i održavati. Smeđa turistička signalizacija upućuje goste na atrakcije, a kvalitetna i dobro organizirana interpretacija omogućuje da gosti dobro upoznaju atrakciju i njeno značenje i da se educiraju zašto je ona važna i izdvojena. Pri izradi turističke interpretacije važno je voditi računa o materijalima, načinu i stilu pisanja i isticanju zanimljivosti. Koliko je moguće, potrebno je ujednačiti turističku interpretaciju na cijelom prostoru Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa, kako bi se gosti što je moguće lakše snalažili i prepoznавали ih u prostoru. Pri tome, dodatno, valja voditi računa i o tome da su interpretacijske ploče lako dostupne, uz mogućnost sigurnog parkiranja i, ukoliko je moguće i gdje je to potrebno, uz odmorišta (klupice). Operacionalizacija projekta podrazumijeva:
• Izradu projektnog zadatka	
• Definiranje novih lokaliteta	
• Izradu koncepta jednoobraznih ploča (jedinstveni standardi i dizajn)	
• Postavljanje, održavanje i nadopunjavanje	
Status projekta	Projekt u tijeku (kontinuirano)
Vrijeme trajanja	2024. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Gradovi i općine s projektnog područja
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, Fond za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta/	Razvoj sustava pomoći/potpore vlasnicima starih tradicijskih kuća u cilju njihove obnove i turističke valorizacije
Kratki opis	<p>Stare tradicijske kuće i njihovo očuvanje iznimno je važno za ambijentalnu vrijednost prostora, a time kvalitetu života lokalnog stanovništva i kvalitetu doživljaja gostiju. Zbog toga na njihovo pažljivo obnavljanje treba staviti poseban naglasak budući da takve kuće u funkciji obiteljskog smještaja (kuće za iznajmljivanje, turistički apartmani) uvelike podižu ukupnu kvalitetu turističke ponude, mogu postići visoku cijenu na tržištu i privlače goste više platežne moći. Pri tome se misli na stručan i profesionalan pristup obnovi njihova koncepta, korištenju materijala i boja. Nužno je da vlasnici tih kuća konzultiraju stručnjake iz tog područja i obnavljaju kuću na način da u potpunosti sačuvaju njenu vrijednost. To je često puta zahtjevno i financijski i organizacijski. Osim obnove kuće važno je voditi računa i o hortikulti, okruženju, prilazu, parkingu. Stoga se predlaže da se vlasnicima pruža sustav potpore i da im se pomogne u tome, a rezultati neće biti samo ugodno stanovanje za njih već podizanje vrijednosti/atraktivnosti/ambijentalnosti cijele destinacije. Pomoći može biti u više oblika, od održavanje radionica/edukacije ili studijska putovanja na kojima bi se učilo iz primjera dobre prakse, tiskanja i distribucije priručnika o elementima tradicijske gradnje (što ona podrazumijeva, kako pristupiti obnovi i dr.), financijski poticaji i dr.</p> <p>Operacionalizacija projekta uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizu stanja starih kuća (lokacija, vlasništvo) • Organizaciju/formiranje tima stručnjaka (arhitekti, povjesničari, urbanisti i dr.) • Istraživanje interesa vlasnika • Provedbu radionica • Distribuciju informacija • Identifikacija kriterija dodjele finansijskih pomoći za obnovu • Praćenje korištenja dodijeljenih poticaja.

Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2024. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi), gradovi i općine Turističke zajednice s projektnog područja
Partneri u provedbi	Arhitekti, urbanisti, povjesničari umjetnosti i dr. stručnjaci
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstava EU, Fond za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Uspostava jedinstvenog kalendaru događanja na području Dalmatinske Zagore-splitskog zaleđa – povezivanje/grupiranje i unapređenje manifestacija
Kratki opis	<p>Kulturna, sportska, zabavna i sva druga događanja mogu biti privlačni motiv za posjet Dalmatinskoj zagori – splitskom zaleđu, posebno iz razloga što se odvijaju u lijepom, autentičnom i očuvanom okruženju. Upravo zbog toga dijele zajednička obilježja pa je potrebno uspostaviti jedinstveni kalendar događanja, neke manifestacije povezati/grupirati te kontinuirano raditi na obogaćivanju njihova sadržaja. Time bi se izbjegla preklapanja, te bi se neka događanja na određene teme mogla nadopunjavati i odvijati na više lokacija više dana. Tako povezane teme/manifestacije imale bi snažniju privlačnu moć jer bi privlačile goste zainteresirane za neke teme i omogućavale im sadržajniji boravak/doživljaj.</p> <p>Izbor događanja koja će biti u zajedničkom portfelju događanja treba biti vođen kriterijima poput toga kolika je važnost/snaga događanja u smislu privlačenja publike i koliko događanje pridonosi željenom pozicioniraju i imidžu Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa.</p> <p>Kalendar bi trebao biti jednostavno i lako dostupan u tiskanom obliku kroz sve turističko-informativne centra u Županiji i šire, i kroz online medije. Dodatno na web portalima bilo bi korisno omogućiti njihovo selektiranje prema interesima, temi, vremenu održavanja.</p> <p>Također bi trebalo izdvojiti nekoliko glavnih tj. središnjih događanja specifičnih tema koji na čijoj bi se promociji dodatno radilo i koji bi mogli postati nositelja imidža destinacije.</p> <p>Faze uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prikupljanje i analiza svih manifestacija i događanja • Dogovor oko grupiranja i povezivanja i izrada kalendaru • Izdvajanje nekoliko imidž manifestacija i njihova dodatna promocija • Tiskanje promocijskih materijala i objava na portalima • Praćenje zadovoljstva posjetitelja i unapređivanje manifestacija kroz nove elemente ponude
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	TZ Splitsko-dalmatinske županije
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, Fond za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Projekti/aktivnosti grada Sinja

Naziv projekta	Tematska škola jahanja i tematsko terapijsko jahanje
Kratki opis	<p>U svrhu cjelogodišnjeg korištenja Interpretacijsko-edukacijskog centra Sinjske Alke nužno je kreirati i organizirati tematske škola jahanja s ciljem pružanja različitih programa koji će obuhvatiti pokazna dječja jahanja, jahanje za mlade i odrasle, tečajeve početnog i naprednog jahanja te terensko jahanje. Svaki od tih programa bit će osmišljen kako bi uključio edukativnu komponentu koja je povezana s tradicijom Sinjske Alke. Uz praktični dio, predlaže se održavanje i tematskih radionica koje će se fokusirati na značajke alkarske odore, alkarskog konja i vrednovanja tradicije. Za potrebe ovih programa, kroz projekt Sinj u sridu nabavljene su replike alkarskih odora, oružja i opreme, te je izrađena rampa za projahivanje koja omogućuje pristup osobama s invaliditetom.</p> <p>Paralelno s tematskom školom jahanja, u centru će se organizirati i program terapijskog jahanja koji će biti namijenjen osobama s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije. Terapijsko jahanje se sve više prepoznaje kao učinkovita terapijska metoda, posebno za osobe s neuromuskularnim poremećajima i drugim fizičkim ili psihičkim poteškoćama. Osim fizičkih koristi, terapijsko jahanje pruža i psihološke koristi, uključujući poboljšanje psihičkog statusa i socijalnu integraciju. Edukativno-zabavni aspekt programa dodatno će doprinijeti društvenoj socijalizaciji osoba s invaliditetom, pružajući im priliku za učenje i zabavu u poticajnom okruženju. Ovaj program će kombinirati terapijski i edukativno-zabavni aspekt, pružajući korisnicima priliku da se upuste u terapeutsku aktivnost uz istovremeno učenje o tradiciji Sinjske Alke. Osim terapijskog dijela, korisnici će imati priliku sudjelovati u različitim aktivnostima poput tematskih radionica i posjeta Alkarskoj ergeli. Ovaj program bit će otvoren za individualne korisnike, kao i za institucije i udruge koje se bave skrbi o osobama s invaliditetom na širem području regije.</p> <p>Faze izvedbe projekta uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvoj i dizajn tematskih škola jahanja i terapijskog jahanja (Razviti detaljan plan tematskih škola jahanja i terapijskog jahanja, uključujući sadržaje, metode, tečajeve i edukativne komponente) • Obuka instruktora i terapeuta • Prilagodba infrastrukture za pristupačnost osobama s invaliditetom • Provedba redovitih programa i promocija istih • Praćenje i evaluacija uspješnosti programa • Osiguranje finansijske održivosti i dugoročne suradnje s dionicima
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – 2027.
Nositelj projekta	Viteško alkarsko društvo
Partneri u provedbi	Grad Sinj, Turistička zajednica Grada Sinja, Kamičak d.o.o., Konjički savez Hrvatske, Udruga za terapijsko jahanje Equitatus Sinj, Konjički klub Alamo i drugi
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva Splitsko-dalmatinske županije

Naziv projekta	Pokazno prezentacijski program Sinjske Alke
----------------	---

Kratki opis <p>Cilj programa je omogućiti posjetiteljima da dožive jedinstvenost Sinjske Alke kao nematerijalne baštine pod zaštitom UNESCO-a tijekom cijele godine, posebno u razdobljima predsezona i postsezona. Program bi trebao obuhvaćati prikaz alkarske svečane povorke i demonstracije trčanja Alke, kao i objašnjenje značaja alkarske odore i opreme, sve to uz pratnju zvuka Alkarske glazbe. Materijalni elementi baštine koji su izloženi u Muzeju Sinjske Alke bit će prikazani uživo u Interpretacijsko-edukacijskom centru Sinjska Alka. Pokazni program bit će dostupan tijekom cijele godine, s terminima prilagođenima interesu grupa i turista. Očekuje se intenzivnija suradnja s turističkim agencijama koje će uključiti ovaj jedinstveni turistički proizvod u svoju ponudu.</p> <p>Izvođenje pokaznih programa Sinjske Alke potrebno je realizirati najmanje 12 puta godišnje, kako bi se osigurala redovita dostupnost posjetiteljima i zadovoljilo njihovo povećano zanimanje za ovaj doživljaj. Ovi događaji pružit će gostima dublje razumijevanje tradicije i kulture Sinja i sinjske krajine, te će pridonijeti promociji ove jedinstvene manifestacije diljem Hrvatske i šire.</p> <p>Faze izvedbe projekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definirati konkretnе ciljeve projekta, ključne aktivnosti i očekivane rezultate. • Razviti detaljan plan provedbe s vremenskim okvirima i odgovornostima. • Razvoj i dizajn pokaznog programa (Razviti sadržaj i format pokazno-prezentacijskog programa, uključujući alkarsku svečanu povorku, demonstracije trčanja Alke, te objašnjenja značaja alkarske opreme i odore. Pripremiti materijale za interpretaciju i edukaciju (brošure, vodič, informativne ploče). • Obuka izvođača i prilagodba prostora (Osigurati tehničku opremu i logističku podršku za izvedbu programa) • Provedba redovitih izvedbi i promocija programa (Prilagoditi termine izvedbi interesu grupa i turista, s posebnim naglaskom na predsezonom i postsezonom) • Praćenje posjećenosti i evaluacija programa • Osiguranje finansijske održivosti i dugoročne suradnje. 	
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – 2027.
Nositelj projekta	Grad Sinj i Turistička zajednica Grada Sinja, Kamičak d.o.o.
Partneri u provedbi	Udruge građana usmjerene na promociju kulturne baštine, Ministarstvo kulture i medije, Županijski odjel za kulturu, UNESCO
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva iz EU projekata (INTERREG programi), UNESCO, Svjetska banka

Naziv projekta	Alkarska škola u Sinju
Kratki opis <p>Riječ je o projektu koji bi se odvijao u Interpretacijsko-edukativnom centru Sinjska Alka u kojem djeluje Viteško alkarsko društvo osnovano 1715. godine (a koje danas djeluje kao udruga građana). U kulturno-edukativni program Alkarske škole, koja bi se odvijala ljeti, bili bi uključene i aktivnosti: obilazak dvora i posjet Muzeju Sinjske alke, obilazak grada Sinja, Mala Alka te posjet gradovima u kojima se odvijaju viteške igre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osmišljavanje programa • Koordinacija sudionika/organizacija • Promocija ljetne škole • Provedba i evaluacija 	
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – kontinuirano (ovisno o interesu)
Nositelj projekta	Grad Sinj

Partneri u provedbi	Turistička zajednica Grada Sinja, Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske, Lokalni KUD-ovi i udruge
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Proračun grada Sinja, sredstva EU

Vezano uz tematsko grupiranje manifestacija, njihovo unapređivanje i objedinjavanje u jedinstveni kalendar, u nastavku se navode neke od manifestacije koje se organiziraju već niz godina i koje se potencijalno mogu razviti u potpisne ili tzv. 'hallmark' manifestacije¹.

Naziv projekta	Glazbene večeri na tvrđavi Kamičak - Sinj
Kratki opis	Grad Sinj i Cetinski kraj želi se pozicionirati kao grad kulturnih zbivanja, a tomu svakako ide u prilog postojeća bogata materijalna i nematerijalna kulturno povijesna baština. Jedan od nezaobilaznih simbola grada Sinja je tvrđava Kamičak, podno koje se razvio današnji Sinj. Tvrđava je sagrađena 1712. godine kao zvjezdoliki bastion ispunjen zemljom. Na samoj Tvrđavi nalazi se kula koja je služila kao promatračnica, a na njoj je sat sa zvonom izlivenim u jednoj od najpoznatijih ljevaonica, Colbachini u pokrajini Veneto u Italiji. Na autentičnoj i jedinstvenoj tvrđavi Kamičak s prekrasnom binom, želi se nastaviti organiziranje koncerata klasične, ali i tradicijske te jazz glazbe. Ove jubilarne godine planiraju se tri koncerta jazza 26.7. Marius Preda, 16. i 17.8. Tamara Obrovac i Filip Pavić.
Status projekta	Projekt u tijeku
Vrijeme trajanja	2024. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Sinja
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko dalmatinske županije, Hrvatska turistička zajednica, Grad Sinj, Viteško alkarsko društvo (VAD), Kulturno-umjetnički centar Sinj (KUS), Kamičak d.o.o., Ministarstvo kulture o medija RH
Trošak projekta	15.000,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice grada Sinja, proračun grada Sinja, bespovratna sredstva – Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije, Hrvatske turističke zajednice

Naziv projekta	Kamičak etno festival
Kratki opis	Kamičak Etno Festival je <i>world music</i> festival koji se od 2018. godine održava svaki posljednji vikend kolovoza, na tvrđavi Kamičak, zaštićenom kulturnom dobru u samom srcu viteškog grada Sinja. Festival je pokrenut u okviru EU projekta "Sinj u sridu", a s ciljem afirmacije i revitalizacije tvrđave Kamičak, čije je obnavljanje financirano kroz spomenuti

¹ Getz (2005) navodi kako se termin potpisna (hallmark, engl.) manifestacija koristi za ponavljajuće događaje koji imaju takvu važnost u smislu tradicije, atraktivnosti, imidža ili publiciteta, da domaćinskoj lokaciji, zajednici ili destinaciji daju kompetitivnu prednost. Protekom vremena, takva manifestacija i destinacija postaju nedjeljive. Dakle, takve se manifestacije u potpunosti identificiraju s duhom nekog mjesta, grada ili regije te postaju njen nadaleko prepoznatljiv simbol. Radi se o jednom ili više puta održanim manifestacijama koje su razvijene ponajprije kako bi se povećala svjesnost, privlačnost i profitabilnost turističke destinacije na kratki i/ili dugi rok. Takvi događaji oslanjaju se na status, jedinstvenost i važnost, s ciljem privlačenja pozornosti (Getz, 2005, p. 16). Pivčević (u objavi) naglašava kako je osnovno obilježje ovih događaja njihova jaka veza sa domaćinskom destinacijom prirodne i kulturne baštine.

Getz, D (2005), *Event Management and Event Tourism*, Cognizant Communication

Pivčević, S. (2022), *Hallmark events*, u Buhalis, D. (ed.), *Encyclopaedia of Tourism Management and Marketing*, Edward Elgar Publishing, p. 494–496

	<p>projekt. Ideja festivala bila je povezati lokaciju - prepoznatljivi simbol grada Sinja i zaštićeno kulturno dobro, s nematerijalnom kulturnom baštinom - tradicijskom glazbom iz svih krajeva svijeta. U pet godina postojanja festival je ugostio neka od najznačajnijih i najzvučnijih imena world music scene: Nakedband Belgrade (SRB), Orkiestra sw. Mikolaja (PL), Perije (MK), Hudaki Village Band (Ukrajina), Cinkuši (HR), Veja (HR), 34'O Trio (Bugarska), Kurtautca (SRB), Ogenj (HR), Lenhart Tapes i Mirjana Raić (SRB), Yall Aux Yeux (BiH), Kries (HR), Baklava band (MK) itd., a vrijednost festivala prepoznao je i EU projekt "MOST - Bridge for Balkan Music" koji je finansijski podržao 3. izdanje festivala osiguravajući razmjenu znanja i iskustva s predstvincima festivala Mikolajki Folkowe iz Lublina (Poljska).</p> <p>Kamičak Festival usmjeren je na prezentaciju i afirmaciju nacionalne i svjetske glazbene baštine kroz suvremenu autorsku interpretaciju i interdisciplinarni pristup isprepletanju tradicijske glazbe i različitih žanrova – jazza, electro/synth, popa, rocka i bluesa. Na taj način program festivala doprinosi afirmaciji i promociji tradicijske glazbe široj javnosti.</p>
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	Od 2018.godine kontinuirano
Nositelj projekta	Gradska galerija Sikirica
Partneri u provedbi	Nije poznato
Trošak projekta	25. 000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun grada Sinja, Splitsko-dalmatinske županije, Turističke zajednice Splitsko dalmatinske županije, vlastita sredstva Gradske galerije Sikirica

Naziv projekta	Nebesa MetalFest - Sinj
Kratki opis	Grad Sinj, kao središte Dalmatinske zagore, obiluje zanimljivim glazbenim događajima. Međutim, ovakav tip događaja poput festivala alternativne glazbe „Nebesa fest“ ne postoji u Dalmaciji, stoga upravo tu vidimo veliki potencijal. "Nebesa Metal Fest" je zamišljen kao festival alternativnog pristupa rock, country, punk, metal i drugim glazbenim izričajima. Ovim festivalom promovirao bi se Grad Sinj kao nositelj predstavljanja sinjskih i drugih lokalnih umjetnika te mjesto zbližavanja sinjske mlade glazbene scene na jedinstvenoj prirodnoj lokaciji, uz gostujući nastup splitskih i drugih hrvatskih glazbenika.
Status projekta	U provedbi
Vrijeme trajanja	2024. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Sinja
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko dalmatinske županije, Hrvatska turistička zajednica, Grad Sinj, KUS – Sinj, Kamičak d.o.o
Trošak projekta	8.000,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice grada Sinja, proračun grada Sinja, bespovratna sredstva – Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije, Hrvatske turističke zajednice

Naziv projekta	Predstava 'Opsada Sinja 1715' - Sinj
Kratki opis	U srži Dalmatinske zagore, gdje prošlost pripovijeda i kamenom, predstava „Opsada Sinja 1715.“ postavlja scenu za epski prikaz ključnog trenutka lokalne povijesti. Smještena na slikovitom prijelazu iz 17. u 18. stoljeće, ova dramatična predstava poziva publiku da se vrati u doba kada se Sinj odupirao osmanlijskoj opsadi nevjerojatnom hrabrošcu i zajedništvom. Gledatelji su preneseni u Sinj tog vremena, kad su zvukovi topova odjekivali iznad brda, a hrabri branitelji stajali čvrsto protiv sila koje su pokušavale osvojiti njihov grad.

	Predstava je mješavina napetosti, heroizma i ljudskih priča, dočarava živopisan prikaz opsade koja je oblikovala sudbinu Sinja.
Status projekta	U provedbi
Vrijeme trajanja	2024. - kontinuirano
Nositelj	Turistička zajednica grada Sinja
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko dalmatinske županije, Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske, HTZ, KU Marko Marulić-Split, Grad Sinj, VAD, brojne udruge iz cijele SDŽ, PP Sinj, KK Alkar, Alkarska ergela, HGSS- ispostava Sinj, Čistoča Cetinske krajine, KUS- Sinj
Trošak projekta	30.000,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva TZ grada Sinja, sredstva TZ Splitsko-dalmatinske županije, Hrvatske turističke zajednice, proračun grada Sinja, Splitsko-dalmatinske županije

Naziv projekta	Smotra mačkara Cetinskog kraja - Sinj
Kratki opis	2024. po sedmi put postati središte Godišnjih pokladnih ophoda mačkara podkamešničkih sela koji imaju dugu tradiciju održavanja te su najbolji pronositelji i čuvari tradicionalnih pokladnih običaja u cetinskom kraju. Godišnji pokladni ophodi mačkara podkamešničkih sela nalaze se na listi zaštićene nematerijalne kulturne baštine Republike Hrvatske. Ovom smotrom nastoji se popularizirati upravo ta bogata tradicija pokladnih običaja koja je jedinstvena u Europi. Tradiciju Dida sačuvali su te je svake godine u veljači uprizoruju mačkare u cetinskim naseljima. Brojne mačkarske skupine imaju priliku predstaviti se široj javnosti na jednom mjestu – rezultat je živahna, vesela i bučna povorka koja ispod šarenog kolorita krije dugu tradiciju održavanja po pažljivo i strogo utvrđenim pravilima. Mačkare su najbolji pronositelji i čuvari pokladnih običaja u našim krajevima i već nakon blagdana Sveta tri kralja upućuju se na ophode selima i zaseocima.
Status projekta	U provedbi
Vrijeme trajanja	2024. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Sinja
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko dalmatinske županije, HTZ, Grad Sinj, KUS – Sinj, Udruge mačkara
Trošak projekta	28.000,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva TZ grada Sinja, TZ Splitsko-dalmatinske županije, Hrvatske turističke zajednice, proračun grada Sinja, KUS – Sinja, Udruge mačkara

Projekti/aktivnosti grada Trlja

Naziv projekta	Trlј Eko festival - Trlј
Kratki opis	Manifestacije poput ekoloških festivala igraju ključnu ulogu u razvoju turizma jer podižu svijest o važnosti očuvanja okoliša, promoviraju održive načine života i privlače posjetitelje zainteresirane za ekološke teme. Takvi događaji ne samo da obogaćuju turističku ponudu, već i potiču lokalnu zajednicu na aktivno sudjelovanje u očuvanju prirodnih resursa. Trlј Eko Festival, prvo izdanje prodajno-izložbenog sajma posvećenog ekologiji, koji je se održao od 14. do 16. srpnja 2023. u Gradskom parku Trlja prošloga ljeta, posjetiteljima je ponudio široku lepezu proizvoda i usluga vezanih za ekologiju i eko načina življenja. Festival obuhvaća kompletну ponudu proizvoda i usluga koji su vezani za očuvanje okoliša i zdravog načina života, što ga čini jedinstvenim u Hrvatskoj. Sredstva se traže za promidžbene aktivnosti, troškove smještaja i javnog prijevoza za stručnjake te za hranu i piće za sudionike.
Status projekta	U provedbi

Vrijeme trajanja	2024. – kontinuirano (svake godine u srpnju)
Nositelj projekta	Turistička zajednica grada Trilja
Partneri u provedbi	Grad Trilj
Trošak projekta	60.000,00 EUR
Izvori financiranja	sredstva Turističke zajednice grada Trilja, Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije, proračun grada Trilja, Ministarstva kulture, Hrvatske turističke zajednice

Naziv projekta	Thrill blues festival - Trilj
Kratki opis	Thrill Blues Festival svaku godinu privlači sve veći broj posjetitelja kako domaćih tako i stranih, te je kroz trodnevni program u 2022. godini Grad Trilj posjetilo oko 9.000 posjetitelja. Manifestacija koja je etablirala grad Trilj na glazbenoj svjetskoj sceni, te je sam festival krajem 2019. godine bio proglašen najboljim internacionalnim festivalom. Festival sa svojim programom upotpunjuje program triljskog ljeta i oplemenjuje kulturno-turističku ponudu grada Trilja i cijele Splitsko-dalmatinske županije.
Status projekta	U provedbi
Vrijeme trajanja	2024. – kontinuirano (svake godine u srpnju)
Nositelj projekta	TZ grada Trilja
Partneri u provedbi	Grad Trilj
Trošak projekta	127.000,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice grada Trilja, Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije, proračun grada Trilja, Ministarstva kulture, Hrvatske turističke zajednice

Naziv projekta	Advent u Trilju - Trilj
Kratki opis	Kroz program „Adventa u Trilju“ građanima će se kroz četiri tjedna omogućiti bogati kulturni i umjetnički sadržaj. Predstaviti će se razne lokalne udruge i KUD-ovi poput Triljskih mažoretkinja i Kuda Župe Grab, uz ostale goste. Izložbom triljske likovne udruge „Tilurium“ predstaviti će se mnogi umjetnički sadržaji. Edukacijama i radionicama za djecu i umirovljenike koje će se odvijati u prostorijama kino dvorane obogatiti će se sami sadržaj Adventa, izradom božićnih ukrasa. Kroz adventske vikende nastupi će razni zabavni pjevači, čime će sve zajedno doprinijeti oplemenjivanju kulturne ponude uz edukativnu komponentu svih stanovnika Grada Trilja.
Status projekta	U provedbi
Vrijeme trajanja	2024. – kontinuirano (prosinac svake godine)
Nositelj projekta	Grad Trilj
Partneri u provedbi	Splitsko-dalmatinska županija, Grad Trilj
Trošak projekta	68.000,00 EUR
Izvori financiranja	sredstva proračuna Splitsko-dalmatinske županije, grada Trilja

Projekti/aktivnosti grada Vrlike

Naziv projekta	Vrlika Lake Festival
Kratki opis	Grad Vrlika malo je mjesto u zaleđu Dalmatinske zagore koje je demografski opustošeno brdsko planinsko područje. Osmišljavanjem ovakvih manifestacija stvara se prepostavka

	za oživljavanjem kulture i turizma na našim krajevima koja prijeko potrebno trebaju svaki oblik potpore da stanu na noge. Vrlika je također tijekom rata bila okupirana i razorena što je dodatno dovelo do devastacije prostora i događanja. Vrlika Lake Festival ima za cilj da u gradu Vrlici stvori jednu tradicionalno glazbenu manifestaciju i na taj način stavi naš grad na kartu rock glazbe. Festival se održava zadnjeg vikenda u lipnju na prekrasnoj lokaciji u Garjaku uz jezero. Traje dva dana, a osim glazbenih grupa biti će organizirane i razne radionice, društvene igre i prezentacije.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	Od 2024. kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica Grada Vrlike
Partneri u provedbi	Grad Vrlika
Trošak projekta	50.000,00 EUR (godišnje)
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice grada Vrlike, proračun grada Vrlike, Splitsko-dalmatinske županije, sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije, Hrvatske turističke zajednice

Naziv projekta	Opera Ero s onoga svijeta
Kratki opis	U svijetu najizvođenija hrvatska opera, remek-djelo za koje od pozornice u Vrlici nema autentičnije ambijentalne pozornice. Česma zvana i Vrilo je izvor potoka u šumi u jugozapadnom dijelu Vrlike. Kao mjesto okupljanja i druženja imala je i ima značajnu ulogu u životu Vrličana pa je inspirirala velikog hrvatskog književnika i dramatičara Milana Begovića za maštovitи libreto Ere s onoga svijeta.Ero s onoga svijeta, jedna je od najizvođenijih hrvatskih opera na stranim pozornicama.Ovog ljeta moći ćemo je ponovno pratiti kao i prethodnih godina u njenom najprirodijem zamislivom okruženju: na tlu s kojeg je izvorno i ponikla- u Vrlici, rodnom mjestu Begovićevom, kao i rodnom mjestu mnogih folklornih poticaja što ih je Gotovac tako nenadmašno ugradio u Era. HNK Split izvodi operu.U Vrlici je prvi put u novije doba postavljena 2006. i tako je uspostavljena tradicija koja se ovisno o mogućnostima poštivala skoro svake godine. No prva izvedba u Vrlici bila je davne 1976. godine na obljetnicu rođenja Milana Begovića . Predstojeće uprizorenje pokraj vrličke Česme biti će tako 16. izvedba naše najpopularnije opere na njenom izvorištu i održati će se 03.08.2024.Datum je takav zbog toga što je ovo pozornica na otvorenom i na taj način minimaliziramo utjecaj lošeg vremena jer jako je zahtjevan i skup projekt što se tiče organizacije montažnog gledališta i pozornice obzirom da je sve u prirodi.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2024.-kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica Grada Vrlike
Partneri u provedbi	Grad Vrlika
Trošak projekta	60.000,00 EUR (godišnje)
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice grada Vrlike, proračun grada Vrlike, Splitsko-dalmatinske županije, sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije, Hrvatske turističke zajednice

Naziv projekta	Vrličko ljeto-Dani Milana Begovića
Kratki opis	Cilj odnosno svrha manifestacije je privući što veći broj turista, a i domaćih posjetitelja kako bismo kontinuirano radili na oživljavanju Dalmatinske zagore kao destinacije u koju "vrijedi" otici jer osim prirodnih ljepota i kulturnih znamenitosti imamo za ponuditi i ovaj drugi sadržajni dio. Svrha je i promicati tradiciju kroz gastronomiju te očuvanje kulturne i povijesne baštine ali i podizanje kvalitete i turističke ponude. Također Vrlici kao turistički nerazvijenoj je još uвijek jako bitno održavati događaje u sezoni. Vrličko ljeto obiluje nizom

	kulturnih i gastronomskih događanja zasnovanih na kulturnoj baštini vrličkog kraja od kojih izdvajamo večer pjesme kola i narodnih običaja na kojoj nastupaju mnoga kulturna društva, festival ojkavice kao nematerijalnog kulturnog dobra. Desetu godinu radimo i gastronomski događaj natjecanje u pečenju vrličkih uštipaka što je posebno posjećeno. Kazališna predstava na otvorenom kao i kino na otvorenom te par zabavnih večeri. Svake godine svjedoci smo sve većeg interesa za praćenje navedenih događanja. Očekivani broj posjetitelja je od 5- 7 tisuća
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	2024.-kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica Grada Vrlike
Partneri u provedbi	Grad Vrlika
Trošak projekta	10.000,00 EUR (godišnje)
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice grada Vrlike, proračun grada Vrlike, Splitsko-dalmatinske županije, sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije

Projektne aktivnosti općine Dugopolje

Naziv projekta	Dugopolje BEER FEST
Kratki opis	Dugopolje BEER FEST zabavna je manifestacija koja je u protekle 4 godine postala jedna od TOP manifestacija na području općine Dugopolje. Svojim sadržajem okuplja više od tisuću posjetitelja, zaljubljenika u atmosferu festivala craft piva, praćenu eno-gastronomskom ponudom i glazbom. Mjesto održavanja je prirodno outdoor izletište Dračanica, koje spaja aktivni odmor s prirodnom baštinom te pruža posjetiteljima jedinstven ugođaj pod padinama Mosora. Dugopoljski Beerfest održava se krajem kolovoza, kada je još uvijek glavna sezona i veliki priljev gostiju, kojima se prezentira kulturološka i gastronomска ponuda Dalmatinske zagore. Cilj ovakve manifestacije je stvaranje turističkog proizvoda Dalmatinske zagore, kojim se produžuje sezona u unutrašnjosti Dalmacije i jača motiv dolaska turista.
Status projekta	U tijeku/realizacija
Vrijeme trajanja	Od 2019. godine kontinuirano se održava posljednji vikend u kolovozu (23.-24.08.2024.)
Nositelj projekta	Turistička zajednica Dugopolje
Partneri u provedbi	Hrvatska turistička zajednica , Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Općina Dugopolje, udruga DAR Dugopolje
Trošak projekta	Cca. 19.000,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice općine Dugopolje, proračun općine Dugopolje, sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije

Naziv projekta	XIX. Međunarodni folklorni susreti u Dugopolju 'Ljepota u kamenitom'
Kratki opis	Manifestacija je osmišljena tako da folklorne skupine nastupaju na četiri različite pozornice u Splitsko-dalmatinskoj županiji, od čega dva mesta u Dalmatinskoj zagori (Muć i Dugopolje) i dva mesta uz obalu (Kaštel Kambelovac i Dugi Rat). 'Ljepota u kamenu kamenitom' naziv je druge od četiri večeri, koja se održava u Dugopolju. Folklorna svečanost odvija se na ljetnoj pozornici u samom središtu mjesta-na Trgu domovinske zahvalnosti u srcu turističke sezone. Program započinje svečanim mimohodom folklornih skupina te se nastavlja nastupom domaćina KUD-a Pleter Dugopolje i gostujućih skupina. Tijekom posljednjih 18 godina, na folklornoj svečanosti u Dugopolju predstavilo se više od 2000 sudjelovatelja iz 62 različite folklorne skupine iz 20 zemalja s 4 kontinenta, čime su ovi susreti poprimili transkontinentalni karakter. Uz folklorne pjesme, glazbu i plesove, gostujuće skupine predstaviti će se i svojom gastronomijom.

Status projekta	U tijeku/realizacija
Vrijeme trajanja	Od 2004. kontinuirano se održava (16.07.2024.)
Nositelj projekta	Turistička zajednica općine Dugopolje
Partneri u provedbi	Splitsko dalmatinska županija, Općina Dugopolje, KUD 'Pleter' Dugopolje
Trošak projekta	Cca. 4.300,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice općine Dugopolje, proračun općine Dugopolje, sredstva Splitsko-dalmatinske županije

Naziv projekta	Zelena linija
Kratki opis	Povezivanje međusobno bliskih turističkih atrakcija Splitskog zaleđa - Centra za posjetitelje u Dugopolju, špilje Vranjače, tvrđave Klis i turističkog kompleksa Stella Croatica, pokretanje novih ekoloških i održivih izletničkih programa s naglaskom na bicikliranje, pješačenje, planinarenje na Mosor, Svilaju i Dinaru. Program uključuje i subvencioniranje izleta autobusom i električnim vozilima te obrazovanje vodiča i pratitelja za pojedine programe. Cilj ovog projekta je razvoj i unaprjeđenje izletničkih programa na području Dalmatinske zagore - Splitskog zaleđa u suradnji s dionicima s područja javnog i privatnog sektora. Povećanje broja stranih posjetitelja turističkih atrakcija, razvoj zelenog i održivog turizma u Mosoru pješačenje i planinarenje.
Status projekta	U tijeku/realizacija (osigurani su izvori financiranja i projekt se provodi)
Vrijeme trajanja	Svake godine u razdoblju travanj-listopad (2023.-2026.)
Nositelj projekta	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije.
Partneri u provedbi	TZ Općine Dugopolje
Trošak projekta	Oko 20.000,00 € godišnje
Izvori financiranja	Sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije

Projektne aktivnosti općine Klis

Naziv projekta	Kliško kulturno ljeto - Klis
Kratki opis	Manifestacije su ključne za razvoj turizma jer privlače posjetitelje, obogaćuju kulturnu ponudu i doprinose očuvanju lokalne tradicije i baštine. One ne samo da povećavaju turističku atraktivnost destinacije, već i jačaju lokalnu ekonomiju te potiču zajednicu na aktivno sudjelovanje u očuvanju i promociji svojih kulturnih vrijednosti. Kliško kulturno ljeto tradicionalna je manifestacija koja se održava ljeti na tvrđavi Klis i okolnim lokalitetima. Prepoznatljivo je događanje, održava se duže od 10 godina te se procjenjuje da je motiv dolaska velikog broja posjetitelja te da ima jak promidžbeni učinak za Splitsko-dalmatinsku županiju.
Status projekta	U provedbi
Vrijeme trajanja	2024. – kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica općine Klis
Partneri u provedbi	Općina Klis, Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije
Trošak projekta	10.000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Klis, sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije

3.3. Unaprjeđenje sustava upravljanja turističkim razvojem destinacije (Cilj 3.)

Strateški cilj 3 usmjeren je na unaprjeđenje sustava upravljanja turističkim razvojem destinacije Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa. Realizacija ovog cilja artikulira se kroz dva ključna prioriteta koji se bave osnaživanjem upravljačkih kapaciteta i sustavnim praćenjem kvalitete destinacijskog turizma.

3.3.1. Osnaživanje nositelja upravljačkih procesa u turizmu (Prioritet 3.1.)

Prioritet 3.1. Osnaživanje nositelja upravljačkih procesa u turizmu ključan je za poboljšanje kvalitete i efikasnosti upravljanja turizmom. Fokus je na jačanju sposobnosti ključnih aktera odgovornih za planiranje, implementaciju, nadzor i evaluaciju turističkih projekata. Razvoj ovih kapaciteta omogućava bolje razumijevanje tržišnih trendova i potreba posjetitelja, uz istovremeno očuvanje lokalne kulture i okoliša. Ovaj prioritet potiče suradnju među turističkim zajednicama, lokalnim vlastima, privatnim sektorom i obrazovnim institucijama, što dovodi do integriranih strategija koje odgovaraju stvarnim potrebama i mogućnostima lokalne zajednice.

Zajednički projekti/aktivnosti makrodestinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe

Naziv projekta	Osnivanje koordinacijskog foruma destinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe
Kratki opis	<p>Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora–splitsko zaleđe bi trebao imati ključnu ulogu u sinergijskom povezivanju različitih turističkih zajednica na projektom području, radi postizanja zajedničkih ciljeva. Koordinacija bi omogućila učinkovitiju raspodjelu resursa, smanjila preklapanja i troškove te povećala efikasnost projekata, poglavito onih koji su od zajedničkog interesa za više gradova i općina na području Dalmatinske zagore-Splitskog zaleđa. Također bi osigurala dosljednost u pristupu, poboljšala komunikaciju među turističkim zajednicama te potaknula razmjenu najboljih praksi i ideja. Osim toga, takva koordinacija bi jačala konkurentnost regije na turističkom tržištu te doprinijela održivom razvoju destinacije. Kroz zajednički rad, turističke zajednice mogu bolje iskoristiti svoje resurse, razviti inovativne proizvode i usluge te pružiti bogatije iskustvo posjetiteljima. Važna je i činjenica da, prema Pravilniku o kriterijima za dodjelu sredstava iz Fonda za udružene turističke zajednice lokalne i regionalne turističke zajednice (NN 4/2022), članak 4, stavak 2, turističke zajednice lokalne ili regionalne razine koje su <u>sporazumom</u> udružene međusobno ili sa jedinicama lokalne samouprave za područje kojih nije osnovana turistička zajednica, mogu koristiti sredstva ovog Fonda za zajedničke aktivnosti (u Fondu je predviđen ukupan iznos od 30% od ukupno prikupljenih sredstava upravo za inicijative ovakvih neformalnih udruženja).</p> <p>Proces uspostave koordinacijskog foruma započinje izradom zajedničkog programa rada, koji mora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvrditi jasne ciljeve foruma; • Identificirati dionike u regiji, uključujući turističke zajednice, turističke operatore, lokalne vlasti, nevladine organizacije, stanovništvo, i druge relevantne aktere; • Oslanjati se u upravljanju razvojem turizma na dokument Strategija razvoja turizma Dalmatinske zagore-splitskog zaleđa; • Razviti plan komunikacije i promocije destinacije; • Organizirati programe obrazovanja i osposobljavanja za lokalno stanovništvo i turističke operatore; • Uspostaviti sustav praćenja i evaluacije kako bi se redovito procjenjivali napredak i postignuti rezultati te prilagodili strategije prema potrebi.

	<ul style="list-style-type: none"> Razmotriti opcije za financiranje aktivnosti foruma, uključujući javna sredstva, privatne investicije, fondove EU i druge izvore.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.
Nositelj projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja
Partneri/ dionici u provedbi	Gradovi i općine s projektnog područja
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva Fonda za udružene turističke zajednice; sredstva turističkih zajednica, proračuni gradova i općina s projektnog područja, temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

Naziv projekta	Organizacija serije edukativnih radionica iz područja destinacijskog menadžmenta i marketinga
Kratki opis	<p>Edukacija nositelja upravljačkih procesa u području destinacijskog menadžmenta i marketinga ključna je za uspješno vođenje destinacije i promociju njezinih turističkih resursa. U tom smislu radionice bi trebale pokrivati teme poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osnove destinacijskog menadžmenta Strateško planiranje u destinacijskom menadžmentu Analiza tržišta i istraživanje Korištenje podataka za donošenje odluka. Razvoj i inovacije turističkih proizvoda Kreiranje jedinstvenih i autentičnih turističkih doživljaja. Strategije pozicioniranja i diferencijacije. Korištenje društvenih mreža za promociju destinacija. Optimizacija web stranica i SEO za turističke destinacije. Kreiranje i upravljanje doživljajem posjetitelja. Evaluacija zadovoljstva posjetitelja. Rješavanje pritužbi i unapređenje korisničke usluge. Održivi turizam i odgovorno upravljanje destinacijom Krizni menadžment i oporavak destinacije Uloga partnerstva i suradnje u destinacijskom menadžmentu Financiranje i investicije u turizmu Aplikacija za EU fondove i druge finansijske poticaje. <p>Ove radionice mogu biti organizirane u obliku predavanja, praktičnih vježbi, studija slučaja i grupnih diskusija kako bi sudionici mogli aktivno sudjelovati i primijeniti naučeno na konkretnе primjere. Proces organizacije edukativnih radionica treba uključiti sljedeće faze/aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Definiranje ciljeva (što se želi postići ovim radionicama i kome su namijenjene) Odabir tema relevantnih za odabranu ciljnu skupinu. Odabir predavača/stručnjaka u području za koje se planira edukacija Priprema sadržaja i metoda edukacije u suradnji s edukatorima Poticanje dionika na sudjelovanje (promocija) Organizacija i provedba Procjena i povratne informacije
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.

Nositelj projekta	Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora-Splitsko zaleđe (po uspostavi), sa turističkim zajednicama s projektnog područja (temeljem Sporazuma o udruživanju turističkih zajednica /po projektnoj osnovi)
Partneri u provedbi	Gradovi i općine s projektnog područja, Razvojne agencije, LAG
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva Fonda za udružene turističke zajednice, sredstva turističkih zajednica s projektnog područja , proračuni gradova i općina s projektnog područja, te temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

Naziv projekta	Organizacija edukativnih radionica za turističke djelatnike (aktualne i potencijalne) o vrijednosnim aspektima baštine i potencijalima njihove turističke valorizacije
Kratki opis	<p>Budući je baština najvrjedniji resurs za razvoj turizma, nužno je da turistički djelatnici steknu nužna znanja kako bi je na odgovarajući način koristili, ali i čuvali od neadekvatne eksploatacije. U tom smislu edukativne radionice bi mogle obuhvatiti sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Značaj baštine u turizmu: inventarizacija kulturne, povijesne i prirodne baštine u destinaciji; važnost baštine za lokalnu ekonomiju, kulturu i identitet; stvaranje kataстра resursa/atrakcija; • Baština kao izvor inspiracije razvoj turističkih proizvoda te promocija autentičnih doživljaja; • Razumijevanje važnosti očuvanja kulturne baštine radi budućih generacija te pregled strategija i pristupa očuvanju baštine; • Edukacija posjetitelja o baštini; • Tehnike interpretacije kulturne baštine koje omogućuju posjetiteljima da dublje razumiju kontekst i značenje spomenika i lokaliteta; • Strategije za balansiranje turističkog razvoja s očuvanjem baštine te smanjenje negativnih utjecaja poput prekomjerne posjećenosti ili degradacije lokaliteta; • Inovativni pristupi interpretaciji baštine; primjena novih tehnologija poput virtualne stvarnosti, interaktivnih aplikacija ili digitalnih vodiča za obogaćivanje iskustva posjetitelja; • Suradnja s lokalnom zajednicom. <p>Ove teme pružaju turističkim djelatnicima temeljno razumijevanje vrijednosnih aspekata baštine i osnažuju ih da prenesu tu vrijednost posjetiteljima na autentičan i inspirativan način. Radionice mogu biti organizirane u obliku predavanja, praktičnih vježbi, studija slučaja i grupnih diskusija kako bi sudionici mogli aktivno sudjelovati i primijeniti naučeno na konkretnе primjere. Proces organizacije edukativnih radionica treba uključiti sljedeće faze/aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiranje ciljeva (razmisiliti o tome što se želi postići ovim radionicama i kome su sve namijenjene). • Odabir tema koje su relevantne za odabranu ciljnu skupinu. • Odabir predavača/stručnjaka u području za koje se planira edukacija • Priprema sadržaja i metoda edukacije u suradnji s edukatorima • Promocija edukacije • Organizacija i provedba • Procjena i povratne informacije.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora-Splitsko zaleđe (po uspostavi), sa turističkim zajednicama s projektnog područja (temeljem Sporazuma o udruživanju turističkih zajednica /po projektnoj osnovi)

Partneri u provedbi	Obrazovne ustanove, kulturne institucije i pojedinci, tehnološke tvrtke
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva Fonda za udružene turističke zajednice, sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, proračuni gradova i općina s projektnog područja, te temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

Naziv projekta	Oblikovanje sustava poticaja zajedničkih/integriranih turističkih projekata, proizvoda i infrastrukture na području destinacije
Kratki opis	<p>Destinacija Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe nije samo zbir pojedinačnih mikro destinacija pod upravom zasebnih JLS već predstavlja i jedinstvenu funkcionalnu destinaciju koju povezuju zajednički homogeni resursi, infrastruktura i identitetska obilježja. Kako bi se poticao razvoj zajedničkih inicijativa, projekata i proizvoda, nužno je na destinacijskoj razini oblikovati sustav poticaja, što podrazumijeva sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija zajedničkih potreba i interesa jedinica lokalne samouprave s projektnog područja kao i zajedničkih resursa s potencijalom za turističku valorizaciju. • Postavljanje jasnih ciljeva za poticaje (poput poboljšanja turističke ponude, izgradnje zajedničke turističke i komunalne infrastrukture, povećanja turističke potrošnje i poboljšanja održivosti destinacije). • Dizajniranje sustava fleksibilnih poticajnih mehanizama uključujući finansijske poticaje (npr. subvencije, povlastice, porezna izuzeća), tehničku pomoć, obuku i edukaciju, te marketinšku podršku. • Utvrđivanje kriterija i uvjeta za dobivanje poticaja, uključujući prioritete, pravila prijave, postupke odabira i kriterije ocjenjivanja • Pružanje edukacije i informacija dionicima o dostupnim poticajima, postupcima prijave i njihovim koristima kako bi se potaknula šira participacija i maksimizirao utjecaj programa. • Oblikovanje procesa ocjenjivanja i odabira prijava prema utvrđenim kriterijima. • Redovito praćenje i evaluacija učinkovitosti poticajnih programa kako bi se osiguralo da postižu svoje ciljeve i prilagodili ih promjenama potreba destinacije. • Promocija primjera najbolje prakse zajedničkih ili integriranih turističkih projekata kako bi se potaknula inspiracija i repliciranje modela. <p>Poticajni programi trebaju poticati suradnju između javnog i privatnog sektora, lokalnih zajednica, nevladinih organizacija i drugih dionika s područja destinacije Dalmatinske zagore-splitskog zaleđa. To se može postići kroz zahtjeve za partnerstvo ili zajedničko financiranje projekata.</p>
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Gradovi i općine s projektnog područja
Partneri u provedbi	Turističke zajednice (temeljem Sporazuma o udruživanju turističkih zajednica /po projektnoj osnovi), razvojne agencije, LAG, kulturne institucije, turistički djelatnici/poduzetnici
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Proračuni gradova i općina s projektnog područja, sredstva Fonda za udružene turističke zajednice; sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, te temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

Naziv projekta	Razvoj programa jačanja uključenosti lokalnog stanovništva u procesima donošenja odluka vezanih za razvoj turizma
-----------------------	--

Kratki opis	<p>Jačanje uključenosti lokalnog stanovništva u procesima donošenja odluka o turizmu ključno je radi osiguranja održivog razvoja. Lokalno stanovništvo često posjeduje duboko razumijevanje lokalnih resursa, kulture i potreba, što može obogatiti planiranje turizma. Njihova uključenost promiče osjećaj vlasništva nad procesom i smanjuje rizik od negativnih utjecaja turizma na zajednicu.</p> <p>U tom smislu bilo bi poželjno osmisliti/razviti cijeloviti program aktivnosti usmjerenih na ovaj cilj. Sadržaj samog programa može obuhvatiti sljedeće smjernice/zadatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiranje načina i postupaka provođenja procesa javne konzultacije s lokalnom zajednicom u donošenju ključnih odluka o razvoju turizma i za turizam značajnih projekata; • Osnivanje trajnih ili ad-hoc savjetodavnih tijela ili radnih grupa koje uključuju predstavnike lokalnog stanovništva, turističke industrije, vlasti i nevladinih organizacija može biti korisno za donošenje informiranih odluka i promicanje dijaloga; • Razvoj programa volontiranja koji omogućuju lokalnom stanovništvu sudjelovanje u različitim aspektima turizma, poput očuvanja okoliša, interpretacije kulturne baštine ili promocije destinacije; • Provođenje edukativne kampanje o održivom turizmu i važnosti uključivanja lokalnog stanovništva u planiranju i upravljanju turističkim destinacijama; • Pružanje podrške lokalnim inicijativama i projektima koji promiču održivi turizam i uključenost lokalnog stanovništva; • Omogućavanje pristupa informacijama o planovima i projektima razvoja turizma lokalnom stanovništvu na razumljiv način, budući je transparentnost u procesima donošenja odluka ključna za izgradnju povjerenja i podrške lokalne zajednice. <p>Sam hodogram aktivnosti u procesu oblikovanja programa obuhvaća:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oblikovanje plana aktivnosti programa (ciljevi, metode i resursi potrebni za provedbu programa); • Prijedlog (godišnjih /višegodišnjih) konkretnih aktivnosti koje će potaknuti uključenost lokalnog stanovništva, poput radionica, javnih konzultacija, obuka ili formiranja savjetodavnih tijela; • Definiranje i uključenje relevantnih dionika u razvoj programa; • Prijedlog potrebnih sredstava za provedbu planiranih aktivnosti programa prema definiranom rasporedu; • Redovita evaluacija programa radi procjene njegove učinkovitosti i utjecaja na potrebe zajednice.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	Izrada dokumenta programa 2025. g. (provedba do 2030.g.)
Nositelj projekta	Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora-Splitsko zaleđe (po uspostavi), s turističkim zajednicama s projektnog područja, gradovi i općine s projektnog područja
Partneri u provedbi	Obrazovne ustanove, kulturne institucije i pojedinci, nevladine udruge, razvojne agencije, LAG, zainteresirani pojedinci, lokalni poduzetnici
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva Fonda za udružene turističke zajednice, sredstva lokalnih turističkih zajednica s projektnog područja, proračuni gradova i općina s projektnog područja, temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa; lokalne inicijative

Naziv projekta	Organizacija edukativnih radionica o turizmu i održivom razvoju za različite dobne i interesne skupine lokalne zajednice
-----------------------	---

Kratki opis	<p>S obzirom na činjenicu da se turizam počeo razvijati na području destinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe zahvaljujući inicijativama pojedinaca i bez sustavnog pristupa, zatekavši na taj način lokalne zajednice nepripremljenim za učinke koje turizam generira, nužno je pristupiti podizanju svijesti stanovnika o turizmu i održivom razvoju kroz organizaciju edukativnih radionica za različite dobne i interesne skupine. Radionice bi trebale biti prilagođene svakoj dobnoj skupini, koristeći pristupačan jezik i interaktivne metode kako bi se osiguralo razumijevanje i angažman. Za djecu i mlade igre, kreativne aktivnosti i terenski posjeti mogu biti učinkoviti načini za učenje o važnosti održivog turizma. Za odrasle, radionice bi se mogle fokusirati na konkretnе teme poput ekološke održivosti, vrijednosti kulturne i prirodne baštine za turizam, ekonomskih utjecaja turizma na lokalnu zajednicu te o poduzetničkom potencijalu u turizmu. Važno je osigurati da se radionice prilagode interesima i potrebama svake skupine kako bi se postigao maksimalan učinak u podizanju svijesti i poticanju sudjelovanja lokalnog stanovništva u održivom razvoju turizma i u donošenju ključnih odluka o njegovoj budućnosti na području destinacije.</p> <p>Sam proces organizacije radionica odvija se prema sljedećim fazama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiranje ciljeva i ciljnih skupina • Identificiranje potreba i teme/a koje su relevantne za odabranu ciljnu skupinu • Odabir predavača/stručnjaka u području za koje se planira edukacija • Priprema sadržaja i metoda edukacije u suradnji s edukatorima • Promocija edukacije • Organizacija i provedba • Procjena i povratne informacije
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.-2030.
Nositelj projekta	Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora-Splitsko zaleđe (po uspostavi), s turističkim zajednicama s projektnog područja (temeljem Sporazuma o udruživanju turističkih zajednica /po projektnoj osnovi)
Partneri u provedbi	Obrazovne ustanove, kulturne institucije i pojedinci, ustanove predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva Fonda za udružene turističke zajednice, sredstva lokalnih turističkih zajednica s projektnog područja, proračuni gradova i općina s projektnog područja; temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

3.3.2. Sustavno praćenje kvalitete destinacijskog turizma (Prioritet 3.2.)

Prioritet 3.2. Sustavno praćenje kvalitete destinacijskog turizma usmjeren je na uspostavu efikasnih mehanizama za kontinuirano praćenje i evaluaciju turističke ponude. Cilj je osigurati visoku razinu kvalitete turističkih atrakcija, usluga i cijelokupnog iskustva posjetitelja. Sustavno praćenje omogućava identifikaciju područja za poboljšanje, uvid u uspješne prakse te prilagodbu ponude sukladno dinamičnim tržišnim uvjetima i očekivanjima posjetitelja. Ovo uključuje prikupljanje i analizu podataka o ekonomskim, socijalnim i ekološkim utjecajima turizma, što doprinosi uravnoteženom razvoju i minimalizaciji negativnih utjecaja na lokalnu zajednicu i okoliš. Kroz implementaciju ovih prioriteta, strateški cilj 3 postavlja temelje za efikasno, održivo i inkluzivno upravljanje turističkim razvojem u

destinaciji. Jačanje upravljačkih kapaciteta i sustavno praćenje kvalitete ključni su za stvaranje turističke ponude koja ne samo da zadovoljava visoke standarde, već i aktivno doprinosi ekonomskom razvoju, socijalnoj koheziji i očuvanju lokalnog identiteta i kulturne baštine.

Zajednički projekti/aktivnosti makrodestinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe

Naziv projekta	Implementacija sustava integralnog upravljanja kvalitetom destinacije
Kratki opis	<p>Uvođenje sustava upravljanja integralnom kvalitetom destinacije (Integrated Quality Management) predstavlja neophodan korak u optimizaciji turističkih destinacija. Ovaj pristup obuhvaća sve relevantne aspekte destinacije, uključujući infrastrukturu, usluge, okoliš, kulturnu baštinu i interakciju s posjetiteljima. Implementacija takvog sustava omogućava destinacijama da ostvare konkurentnu prednost kroz poboljšanu kvalitetu usluga, povećano zadovoljstvo gostiju, održivost okoliša te bolje upravljanje resursima. U implementaciji sustava destinacijskoj menadžment organizaciji (DMO) odnosno turističkim zajednicama (TZ) uobičajeno pomažu kvalificirane institucije koje unaprijed imaju razrađen skup relevantnih pokazatelja /indikatora uspješnosti (kvantitativne i kvalitativne naravi) koji omogućuju procjenu performansi sustava upravljanja kvalitetom destinacije i koji takve destinacije certificiraju.</p> <p>Zadaća turističkih zajednica s projektnog područja ili Koordinacijskog foruma destinacije Dalmatinska zagora–splitsko zaleđe u implementaciji sustava integralnog upravljanja kvalitetom destinacije uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suradnju s certifikacijskom kućom i definiranje uvjeta certificiranja; • Definiranje standarda kvalitete koji se odnose na različite aspekte turističke ponude, kao što su smještaj, ugostiteljske usluge, atrakcije, okolišna održivost itd. • Promociju programa certificiranja među lokalnim turističkim dionicima uz poticaj na prijavu za certificiranje • Koordinaciju procesa certificiranja između certifikacijske kuće i turističkih dionika (organizacija ocjenjivanja, pružanje podrške pripremi za certificiranje, komunikacija između svih uključenih strana); • Praćenje i održavanje standarda nakon dodjele oznaka kvalitete, kako bi osigurali da certificirani turistički subjekti i dalje zadovoljavaju postavljene standarde; • Promociju certificiranih turističkih subjekata putem web stranice, turističkih karti i drugih promidžbenih alata kako bi ih se istaknulo pred potrošačima i potaknuto posjetitelje da koriste njihove usluge.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2026. (uvodenje sustava); provođenje-trajno
Nositelj projekta	Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora-Splitsko zaleđe (po uspostavi), s turističkim zajednicama s projektnog područja (temeljem Sporazuma o udruživanju turističkih zajednica /po projektnoj osnovi)
Partneri/ dionici u provedbi	Gradovi i općine s projektnog područja, javna komunalna poduzeća, privatna poduzeća i obrti, poglavito u području turizma, obrazovne, kulturne i sportske ustanove i institucije, nevladine udruge...
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva Fonda za udružene turističke zajednice, sredstva lokalnih turističkih zajednica, proračuni gradova i općina s projektnog područja, temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

Naziv projekta	Oblikovanje programa podrške dionicima turističkog eko sustava u procesu ishođenja relevantnih certifikata održivosti
Kratki opis	<p>Podrška lokalnim dionicima turističkog eko sustava u ishođenju relevantnih certifikata održivosti, napose ekoloških, ključna je jer im omogućuje usvajanje održive poslovne prakse koja je ključna za dugoročni uspjeh i konkurentnost na turističkom tržištu. Certifikati održivosti pružaju dokaz njihove posvećenosti zaštiti okoliša, socijalnoj odgovornosti i ekonomskoj održivosti, što može poboljšati njihovu reputaciju među turističkim potrošačima, investitorima i regulatornim tijelima. Osim toga, ovi certifikati otvaraju pristup novim tržištima, potiču inovacije i podižu svijest o važnosti održivog poslovanja u lokalnoj zajednici. Podrška u procesu certifikacije pruža im potrebna znanja, resurse i tehničku pomoć kako bi uspješno implementirali održive prakse i ispunili zahtjeve certifikacije. Kroz ovu podršku, lokalni dionici ili poduzetnici postaju pokretači pozitivnih promjena prema održivoj budućnosti za svoje poslovanje, lokalni turistički sustav i zajednicu.</p> <p>Sam program podrške obuhvaća sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edukaciju lokalnih dionika/poduzetnika o važnosti ekološke održivosti i prednostima koje certifikacija može donijeti; • Pružanje informacija o relevantnim certifikatima u turizmu; • Podršku u implementaciji ekoloških praksi (npr. savjetovanje o smanjenju emisija, upravljanju otpadom, korištenju obnovljivih izvora energije i slično); • Omogućavanje dionicima pristupa tehničkoj podršci koja im je potrebna za implementaciju ekoloških mjera, poput savjeta inženjera ili stručnjaka za okoliš; • Pružanje finansijske podrške s ciljem olakšavanja financiranja troškova povezanih s certifikacijom ili implementacijom ekoloških mjera (subvencije, poticaje ili poreske/komunalne olakšice). • Poticanje suradnje između dionika kako bi se dijelila iskustva i najbolje prakse u postizanju ekološke održivosti i ishođenju certifikata. • Redovito praćenje napretka dionika u postizanju ekološke održivosti i ishođenju certifikata.
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025-2030
Nositelj projekta	Gradovi i općine s projektnog područja
Partneri/ dionici u provedbi	Turističke zajednice s projektnog područja, lokalni (turistički) poduzetnici i javna poduzeća
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva proračuna gradova i općina s projektnog područja, Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice te temeljem prijava na projekte sufinancirane iz EU fondova/programa

3.4. Jačanje prepoznatljivosti destinacije na tržištu (Cilj 4.)

Strateški cilj 4 usmjeren je na jačanje prepoznatljivosti Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa kao turističke destinacije na tržištu. Ovaj cilj obuhvaća dva ključna prioriteta: jačanje vidljivosti destinacije i brendiranje regije kao jedinstvene destinacije.

3.4.1. Jačanje vidljivosti destinacije (Prioritet 4.1.)

Prioritet 4.1. Jačanje vidljivosti destinacije fokusira se na povećanje svijesti o regiji među potencijalnim posjetiteljima, partnerima i investitorima kroz različite marketinške i promotivne strategije. Ovo uključuje aktivnosti kao što su sudjelovanje na turističkim sajmovima, organizacija B2B događanja, unapređenje online prisutnosti kroz SEO strategije i efikasno oglašavanje na društvenim mrežama. Cilj je stvoriti snažan i privlačan imidž destinacije koji će privući veći broj posjetitelja i ojačati njen položaj na konkurentnom tržištu.

Zajednički projekti/aktivnosti makrodestinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe

Naziv projekta	Kreiranje promocijskih materijala
Kratki opis	<p>Turističke zajednice na području Dalmatinske zagore danas raspolažu različitim promocijskim materijalima koje nisu konceptualno i vizualno ujednačene. Predlaže se izrada nekoliko zajedničkih promocijskih materijala koje će obuhvatiti cijeli prostor, a vremenom i povezivanje pojedinačnih materijala.</p> <p>To su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imidž-info brošura: kombinacija fotografija i tekstova s naglaskom na doživljajne komponente (opuštanje u prirodi, druženje, gastronomija, aktivnosti odmor i sl.) • Letci turističkih proizvoda (s naglaskom na specifičnosti prostora): konjički turizam, aktivni odmor, manifestacije i dr. • Turistička karta <p>Materijali se izrađuju u tiskanoj i elektronskoj formi (za listanje na internetskim stranicama).</p> <p>Faze izvedbe ovog projekta uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izradu koncepta i formiranje projektnog zadatka • Provedbu natječaja i realizacija • Evaluacija materijala
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – 2026.
Nositelj projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora-Splitsko zaleđe; Projektno udružene turističke zajednice i JLS s projektnog područja
Partneri u provedbi	Specijalizirane promocijske agencije
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, Fond za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Stvaranje baze imidž materijala
----------------	---------------------------------

Kratki opis	Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe kao jedinstvena destinacija tek treba stići svoju prepoznatljivost i stvarati imidž. Zbog toga je važno stvarati bazu glavnih 'ikona' (simbola) ovog prostora koji će se ponavljati kroz sve promocijske materijale i aktivnosti. Pri tome se misli na izbor glavnih atrakcija (nositelja prepoznatljivosti) koje su 'fotogenične' i izazivaju zanimanje i oduševljenje. To su, primjerice, izvor Cetine, prizori s Alke i slično. Uz to, prostor obiluje zanimljivim povijesnim pričama koje treba sakupljati i čuvati tekstove kao inspiraciju za pisanje turističkim novinarima (podloga za <i>storytelling</i>). Svi sakupljeni materijali mogu se koristiti na različite načine u komunikaciji s tržištem i predstavljaju zajednički materijal svih dionika u turizmu. Stoga je potrebno osigurati njihovu dostupnost i izraditi pravila korištenja. Operacionalizacija ovog projekta uključuje:
	<ul style="list-style-type: none"> • Odabir/selekcija 'ikona' • Angažiranje stručnjaka (fotografi) • Sakupljanje 'priča' • Izrada baze simbola
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – 2026.
Nositelj projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja; Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Specijalizirane tvrtke
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja i sredstva iz Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Unapređenje B2B aktivnosti
Kratki opis	Projekt obuhvaća podršku poslovnom sektoru u smislu bolje informiranosti i poticaja uključivanja Dalmatinske zagore u turističku ponudu. To je moguće ostvariti kroz nekoliko aktivnosti. Predlaže se na stranicama turističkih zajednica formirati posebnu sekciju na kojoj se će na jednostavan i pregledan način pružati aktualne informacije o stanju u turizmu, projektima, rezultatima relevantnih istraživanja, aktualnim događanjima, EU projektima u domeni turizma, najava događanja, adresari, turistička ponuda, tematske ture, manifestacije i sl. Uz to, moguće je organizirati nekoliko puta godišnje B2B događanja/tematske radionice s ciljem povezivanja poduzetnika u turizmu s potencijalnim partnerima (turističke agencije, vodiči i dr.). Aktivnosti koje ovaj projekt uključuje su:
	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada web arhitekture za B2B • Dodavanje sekcije B2B i kontinuirano ažuriranje • Promocija/informiranje o B2B sekciji među potencijalnim korisnicima • Organizacija B2B događanja
Status projekta	U provedbi (kontinuirano u okviru poslova turističkih zajednica)
Vrijeme trajanja	2024. - kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Privatni sektor/poduzetnici
Trošak projekta	Nije poznato

Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja i sredstva iz Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice
---------------------	--

Naziv projekta	Kreiranje i provedba jedinstvene kampanje za promociju Dalmatinske zagore-splitskog zaleđe
Kratki opis	<p>Za cijelo područje predlaže se provedba nekoliko snažnih imidža kampanja kroz koje bi se isticale glavni turistički proizvodi na području Dalmatinske zagore-splitskog zaleđa, glavne atrakcije sa jakim porukama o jedinstvenosti područja/jedinstvenosti doživljaja. Za imidža kampanju važno je da se provodi u unaprijed određenom vremenu s definiranim media planom, da ima kontinuitet, jasne poruke o destinaciji i da bude usmjerena prema ciljnim segmentima. Prvo bi trebalo provesti opće imidž kampanje kako bi se podignula svijest o Dalmatinskoj zagori kao turističkoj destinaciji, a potom bi se trebalo usmjeriti na turističke proizvode.</p> <p>Kampanja bi se mogla, ovisno o sredstvima, provoditi prije sezone, ali i u vrijeme samo sezone usmjerena na goste na obalnim destinacijama. Kampanja bi se mogla provoditi kroz online kanale, ali i koristiti mogućnosti vanjskog oglašavanja.</p> <p>Ovaj projekt uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiranje teme kampanje • Izrada promocijskih poruka i materijala • Provedba kampanje • Evaluacija kampanje
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2026. – kontinuirano
Nositelj projekta	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije
Partneri u provedbi	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja i sredstva iz Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Intenziviranje online promocijskih aktivnosti
Kratki opis	<p>Intenziviranje online promocijskih aktivnosti odnosi se na unapređenje postojećih web stranica turističkih zajednica na način da se unaprijede vizualni elementi, navigacija, da se dodaju interaktivni elementi (karte, fotografije), tekstovi i dr., ali i da se dodaju elementi promocije cijele Dalmatinske zagore – Splitskog zaleđa ('svi o svima'). Na društvenim mrežama također je potrebno objavljivati sve što se događa na cijelom prostoru Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa sa što više kvalitetnih fotografija, objava, priča.</p> <p>Ovaj projekt uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizu postojećih online promocijskih aktivnosti • Unapređenje promocije i intenziviranje putem društvenih mreža
Status projekta	U tijeku (kontinuirano u okviru aktivnosti turističkih zajednica)
Vrijeme trajanja	2024. – kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Novinari, blogeri, vlogeri, influenceri, fotograf
Trošak projekta	Nije poznato (u okviru planiranih sredstava budžeta turističkih zajednica)
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja i sredstva iz Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Projektne aktivnosti općine Klis

Naziv projekta	Općina Klis – kulturna i gastro destinacija
Kratki opis	<p>Projekt je pokrenut sa ciljem transformacije općine u prepoznatljivu turističku destinaciju. U fokusu je razvoj kulturnih resursa, gastronomска ponuda, promocija na lokalnim i međunarodnim razinama. Ciljevi projekta su očuvanje kulturna baštine, diversifikacija turističkih ponuda, implementacija inovativnih turističkih iskustava, edukacija i umrežavanje, ekološka održivost, partnerske inicijative, infrastrukturni razvoj te promocija digitalne platforme.</p> <p>Projekt uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizu resursne osnove • Unapređenje ponude u domeni kulture i gastronomije • Povezivanje s kulturnom i gastronomskom ponudom s destinacijama u okruženju • Intenziviranje promocije proizvoda kulture i gastronomije
Status projekta	U tijeku
Vrijeme trajanja	2024. - kontinuirano
Nositelj projekta	Općina Klis
Partneri u provedbi	Turistička zajednica općine Klis, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Trošak projekta	15.000,00 EUR
Izvori financiranja	Proračun općine Klis, sredstva Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

3.4.2. Brendiranje regije kao jedinstvene destinacije (Prioritet 4.2.)

Prioritet 4.2. brendiranje regije kao jedinstvene destinacije usmjeren je na razvoj snažnog brenda koji će naglasiti jedinstvene karakteristike regije, uključujući njenu kulturu, povijest, prirodne ljepote i specifične turističke atrakcije. Brendiranje uključuje stvaranje prepoznatljivog vizualnog identiteta i slogana, kao i storytelling i content marketing koji promoviraju regiju kao privlačnu i jedinstvenu destinaciju. Efektivno brendiranje koristi različite marketinške kanale, uključujući digitalne platforme, za privlačenje turista i investicija, što doprinosi dugoročnoj održivosti turističkog sektora. Kroz implementaciju ovih prioriteta, strateški cilj 4 teži da Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe postane široko prepoznata i atraktivna turistička destinacija. Ovo ne samo da povećava broj posjetitelja i turističku potrošnju, već i jača globalni imidž, čime se otvaraju nove mogućnosti za rast i razvoj turističkog sektora u destinaciji.

Zajednički projekti/aktivnosti makrodestinacije Dalmatinska zagora-splitsko zaleđe

Naziv projekta	Brendiranje Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa
Kratki opis	<p>Područje Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa u ovom se trenutku ne prepoznaće kao jedinstvena destinacija na turističkom tržištu. Zbog toga se, s ciljem podizanja prepoznatljivosti predlaže definiranje brenda, ponajprije izdvajanje glavnih atributa jedinstvenog područja. Glavni atributi jedinstvenosti, a potom i brand, koji bi u nekoliko pojmove opisao sve što ovo područje čini drugačijim i posebnim postao bi platforma za sve daljnje marketinške aktivnosti, ponajviše razvoja proizvoda i komunikacije s tržištem.</p>

	<p>Naglasak je potrebno staviti na prenošenje glavnih vrijednosti i emotivnih koristi koje su relevantne današnjim kupcima, koje ih mogu motivirati i inspirirati za dolazak u Dalmatinsku zagoru – splitsko zaleđe. Pri tome treba posebno voditi računa o tome po čemu se ova destinacija izdvaja od drugih, što može isticati kao izvorno i originalno svoje i kako to komunicirati prema gostima.</p> <p>Projekt uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiranje projektnog zadatka • Provedba natječaja i odabir izvođača • Izrada brend strategije
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025.- kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Turistička zajednica splitsko-dalmatinske županije
Trošak projekta	30.000,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije i sredstva iz Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Kreiranje vizualnog identiteta Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa
Kratki opis	<p>Vizualni identitet čini dio cijelokupnog brendiranja. Riječ je o izradi loga i slogana koji bi služio povezivanju komunikacijskih aktivnosti svih destinacija (i turističkih zajednica) na području Dalmatinske zagore – splitskog zaleđe. Vizualni identitet bi trebao rezultirati iz brend koncepta i na jednostavan i jasan način tržištu komunicirati posebitost ovog područja. Ujedno je važno da vizualni identitet bude usklađen s promocijskim konstantama TZ Splitsko-dalmatinske zagore (arhitektura brenda).</p> <p>Faze izvedbe projekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada projektnog zadatka • Formiranje tima za odabir loga i slogana • Provedba natječaja i odabir izvođača • Odabir loga i slogana, definiranje <i>brend booka</i> i pravila za primjenu • Distribucija promocijskih konstanti svim dionicima koji bi ih trebali primjenjivati kroz promocijske aktivnosti
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. - kontinuirano
Nositelj Projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske zagore
Trošak projekta	30.000,00 EUR
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije i sredstva iz Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Kreiranje web portala za Dalmatinsku zagoru – splitsko zaleđe
-----------------------	--

Kratki opis	Predlaže se izrada zajedničkog web portala na kojem bi se predstavilo cijelo područje Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa. Portal bi trebao sadržavati jednostavan i pregledan glavni izbornik, orientiran na potrebe korisnika. Informacije bi se trebale predstavljati na interaktivan način, s izbornicima i mush-up servisima (integrirani sadržaji s kartama). Na naslovnoj stranici važno je istaknuti imidž fotografije sa zanimljivim porukama kojima bi se komunicirale glavne atrakcije i prednosti boravka na ovom području. Osim stranice koja bi bila namijenjena turistima predlažu se posebne sekcije za medije i poslovni segment (B2B). Faze izvedbe projekta uključuju: <ul style="list-style-type: none"> • Izradu koncepta web portala (projektni zadatak) • Angažiranje stručnjaka • Izradu i održavanje stranice
Status projekta	Idejna faza
Vrijeme trajanja	2025. – kontinuirano
Nositelj projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije i sredstva iz Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

Naziv projekta	Intenziviranje aktivnosti odnosa s javnošću (novinari, influenceri, blogeri, vlogeri i dr.)
Kratki opis	Riječ je o zajedničkim aktivnostima usmjerenim prema većoj prisutnosti Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa u tradicionalnim i online medijima. Vezano uz to, predlaže se nekoliko tematskih studijskih putovanja na koje bi se pozvali novinari, influenceri, blogeri, vlogeri. Teme koje se mogu pokriti su, primjerice, konjički turizam, aktivni odmor, kultura. Osim toga, predlaže se intenziviranje U posebnoj sekciji na web portalima i zajedničkom web portalu važno je dati 'teme za inspiraciju', 'fotografije' i dr. kako bi se mediji što više potaknuli na objavu. Faze izvedbe projekta: <ul style="list-style-type: none"> • Izrada baze novinara i medija • Izrada baze tekstova/<i>storytelling</i> i fotografija • Distribucija tekstova i fotografija kroz sekciju 'za medije' • Praćenje objava
Status projekta	U provedbi – kontinuirano u okviru aktivnosti turističkih zajednica
Vrijeme trajanja	2025. – kontinuirano u okviru aktivnosti turističkih zajednica
Nositelj projekta	Turističke zajednice gradova i općina s projektnog područja, Koordinacijski forum destinacije Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe (po uspostavi)
Partneri u provedbi	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije
Trošak projekta	Nije poznato
Izvori financiranja	Sredstva turističkih zajednica s projektnog područja, sredstva Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije i sredstva iz Fonda za udružene lokalne i regionalne turističke zajednice

4. Praćenje i evaluacija

4.1. Razvoj indikatora realizacije i učinkovitosti

Upravljanje razvojem turizma na području Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa podrazumijeva kvalitetnu i dugoročnu suradnju turističkih zajednica i slaganje oko ciljeva, prioriteta i projekata predviđenih ovim akcijskim planom. To znači kontinuiran rad na povjerenju i stvaranju partnerskih odnosa koji su glavni preduvjet za realizaciju planiranih aktivnosti.

Da bi se turizam razvijao u skladu s načelima održivosti, prvi korak je procjena trenutnog stanja u svim trima dimenzijama održivosti: ekonomskoj, socijalnoj i ekološkoj. Ova početna ocjena, zajedno s kontinuiranim praćenjem, pruža ključne informacije za učinkovito upravljanje turizmom prema održivom razvoju. Destinacijske menadžment organizacije igraju aktivnu ulogu u promjenama, povezujući javne institucije, komunalna i turistička poduzeća radi razvoja turističke destinacije. Njihove aktivnosti usmjerene su na održivost kroz konkretnе funkcije i zadatke koje provode turistički profesionalci. Kroz jasnu koordinaciju dionika, nastoji se povećati svijest o važnosti održivosti i odgovorno raspodijeliti obveze. Odsustvo koordiniranog planiranja, upravljanja i komunikacije među dionicima često je posljedica nedostatka jedinstvenog vodstva i unaprijed definiranih pravila. U tom kontekstu, uloga nacionalnih i lokalnih organizacija je od presudne važnosti, što se može postići implementacijom Zakona o turizmu. Javno-privatno partnerstvo i adekvatni resursi ključni su za uspješnu implementaciju projekata. Regionalne i lokalne turističke zajednice značajno doprinose profesionalizaciji i formalizaciji tih procesa. Međutim, neujednačeno djelovanje turističkih zajednica često dovodi do nedostatka svijesti o važnosti održivosti. Procjena uključenosti u održivost destinacija nužna je za davanje preporuka za buduće procese i promjene.

U tom smislu, predlaže se sklapanje sporazuma o udruživanju turističkih zajednica Sinja, Trilja, Vrlike, Dugopolja i Klisa te potencijalno i jedinica lokalnih samouprava u okruženju, ukoliko se za to pokaže interes. U sporazumu se mogu definirati aktivnosti na kojima će turističke zajednice zajedno raditi. Također je važno odrediti koordinatora u provođenju programa/projekata. Koordinator se može, sukladno dogovoru, mijenjati u nekim intervalima. Zadaća koordinatora je, među ostalim, koordinacija aktivnosti, poticanje, dogovaranje, izvještavanje i drugo što se odredi sporazumom.

Za provedbu akcijskog plana važno je uspostaviti sustav kvantitativnih pokazatelja kako bi se pratila uspješnost implementacije Akcijskog plana. To ujedno znači uspostavljanje informacijske podloge za kvalitetna odluke destinacijskog menadžmenta. Temeljem **Zakona o turizmu (NN 156/2023)**, u čl. 4 destinacija je definirana kao „tržišno i turistički valorizirana prostorna cjelina koja predstavlja cilj turističkih putovanja i obuhvaća područje jedne ili više jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave“, čime navedeni opis možemo primijeniti i na predmetno projektno područje Cetinske krajine i Splitskog zaleđa. Nadalje, **Zakonom o turizmu, u čl. 14, stv 2** pokazatelji održivosti destinacije definirani su kao alat za praćenje održivosti i informirano upravljanje razvojem turizma kojima se mjere utjecaji turizma na gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti destinacije:

- zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
- zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
- pristupačnost destinacije
- sigurnost destinacije
- održivo upravljanje destinacijom

- upravljanje vodnim resursima
- gospodarenje otpadnim vodama
- gospodarenje otpadom
- zaštita bioraznolikosti
- održivo upravljanje energijom
- ublažavanje i prilagodba klimatskih promjena
- održivo upravljanje prostorom
- turistički promet
- turistička infrastruktura
- poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu.

Popis obveznih i specifičnih pokazatelja za praćenje održivosti, izvor i evidentiranje podataka koji su potrebni za izračun pokazatelja, rokove, kao i način praćenja održivosti propisuje ministar pravilnikom iz članka 13. stavka 4. nacrtu Zakona o turizmu. Predmetni pravilnik trenutno nije donesen (u postupku je), te se stoga ovim dokumentom predlaže praćenje i najmanje sljedećih pokazatelja:

- Rast/promjena kapaciteta smještajnih objekata (po vrstama i kvaliteti)
- Broj turista i noćenja prema vrstama objekata na mjesечноj razini
- Iskorištenost smještajnih kapaciteta po vrstama
- Broj i obilježja posjetitelja na manifestacijama i glavnim atrakcijama
- Zadovoljstvo posjetitelja na manifestacijama
- Promjena u broju turističkih agencija koje nude boravak u Dalmatinskoj zagori – splitskom zaleđu
- Izleti u Dalmatinsku zagoru – splitsko zaleđe (ponuda agencija i realizacija programa)
- Broj i obilježja korisnika tematskih proizvoda (primjerice terapijsko jahanje, proizvodi adrenalinskog turizma i slično)
- Broj prijavljenih i realiziranih projekata kroz EU financiranje
- Broj prijavljenih i realiziranih projekata kroz sredstva za udružene TZ (HTZ)
- Broj provedenih edukacija i broj polaznika
- Broj posjetitelja na web stranicama i društvenim medijima
- Ekološki otisak turističkih itinerera
- Broj zaposlenih u turizmu i sezonska fluktuacija zaposlenja
- Prihodi od turizma po vrsti turističkog proizvoda
- Broj i kvaliteta turističkih informacija i interpretacijskih centara
- Utjecaj razvoja turizma na kvalitetu života lokalne zajednice ili Percepcija lokalne zajednice vezano za učinke razvoja turizma

Navedeni pokazatelji se odnose na cjelovito praćenje održivosti razvoja turizma te trendova u destinaciji povezanih s kretanjima na strani turističke ponude i potražnje. Nadalje, nužno je definirati i pokazatelje učinkovitosti realizacije pojedinih elemenata akcijskog plana. S obzirom na kompleksnost istog, pokazatelji su definirani na razini prioriteta i mjera:

Cilj 1: Oblikovanje okruženja prikladnog za razvoj održivog turizma

Prioritet 1.1: Podrška kvalitetnom infrastrukturnom i komunalnom uređenju te oblikovanju turističke suprastrukture u skladu s nosivim (prihvatnim) kapacitetom JLS

Mjera 1.1.1: Izgradnja te unaprjeđenje kvalitete, dostupnosti i sigurnosti prometne infrastrukture

Pokazatelj 1: Broj izgrađenih ili obnovljenih kilometara prometne infrastrukture.

Pokazatelj 2: Postotak smanjenja broja prometnih nesreća.

Mjera 1.1.2: Poticanje kvalitetnijeg sustava javnog prijevoza

Pokazatelj 1: Broj novih linija javnog prijevoza.

Pokazatelj 2: Povećanje broja korisnika javnog prijevoza (u postocima)

Mjera 1.1.3: Poboljšanje kvalitete komunalne infrastrukture u skladu s relevantnim pravilnicima

Pokazatelj 1: Zadovoljstvo lokalne zajednice unaprjeđenjem kvalitete komunalne infrastrukture (usluga).

Pokazatelj 2: Postotak stanovništva koji ima pristup poboljšanim komunalnim uslugama.

Mjera 1.1.4: Podizanje učinkovitosti zbrinjavanja komunalnog otpada uz poštivanje načela cirkularne ekonomije

Pokazatelj 1: Postotak recikliranog otpada.

Pokazatelj 2: Smanjenje količine otpada odloženog na deponije (u tonama).

Mjera 1.1.5: Oblikovanje zelene i otporne turističke infrastrukture i suprastrukture poštujući načelo ujednačenog prostornog razvoja

Pokazatelj 1: Broj novih zelenih infrastruktura (npr. parkovi, zelene površine) (u m² ukoliko je dostupno).

Pokazatelj 2: Postotak turističkih objekata s implementiranim održivim praksama.

Mjera 1.1.6: Prostorno ujednačeno i s relevantnim pravilnicima usklađeno oblikovanje, izgradnja, uređenje i održavanje te kvalitetna signalizacija i interpretacija biciklističkih i planinarskih staza, poučnih staza, šetnica i tematskih ruta, kroz zajednička nastojanja lokalnih i regionalnih dionika

Pokazatelj 1: Broj izgrađenih ili obnovljenih staza i ruta.

Pokazatelj 2: Broj postavljenih interpretativnih i signalizacijskih panela.

Mjera 1.1.7: Poticanje implementacije pametnih (digitalnih) tehnologija u opremanju, uređenju i valorizaciji infrastrukturnih i komunalnih sustava

Pokazatelj 1: Broj implementiranih pametnih tehnologija namijenjenih opremanju, uređenju i valorizaciji infrastrukturnih i komunalnih sustava

Pokazatelj 2: Postotak povećanja učinkovitosti komunalnih usluga putem pametnih tehnologija.

Mjera 1.1.8: Poticanje primjene obnovljivih izvora energije u opremanju smještajnih kao i ostalih objekata u funkciji turističke ponude

Pokazatelj 1: Postotak smještajnih objekata s instaliranim obnovljivim izvorima energije.

Pokazatelj 2: Ukupna količina energije proizvedene iz obnovljivih izvora (u kWh).

Prioritet 1.2: Podrška istraživanju, obnovi, očuvanju i poboljšanju dostupnosti prirodne i kulturne baštine

Mjera 1.2.1: Podrška izradi dokumentacije neophodne u valorizaciji lokaliteta kulturne i prirodne baštine

Pokazatelj 1: Broj izrađenih dokumentacija za valorizaciju baštine.

Pokazatelj 2: Broj lokaliteta s izrađenom dokumentacijom.

Mjera 1.2.2: Poticanje suradnje i umreženosti relevantnih institucija i subjekata u aktivnostima istraživanja, obnove, očuvanja i valorizacije prirodne i kulturne baštine

Pokazatelj 1: Broj formalnih suradnji i partnerstava.

Pokazatelj 2: Broj zajedničkih projekata provedenih između institucija.

Mjera 1.2.3: Podizanje svijesti i edukacija lokalnog stanovništva o vrijednosti prirodne i kulturne baštine za jačanje identiteta zajednice i održivi turistički razvoj

Pokazatelj 1: Broj održanih edukativnih radionica i kampanja.

Pokazatelj 2: Broj sudionika u provedenim edukacijama.

Mjera 1.2.4: Unaprjeđenje fizičke dostupnosti prirodnih i kulturnih lokaliteta

Pokazatelj 1: Broj lokaliteta s poboljšanom fizičkom dostupnošću.

Pokazatelj 2: Postotak povećanja broja posjetitelja lokaliteta.

Mjera 1.2.5: Oblikovanje i digitalizacija turističke signalizacije i interpretativnih panela, uključivo i za osobe s invaliditetom

Pokazatelj 1: Broj lokaliteta s prilagođenom turističkom signalizacijom i interpretativnim sadržajem za osobe s invaliditetom.

Pokazatelj 2: Broj lokaliteta s prilagođenim sadržajem za osobe s invaliditetom.

3. Prioritet 1.3: Osnaživanje lokalne zajednice za razvoj zelenog, otpornog i tehnološki inovativnog turizma

Mjera 1.3.1: Edukacija stanovništva u poduzetničkim znanjima te znanjima i vještinama potrebnim za razvoj održivih, zelenih, otpornih i tehnološki inovativnih turističkih praksi i proizvoda

Pokazatelj 1: Broj provedenih edukativnih radionica.

Pokazatelj 2: Broj sudionika u edukacijama.

Mjera 1.3.2: Edukacija stanovništva o mogućnostima financiranja turističkih projekata iz EU fondova i drugih potencijalnih izvora te o pisanju prijava radi apliciranja na natječaje

Pokazatelj 1: Broj provedenih edukacija o financiranju.

Pokazatelj 2: Broj uspješno prijavljenih i odobrenih projekata.

Mjera 1.3.3: Oblikovanje sustava tehničke, savjetodavne i finansijske podrške lokalnim obrtnicima, umjetnicima i OPG-ovima za potrebe razvoja održivih, zelenih, otpornih i tehnološki inovativnih turističkih praksi i proizvoda

Pokazatelj 1: Broj pruženih savjetodavnih i tehničkih podrški.

Pokazatelj 2: Broj lokalnih poduzeća koja su iskoristila podršku za razvoj.

Cilj 2: Razvoj autentičnih i inovativnih turističkih proizvoda koji podižu opću kvalitetu života lokalne zajednice i pridonose ciljevima održivog razvoja

Prioritet 2.1: Podrška stvaranju lokalnih lanaca vrijednosti

Mjera 2.1.1: Podrška lokalnim OPG-ovima za nuđenje usluga smještaja i aktivnosti za posjetitelje

Pokazatelj 1: Broj lokalnih OPG-ova koji nude smještajne usluge.

Pokazatelj 2: Broj posjetitelja koji koriste usluge OPG-ova.

Mjera 2.1.2: Povezivanje lokalnih proizvođača hrane s ugostiteljima

Pokazatelj 1: Broj ugostitelja koji surađuju s lokalnim proizvođačima hrane.

Pokazatelj 2: Postotak lokalno proizvedene hrane u ugostiteljskim objektima.

Mjera 2.1.3: Podrška ostalim lokalnim poduzećima, obrtima i udrugama u plasmanu vlastitih roba i usluga za potrebe oblikovanja turističke ponude

Pokazatelj 1: Broj lokalnih poduzeća uključenih u turističku ponudu.

Pokazatelj 2: Broj zaposlenih u poduzećima povezanim s turizmom.

Mjera 2.1.4: Podrška razvoju lokalnih gastro i ostalih brendova

Pokazatelj 1: Broj novih lokalnih gastro brendova.

Pokazatelj 2: Povećanje prepoznatljivosti lokalnih brendova.

Mjera 2.1.5: Edukacije lokalnih iznajmljivača te ostalih dionika turističkog eko sustava (nositelja ponude) u znanjima i vještinama potrebnim za pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja u turizmu

Pokazatelj 1: Broj provedenih edukacija vezano za pokretanje, razvoj i unaprjeđenje poslovanja u turizmu.

Pokazatelj 2: Broj sudionika u edukacijama.

Mjera 2.1.6: Jačanje i koordinacija međusektorske suradnje na lokalnoj i regionalnoj razini

Pokazatelj 1: Broj formaliziranih međusektorskih suradnji.

Pokazatelj 2: Broj zajedničkih projekata provedenih među sektorima.

Prioritet 2.2: Poboljšanje postojećih i razvoj autentičnih, zelenih i inovativnih turističkih proizvoda

Mjera 2.2.1: Oblikovanje, izgradnja i implementacija novih, održivih, inovativnih i ekološki prihvatljivih projekata usmjerenih na valorizaciju prirodne i kulturne baštine

Pokazatelj 1: Broj novih održivih turističkih projekata.

Pokazatelj 2: Broj posjetitelja koji koriste nove turističke sadržaje.

Mjera 2.2.2: Unaprjeđenje kvalitete gastronomiske ponude s naglaskom na raznolikost i lokalnu gastronomsku tradiciju

Pokazatelj 1: Broj ugostiteljskih objekata s certificiranom lokalnom gastronomskom ponudom.

Pokazatelj 2: Ocjene zadovoljstva gostiju gastronomskom ponudom.

Mjera 2.2.3: Poticanje organizacije različitih vrsta postojećih i novih događanja, festivala, izložbi i predstava, sportskog, kulturnog, gospodarskog i drugog značaja, s naglaskom na one koje slave lokalnu kulturu i tradiciju

Pokazatelj 1: Broj organiziranih događanja.

Pokazatelj 2: Broj sudionika i posjetitelja događanja.

Mjera 2.2.4: Poticanje organizacije edukativnih tura o prirodi i ekologiji okoliša za posjetitelje i različite skupine lokalnih dionika

Pokazatelj 1: Broj organiziranih edukativnih tura.

Pokazatelj 2: Broj sudionika edukativnih tura.

Mjera 2.2.5: Oblikovanje sustava interpretacije materijalne i nematerijalne kulturne baštine i usluga turističkog eko-sustava, uz korištenje digitalnih i drugih medija

Pokazatelj 1: Broj digitaliziranih interpretativnih sadržaja.

Pokazatelj 2: Broj korisnika digitalnih interpretativnih sadržaja.

Mjera 2.2.6: Poticanje razvoja različitih oblika aktivnog (sportsko-rekreativnog) turizma s minimalnim ekološkim otiskom

Pokazatelj 1: Broj novih ili obnovljenih sportskih i rekreativnih sadržaja.

Pokazatelj 2: Broj korisnika aktivnog turizma.

Mjera 2.2.7: Poticanje oblikovanja tematskih radionica i tura temeljenih na lokalnoj kulturi i nasleđu regije

Pokazatelj 1: Broj organiziranih tematskih radionica i tura.

Pokazatelj 2: Broj sudionika u tematskim radionicama i turama.

Mjera 2.2.8: Razvoj sustava pomoći/potpore vlasnicima starih tradicijskih kuća u cilju njihove obnove i turističke valorizacije

Pokazatelj 1: Broj obnovljenih tradicijskih kuća.

Pokazatelj 2: Broj posjetitelja koji koriste obnovljene tradicijske kuće.

Cilj 3: Unaprjeđenje sustava upravljanja turističkim razvojem destinacije

Prioritet 3.1: Osnaživanje nositelja upravljačkih procesa u turizmu

Mjera 3.1.1: Poticanje kontinuirane edukacije zaposlenih u TZ-ovima, JLS i drugim institucijama povezanim s upravljanjem destinacijom

Pokazatelj 1: Broj provedenih edukacija za zaposlenike.

Pokazatelj 2: Broj sudionika u edukacijama.

Mjera 3.1.2: Poticanje integralnog pristupa turističkom razvoju područja jačanjem suradnje među JLS-ovima, posebno kroz zajedničke projekte infrastrukturne izgradnje, opremanja i održavanja te oblikovanja i valorizacije turističkih proizvoda

Pokazatelj 1: Broj zajedničkih projekata među JLS-ovima.

Pokazatelj 2: Broj formaliziranih suradnji među JLS-ovima.

Mjera 3.1.3: Jačanje uključenosti lokalnog stanovništva u procesima donošenja odluka vezanih za razvoj turizma

Pokazatelj 1: Broj organiziranih javnih rasprava i savjetovanja.

Pokazatelj 2: Broj sudionika u procesima donošenja odluka.

Mjera 3.1.4: Potpora osnutku koordinacijskog tijela za upravljanje destinacijskim turizmom

Pokazatelj 1: Osnutak koordinacijskog tijela.

Pokazatelj 2: Broj sastanaka i aktivnosti koordinacijskog tijela.

Pokazatelj 3: Broj zajedničkih projekata nastalih u koordinaciji TZa i JLSa.

Prioritet 3.2: Sustavno praćenje kvalitete destinacijskog turizma

Mjera 3.2.1: Uvođenje sustava upravljanja integralnom kvalitetom destinacije (engl. Integrated Quality Management)

Pokazatelj 1: Implementacija sustava upravljanja kvalitetom.

Pokazatelj 2: Broj/postotak proizvoda/aktivnosti/dionika čija je kvaliteta pozitivno ocijenjena od strane posjetitelja.

Mjera 3.2.2: Potpora dionicima turističkog eko sustava u dobivanju međunarodnih certifikata izvrsnosti (ekoloških i drugih)

Pokazatelj 1: Broj dodijeljenih certifikata izvrsnosti.

Pokazatelj 2: Broj dionika koji su dobili certifikate.

Mjera 3.2.3: Umrežavanje s relevantnim domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama radi prijenosa znanja i iskustava

Pokazatelj 1: Broj formalnih mreža i suradnji.

Pokazatelj 2: Broj zajedničkih projekata i aktivnosti s mrežama.

Cilj 4: Jačanje prepoznatljivosti destinacije na tržištu

Prioritet 4.1: Jačanje vidljivosti destinacije

Mjera 4.1.1: Unapređenje promocijskih aktivnosti

Pokazatelj 1: Broj realiziranih promotivnih kampanja.

Pokazatelj 2: Doseg promocijskih aktivnosti (broj ljudi).

Mjera 4.1.2: Kreiranje promocijskih materijala, s naglaskom na one koji promoviraju cijelu destinaciju i zajedničke proizvode

Pokazatelj 1: Broj kreiranih promotivnih materijala.

Pokazatelj 2: Broj distribucija promotivnih materijala.

Mjera 4.1.3: Poticanje organizacije B2B događanja

Pokazatelj 1: Broj organiziranih B2B događanja.

Pokazatelj 2: Broj sudionika na B2B događanjima.

Mjera 4.1.4: Poticanje turističko-informativne aktivnosti na području cijele destinacije, kroz pojedinačne i zajedničke inicijative

Pokazatelj 1: Broj turističko-informativnih aktivnosti.

Pokazatelj 2: Broj sudionika turističko-informativnih aktivnosti.

Mjera 4.1.5: Unapređenje online prisutnosti kroz optimizaciju web stranica, oglašavanje na društvenim mrežama i online promociju

Pokazatelj 1: Broj posjeta web stranicama.

Pokazatelj 2: Broj interakcija na društvenim mrežama.

Prioritet 4.2: Brendiranje regije kao jedinstvene destinacije

Mjera 4.2.1: Oblikovanje brenda, odnosno razvoj jedinstvenog vizualnog identiteta i slogana temeljem jedinstvenog skupa atributa i vrijednosti koje se vežu uz destinaciju

Pokazatelj 1: Razvoj vizualnog identiteta i slogana.

Pokazatelj 2: Korištenje vizualnih konstanti (logo i slogan) u promotivnim aktivnostima.

Mjera 4.2.2: Jačanje inicijativa povezanih sa storytelling-om i content marketingom

Pokazatelj 1: Broj objavljenih sadržaja povezanih s destinacijom.

Pokazatelj 2: Doseg i interakcija sadržaja na digitalnim platformama.

4.2. Godišnji izvještaji i prilagodba strategije i akcijskog plana

Praćenje provedbe strategije i akcijskog plana od ključne je važnosti za osiguranje učinkovitog razvoja održivog turizma. Provedba strategije i akcijskog plana prati se kroz sustavni i kontinuirani proces koji uključuje prikupljanje podataka, analizu, izvještavanje i evaluaciju. Svaka mjera definirana strategijom ima jasno određene pokazatelje učinovitosti (eng. Key performance indicators – KPI-eve), što omogućava precizno praćenje napretka i uspješnosti provedbe.

Odgovornost za praćenje provedbe raspoređena je među različitim dionicima, kako slijedi:

- Lokalne samouprave (JLS): Odgovorne su za prikupljanje podataka i izvještavanje o provedbi mjera unutar njihovih nadležnosti. JLS-ovi redovito šalju izvještaje koordinacijskom tijelu.
- Turističke zajednice (TZ): Sudjeluju u praćenju mjeru vezanih uz promociju, Brendiranje, i razvoj turističke ponude, provođenje edukacije i podizanja svijesti te surađuju s lokalnim samoupravama na prikupljanju podataka.
- Relevantne institucije i organizacije: Sudjeluju u praćenju specifičnih mjeru koje su unutar njihove nadležnosti, uključujući institucije zadužene za zaštitu prirodne i kulturne baštine, prometnu infrastrukturu, komunalne usluge itd.

Praćenje provedbe i izvještavanje odvija se na sljedeći način:

- Polugodišnji izvještaji: odjeli JLS odgovorni za aktivnosti u području njihove nadležnosti i turističke zajednice podnose izvještaje o napretku provedbe mjeru dva puta godišnje. Ovi izvještaji sadrže kvantitativne i kvalitativne podatke o napretku i izazovima.
- Godišnji izvještaji: na kraju svake godine sastavlja se sveobuhvatni godišnji izvještaj koji uključuje analizu rezultata svih mjeru, pregled postignutih ciljeva, identifikaciju izazova i preporuke za prilagodbu strategije i akcijskog plana.

Koordinaciju prilagodbi strategije i akcijskog plana temeljem izvještaja provodi Koordinacijsko tijelo za upravljanje destinacijskim turizmom (do trenutka njegove uspostave ured Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije). Ovo tijelo sastoји se od predstavnika lokalnih samouprava, turističkih zajednica, relevantnih institucija i organizacija te drugih relevantnih stručnjaka.

Koordinacijsko tijelo, između ostalog, ima sljedeće zadatke:

- Analiza izvještaja: redovito analizira polugodišnje i godišnje izvještaje kako bi identificiralo uspjehe, izazove i područja koja zahtijevaju prilagodbu.
- Preporuke za prilagodbu: na temelju analize izvještaja, koordinacijsko tijelo izrađuje preporuke za prilagodbu strategije i akcijskog plana. Preporuke uključuju konkretnе prijedloge za poboljšanje mјera, prilagodbu ciljeva i pokazatelja učinovitosti te alokaciju resursa.
- Implementacija prilagodbi: u suradnji s lokalnim samoupravama, turističkim zajednicama i drugim relevantnim dionicima, koordinacijsko tijelo osigurava provedbu preporučenih prilagodbi.

Sustavno praćenje provedbe strategije i akcijskog plana, uz redovite polugodišnje i godišnje izvještaje, ključni su elementi za uspješno upravljanje razvojem održivog turizma. Koordinacijsko tijelo za upravljanje destinacijskim turizmom ima središnju ulogu u analizi izvještaja i koordinaciji prilagodbi, čime se osigurava da strategija ostaje relevantna, učinkovita i usklađena s potrebama destinacije i ciljevima održivog razvoja.

4.3. Suradnja lokalnih i regionalnih tijela za efikasno provođenje strategije i precizno praćenje učinaka

Efikasno provođenje strategije razvoja turizma i precizno praćenje učinaka zahtijeva usku suradnju između lokalnih i regionalnih tijela. Suradnja između lokalnih i regionalnih tijela temelji se na principima partnerstva, transparentnosti i zajedničkog interesa. Ključni modaliteti suradnje uključuju:

- Redovite koordinacijske sastanke: održavaju se minimalno kvartalno radi praćenja napretka, razmjene informacija i koordinacije aktivnosti (po potrebi i češće).
- Zajednički projekti i inicijative: razvijaju se i implementiraju projekti koji uključuju više općina i gradova kako bi se osigurala ujednačena provedba strategije na regionalnoj razini.
- Dijeljenje resursa i informacija: osigurava se slobodan protok informacija, znanja i resursa između svih dionika kako bi se postigla što veća učinkovitost i smanjili troškovi.

Za efikasno upravljanje i praćenje provedbe strategije, prioritet je osnovati Koordinacijsko tijelo za upravljanje destinacijskim turizmom. Ovo tijelo bi trebalo djelovati kao središnja platforma za planiranje, implementaciju, praćenje i prilagodbu strategije.

Predlaže se da koordinacijsko tijelo ima sljedeće ključne odgovornosti:

- Planiranje i implementacija strategije i akcijskog plana: osigurava da se strategija i akcijski plan provode prema planu, te inicira potrebne korektivne mјere.
- Praćenje i evaluacija: redovito prati napredak provedbe mјera, analizira izvještaje i ocjenjuje učinke strategije.
- Prilagodba strategije: na temelju analiza i izvještaja, predlaže prilagodbe i poboljšanja strategije i akcijskog plana.
- Komunikacija i suradnja: potiče komunikaciju i suradnju između svih dionika, osigurava transparentnost i dijeljenje informacija.

Ključni element za osiguranje učinkovitog praćenja i izvještavanja jest imenovanje koordinatora za praćenje učinaka. Ova osoba bi trebala imati sljedeće odgovornosti:

- Praćenje napretka: kontinuirano prati provedbu mјera i prikuplja relevantne podatke.
- Izrada izvještaja: priprema polugodišnje i godišnje izvještaje o napretku provedbe strategije.

- Analiza podataka: analizira podatke o učincima mjera i predlaže korektivne mjere u slučaju odstupanja od planiranih ciljeva.
- Koordinacija s dionicima: redovito komunicira s članovima koordinacijskog tijela i drugim dionicima kako bi osigurala točnost i pravovremenost informacija.
- Podrška radu koordinacijskog tijela: pruža administrativnu i tehničku podršku koordinacijskom tijelu, sudjeluje u pripremi sastanaka i koordinaciji aktivnosti.

Suradnja lokalnih i regionalnih tijela, podržana učinkovitim koordinacijskim tijelom i imenovanjem specijaliziranog koordinatora za praćenje učinaka, ključna je za uspješno provođenje strategije i akcijskog plana razvoja turizma. Ovakav pristup osigurava transparentnost, učinkovitu implementaciju i stalnu prilagodbu strategije kako bi se postigli ciljevi održivog razvoja i unaprijedila kvaliteta života lokalne zajednice.

5. Zaključak

Kako bi se ostvarili ciljevi zadani u Strategiji razvoja turizma Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa i kako bi se ova destinacija mogla tržištu ponuditi jedinstvene i inovativne turističke doživljaje važno je dalnjem razvoju turizma pristupiti sustavno i planski, a prije svega imati na umu cjelovitost prostora na kojem se gradi tržištu zanimljiva turistička destinacija.

Analiza resursne osnove pokazala je na velik broj turističkih resursa koji u ovome trenutku nisu valorizirani i koje tek treba staviti u funkciju turističke ponude. Posebno valja naglasiti kako se radi o resusima i atrakcijama za koje tržište pokazuje sve veće zanimanje u kontekstu promjena životnih stilova i navika. Zbog toga proizvodi koji će se razvijati mogu izvrsno odgovoriti sve izraženijem interesu turista za aktivnim boravkom u prirodi, upoznavanjem lokalne baštine kroz sudjelovanje u manifestacijama i događanjima, boravkom u zelenom i mirnom okruženju, uživanjem u domaćoj kuhinji i autentičnim jelima, istraživanjem neotkrivenih područja s osjećajem odmaka od gužvi i svakodnevice i svim drugim što može pružiti Dalmatinska zagora – splitsko zaleđe.

Temeljem provedenih analiza za potrebe izrade Strategije te niza radionica provedenih s dionicima u destinaciji u procesu izrade Akcijskog plana, s ciljem uvida u potrebe i aktualne planove, definiran je skup projekata/aktivnosti. Oni su podijeljeni u četiri postavljena cilja koji se odnose na oblikovanje okruženja prikladnog za razvoj održivog turizma, razvoj autentičnih i inovativnih turističkih proizvoda, unapređenje upravljanja te jačanje prepoznatljivosti destinacije na tržištu. Svaki od tih cilja sadrži prioritete i unutar njih detaljno opisane aktivnosti.

Da bi se ciljevi i aktivnosti kao i željena vizija Dalmatinske zagore – splitskog zaleđa kao turističke destinacije ostvarili, potrebno je osigurati finansijske i ljudske resurse koji će sve to provoditi i pratiti kroz vrijeme. Neke aktivnosti su zahtjevnije u smislu finansijskih ulaganja i dugoročnog su karaktera dok neke podrazumijevaju pomake u organizacijskom smislu. Konačno, valja naglasiti kako će sve skupa biti moguće tek uz dobro razvijenu suradnju, zajednički rad, razmjenu i dobar protok informacija među svim dionicima koji sudjeluju u turističkom razvoju.

Turizam je pod utjecajem brojnih gospodarskih, klimatskih, društvenih i drugih kretanja i za očekivati je da će se tijekom vremena pojaviti potrebe za određenim korekcijama ili dopunama plana na koje će trebati reagirati. Zbog toga se predlaže uspostaviti dobar način praćenja predloženih mjera i izvještavanje kako bi se na eventualne nove potrebe moglo brzo i kvalitetno odgovoriti. Upravo će praćenje realizacije, dobra organizacija i koordinacija omogućiti da se destinacija razvija u željenom smjeru, da optimalno koristi svoje resurse i time osigura dugoročnu održivost na turističkom tržištu i kvalitetu života lokalne zajednice.